คู่มือ

การขับเคลื่อนการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเข็มทิศชี้นำทาง

การพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area-based Development)

เริ่มจากครัวเรือนไปสู่ชุมชน และประเทศชาติ

บูรณาการการสนับสนุนจากหน่วยราชการและภาคส่วนอื่นๆ

การจัดการองค์ความรู้

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในภาคการเกษตรและชนบท

คู่มือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง

สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : กันยายน ๒๕๕๘

จำนวน : ๘๐,๐๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

คณะอนุกรรมการการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.).

คู่มือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง.-- กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการ, ๒๕๕๘

๑๑๐ หน้า.

๑. เศรษฐกิจพอเพียง. I. ชื่อเรื่อง.

๓๓๐.๙๕๙๓

ISBN 978-616-7671-31-4

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท
ที่อยู่ : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทร. ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๓๖

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์
๔๕๗/๖-๗ ถ.พระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๘๗-๘
E-mail : info@aroonkarnpim.co.th
www.aroonkarnpim.co.th

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) เป็นแผนระยะ ๔ ปี ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ ตาม ๗ ยุทธศาสตร์ ให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติให้สามารถบรรลุเป้าหมายและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ด้านการเกษตรและชนบท ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย ด้านการต่างประเทศ ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านความมั่นคง และด้านการบริหารจัดการ

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญเพราะรากฐานของสังคมไทยแต่ดั้งเดิม คือสังคมเกษตรกรรม ซึ่งเป็นแหล่งผลิตอาหารเลี้ยงดูประชากรไม่เฉพาะคนไทย แต่รวมถึงประชากรของโลกด้วย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนในภาคการเกษตรและชนบท ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่เป็นหนี้สิน พึ่งพาตนเอง กระทั่งสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชนได้

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรและชนบท ได้จัดทำ “คู่มือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง” เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในภาคการเกษตรฯ และด้านความมั่นคง ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน

สาระสำคัญของคู่มือประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ ส่วนแรก (บทที่ ๑) หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ได้แก่ หลักการทรงงาน และพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ส่วนที่สอง (บทที่ ๒-๕) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของรัฐบาล ส่วนที่สาม (บทที่ ๖-๗) เป็นโครงสร้างการทำงาน และขั้นตอน/กระบวนการ และส่วนที่สี่ (บทที่ ๘-๙) ได้แก่ การอนุมัติแผนงานโครงการและการรายงานผล

คณะอนุกรรมการฯ ขอขอบคุณคณะทำงานจากหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ อาทิ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองบัญชาการกองทัพไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทำให้คู่มือฉบับนี้เป็นแนวทางสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่เป้าหมายตามความเหมาะสม

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท
กันยายน ๒๕๕๘

คู่มือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ ๑	หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	๖
บทที่ ๒	แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)	๑๒
บทที่ ๓	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท	๒๐
บทที่ ๔	ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง	๒๔
บทที่ ๕	ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท กับยุทธศาสตร์อื่นๆ	๓๐
บทที่ ๖	โครงสร้างการทำงาน	๓๓
บทที่ ๗	ขั้นตอน กระบวนการ	๓๘
บทที่ ๘	การอนุมัติแผนงาน/โครงการ	๔๕
บทที่ ๙	การประเมินตนเองและรายงานผลการดำเนินงาน	๕๐

ภาคผนวก

ก.	คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗	๕๔
ข.	คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ๖/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗	๕๘
ค.	ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗	๖๑
ง.	แนวทางการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง	๖๗

หน้า

จ. ตัวอย่างการดำเนินการ : โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อ ตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบทของจังหวัดน่าน ๗๘

ฉ. กรอบการประเมินความพร้อมของพื้นที่เป้าหมายขั้นต้น ๘๖

ช. แบบบัญชีครัวเรือน ๘๘

ซ. แบบเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๙๖

ฌ.แบบรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ๑๐๖

ญ.แบบส่งคืนเงินอุดหนุนโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๘

บทที่ ๑

หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชปณิธานแน่แน่วในการครองราชย์ เพื่อประโยชน์สุขของมหาประชาชน ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ดังที่ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ ว่า

> "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
> เพื่อประโยชน์สุข
> แห่งมหาชนชาวสยาม"

นับแต่การเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นต้นมา เป็นเวลากว่า ๖๐ ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงรับรู้ทุกข์สุขของราษฎร ทั้งจากการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ชนบททั่วทุกภูมิภาคด้วยพระองค์เอง และจากการทรงงานด้านข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จึงได้พระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขและบรรเทาความทุกข์ยาก ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อมิให้เกษตรกรเหล่านั้นละทิ้งแผ่นดิน โดยทรงเน้นให้มีความ "พออยู่ พอกิน" สามารถพึ่งตนเองได้ก่อน แล้วจึงค่อยสร้างความเจริญก้าวหน้าในระดับที่สูงขึ้นไป ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ความตอนหนึ่งว่า

"...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป..."

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังได้ทรงชี้แนะแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยให้ยึดมั่นในวิถีพอมีพอกินและพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งทรงหมายความถึงเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ทั้งนี้ **ทรงอธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจนว่าหมายถึง มีอยู่มีกิน ไม่ฟุ่มเฟือย มีความโลภน้อย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น พอประมาณตามอัตภาพและมีเหตุผล** ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเป็นกรอบความคิด และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ดังนี้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ มีปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกเป็นอย่างดี

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

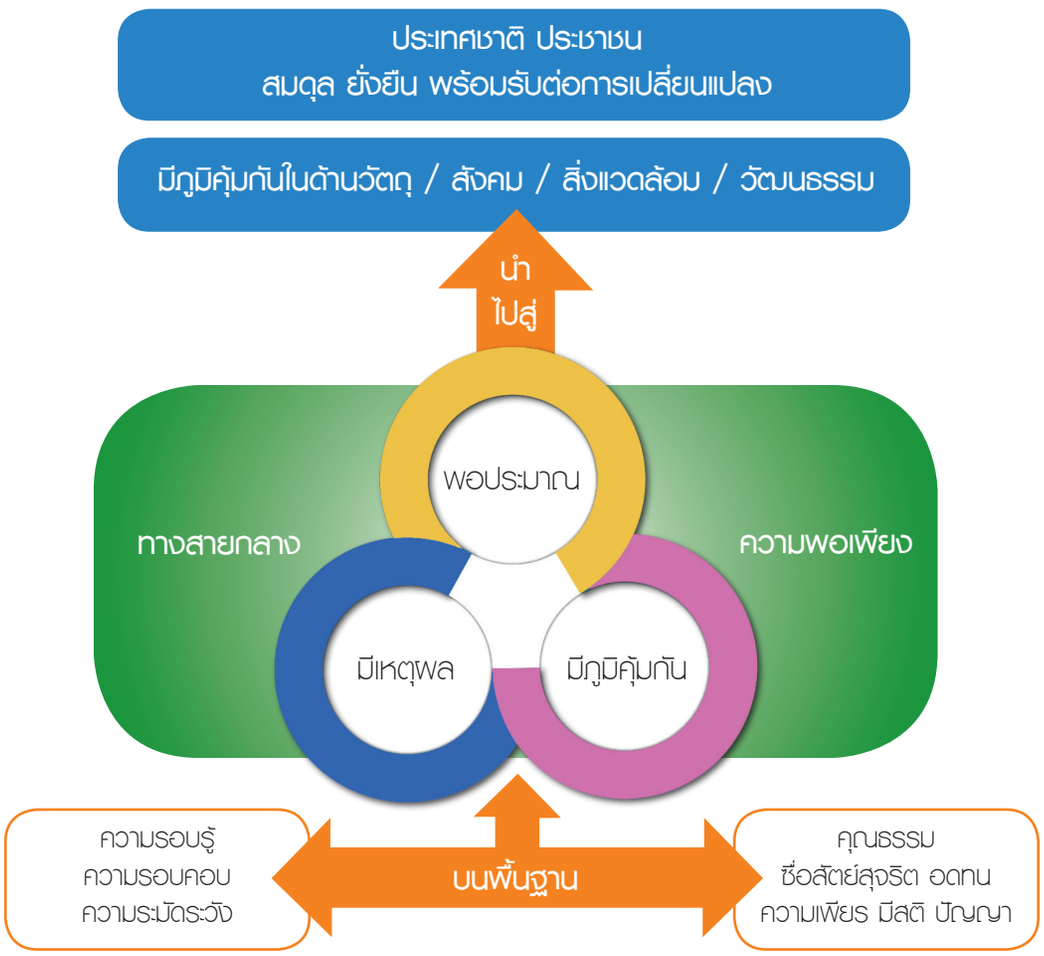

แผนภาพที่ ๑ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๐)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกคน ทุกระดับ และทุกสาขา ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งและพัฒนาด้านการเกษตรและชนบท จึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเข็มทิศชี้นำทาง สำหรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาฯ ในภาคการเกษตรและชนบท หน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ยึดถือหลักการทรงงาน ๒๓ ประการ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

หลักการทรงงาน

๑) **ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ** ทั้งข้อมูลเบื้องต้น เอกสาร แผนที่ จากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้องรวดเร็วและตรงตามความต้องการของชาวบ้าน

๒) **มององค์รวม** มีวิธีคิดอย่างองค์รวมหรือมองอย่างครบวงจรมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง

๓) **ไม่ยึดติดตำรา** ไม่ผูกมัดติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม

๔) **ทำให้ง่าย** มีการค้นคิดดัดแปลงปรับปรุงและแก้ไขงานการพัฒนาตามแนวพระราชดำริโดยง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทำสิ่งยากกลายเป็นง่าย ทำสิ่งสลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย

๕) **เน้นการมีส่วนร่วม** เปิดโอกาสให้ชาวบ้านทุกระดับร่วมแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงความคิดความเห็นหรือความต้องการของชาวบ้านแล้วเก็บมาประมวลเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๖) **คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม** เมื่อส่วนรวมได้รับประโยชน์ตัวของเราจะได้รับประโยชน์ด้วย

๗) **ขาดทุนคือกำไร** หลักการคือ “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไรคือความอยู่ดีมีสุขของชาวบ้าน

๘) **ความเพียร** การทำโครงการต่างๆ แม้ระยะแรกๆ จะมีความไม่พร้อมมากนัก แต่ต้องไม่ท้อและมีความมุ่งมั่นเพื่อพัฒนาบ้านเมือง

๙) **เศรษฐกิจพอเพียง** เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งหรือภูมิคุ้มกันทุกด้าน ซึ่งจะทำให้สามารถทำให้อยู่ได้อย่างสมดุลในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

๑๐) **ให้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ** การเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ชาวบ้านใกล้ชิดกับธรรมชาติ เพราะปัญหาของธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติแก้ไขหรือช่วยเหลือ

๑๑) **ปลูกป่าในใจคน** การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมาจะต้องปลูกจิตสำนึกให้คนรักป่าเสียก่อน

๑๒) **ทำงานอย่างมีความสุข** เป็นความสุขที่เกิดขึ้นจากการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น

๑๓) **รู้ - รัก - สามัคคี**
- **รู้** การที่จะลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา
- **รัก** เมื่อเรารู้ครบถ้วนกระบวนความแล้ว จะต้องเห็นคุณค่า เกิดศรัทธา เกิดความรักที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ปัญหานั้นๆ
- **สามัคคี** เมื่อถึงขั้นลงมือปฏิบัติจะต้องคำนึงเสมอว่าเราทำคนเดียวไม่ได้ ต้องร่วมมือร่วมใจกัน

สามัคคีกันเป็นหมู่คณะ จึงจะเกิดพลังในการแก้ปัญหาให้ลุล่วงด้วยดี

๑๔) **ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด** ใช้หลักการแก้ไขปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ชาวบ้านสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่น โดยประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่มาแก้ไขปัญหา โดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยาก

๑๕) **ระเบิดจากข้างใน** คือ การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนมีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาก่อน ไม่ใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากภายนอกเข้าไปให้ชุมชนหรือหมู่บ้านโดยที่ชาวบ้านยังไม่พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

๑๖) **แก้ปัญหาจุดเล็ก** มองปัญหาในภาพรวมก่อนแต่เริ่มแก้ปัญหาจากจุดเล็กๆ คือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม

๑๗) **ทำตามลำดับขั้น** เริ่มจากสิ่งที่จำเป็นที่สุดของชาวบ้านก่อนโดยการสร้างพื้นฐานคือความพอมีพอกินพอใช้ของชาวบ้านส่วนใหญ่แล้วจึงค่อยเสริมความเจริญและเศรษฐกิจขั้นสูงโดยลำดับ

๑๘) **ใช้อธรรมปราบอธรรม** ใช้ความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการและแนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาวะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ

๑๙) **การพึ่งตนเอง** การพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งพอที่จะดำรงชีวิตได้ แล้วขั้นต่อไปคือการพัฒนาให้สามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและให้สามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

๒๐) **พออยู่พอกิน** ให้ชาวบ้านอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” เสียก่อนแล้วจึงค่อยขยับขยายคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

๒๑) **ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน** เพราะความสุจริตและจริงใจนั้นแม้จะมีความรู้น้อยก็ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่รู้มากแต่ไม่มีความสุจริตไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

๒๒) **คำนึงถึงภูมิสังคม** การพัฒนาต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศสังคมวิทยาตลอดถึงวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น

๒๓) **บริการที่จุดเดียว** เพื่อประโยชน์ต่อชาวบ้านที่จะมาใช้บริการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยมีหน่วยงานราชการต่างๆ มาร่วมดำเนินการและบริการ ณ ที่แห่งเดียว

ทั้งนี้ หลักการทรงงาน ๒๓ ประการ ยังมีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เรื่อง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการแผนงาน/โครงการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม ให้ชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาในที่สุด ดังนี้

การเข้าใจ เป็นการสร้างให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐาน ด้วยการศึกษาข้อมูลทุกมิติของชุมชนค้นหารากของปัญหาและรวบรวมองค์ความรู้ของโครงการพระราชดำริทั่วประเทศ และองค์ความรู้ต่างๆ มาใช้ในการทำความเข้าใจสภาพปัญหาร่วมกัน

การเข้าถึง เป็นเรื่องของการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม โดยมุ่งสื่อสารสร้างความเข้าใจและความมั่นใจให้ชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด

การพัฒนา เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชน สร้างทีมพี่เลี้ยง การออกแบบหลักสูตรการพัฒนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติของชุมชน รวมทั้งการให้ทีมผู้ประสานงานให้คำแนะนำชุมชนในการติดตามสนับสนุนและติดตามผล

การประยุกต์หลักการทรงงานกับการบริหารจัดการแผนงาน/โครงการ

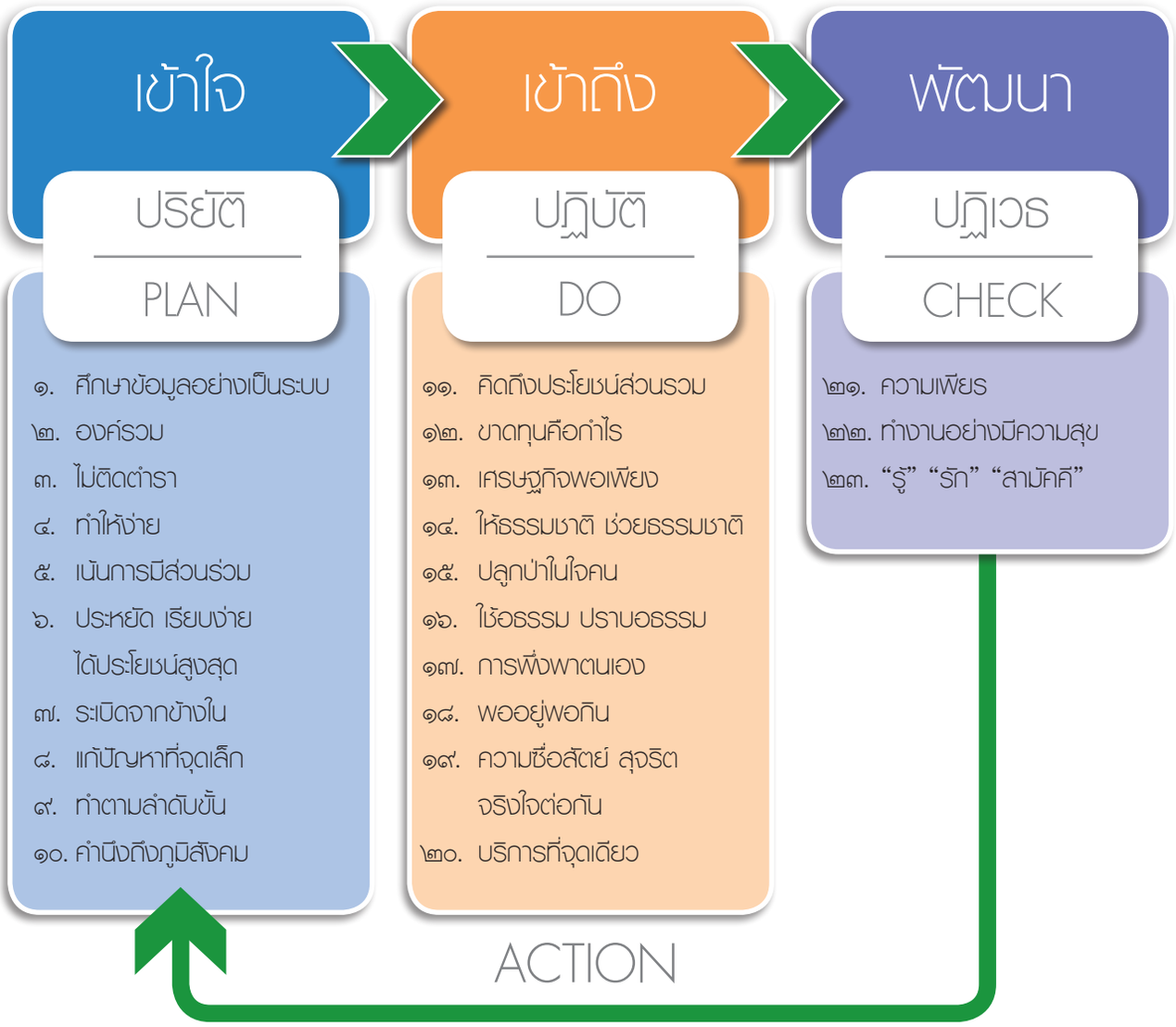

แผนภาพที่ ๒ การประยุกต์หลักการทรงงานกับการบริหารจัดการแผนงาน/โครงการ

บทที่ ๒

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) เป็นแผนระยะ ๔ ปี ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้นเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปสู่การปฏิบัติให้สามารถบรรลุเป้าหมายและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แนวคิดพื้นฐานในการขับเคลื่อนพัฒนา

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกัน ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ซึ่งในสังคมไทยจะให้ความสำคัญกับการมีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และความสมดุลในชีวิต ครอบครัว ชุมชน และประเทศ

๒. การพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area - based Approach) คือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเองก่อนของทุกหน่วยงาน และชุมชนร่วมกัน โดยให้ **"ระเบิดจากข้างใน"**

๓. การ "ทำตามลำดับขั้น" คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติ โดยจัดสรรผลประโยชน์ให้ทั่วถึงเป็นธรรม โดยเริ่มจากความพอเพียง ดังนี้

- ระดับครัวเรือน ให้ชาวบ้านมีอาหารกินตลอดปี ลดรายจ่าย สร้างรายได้ภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร
- ระดับชุมชน รวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โครงสร้างพื้นฐานการผลิตระดับชุมชน
- ระดับพื้นที่และภูมิภาค ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน แผนการผลิต การแปรรูปและการตลาด ระบบการขนส่ง เพื่อสนับสนุนระบบการผลิตระดับครัวเรือนและชุมชน (Supply Chain)
- ระดับประเทศ กำหนดเป็นนโยบาย ระเบียบกฎหมาย การกำกับดูแล การสนับสนุน งบประมาณ โครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละภูมิภาค

๔. บูรณาการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและภาคส่วนอื่น การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนมาร่วมแก้ไขปัญหา ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของคนในพื้นที่ในลักษณะทำไปปรับไป เรียนรู้ไป เพื่อพัฒนารูปแบบและกลไกการทำงานที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหา

๕. การจัดการความรู้และพัฒนาคน มีหมวดหมู่การจัดเก็บฐานข้อมูล และความรู้ โดยการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และสกัดความรู้จากการพัฒนาพื้นที่ จัดทำเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (DSSI) และคลังความรู้ ใช้แนวทาง/เทคนิคการทำงานรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อถ่ายทอดให้แก่บุคคลทุกระดับ และการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน

แนวคิดพื้นฐาน

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

แผนภาพที่ ๓ แนวคิดพื้นฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)

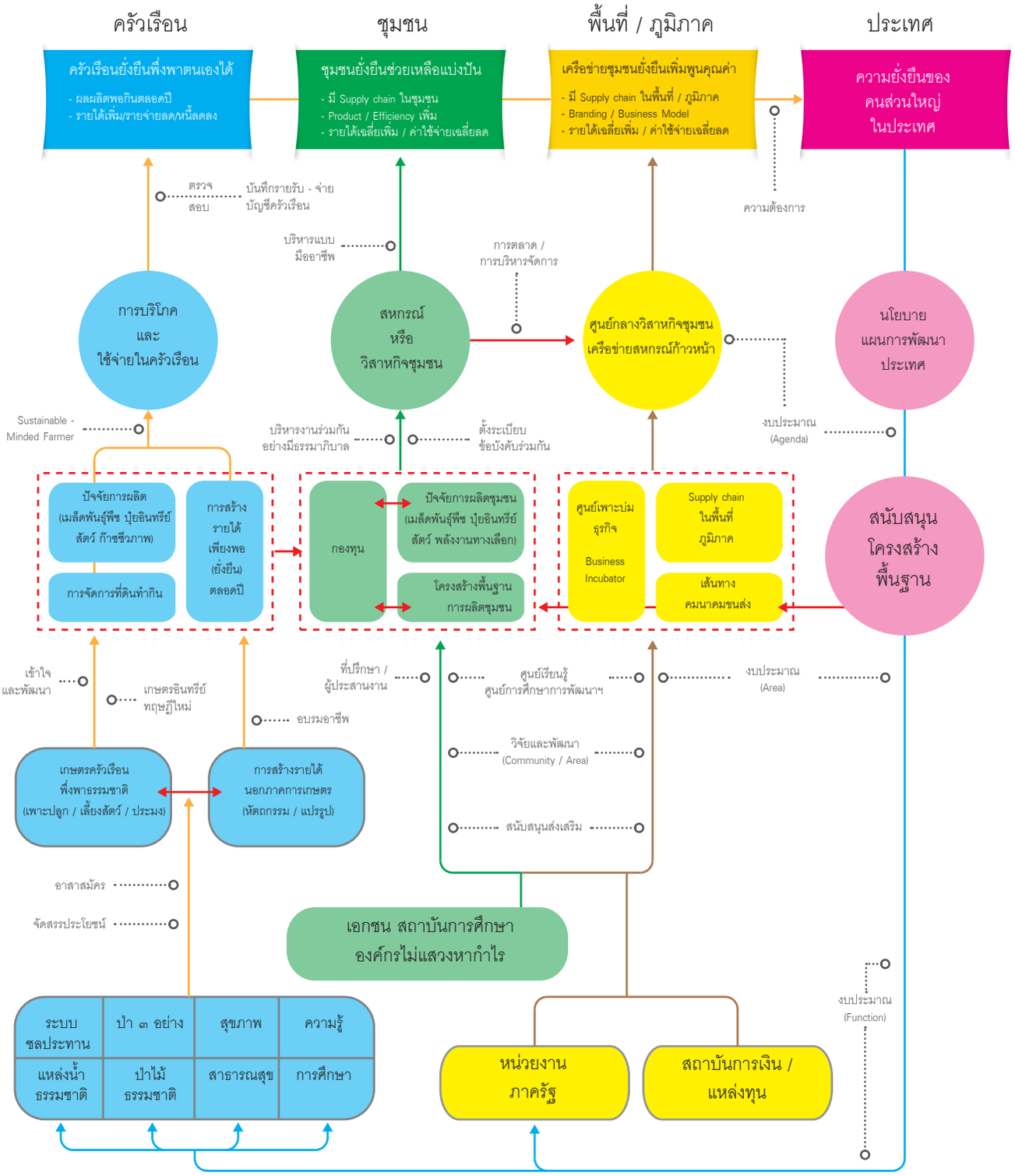

แผนภาพที่ ๔ โมเดลการปฏิบัติ (Practical Model) เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โดย "ทำตามลำดับขั้น" (ระดับครัวเรือน ชุมชน พื้นที่/ภูมิภาค และประเทศ)

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน

ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) มียุทธศาสตร์ คือ **"บูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วน" โดยมียุทธศาสตร์ที่ต้องบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน รวม ๗ ด้าน ดังนี้**

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท เน้นพื้นที่ (Area - based Approach) เป็นหลัก โดยบูรณาการการทำงานในพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของตนเอง และนำไปสู่การจัดทำแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ **มีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นหน่วยงานหลัก**

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในระดับพื้นที่ **มีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก**

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจภาคเอกชน อุตสาหกรรมและผู้ประกอบการรายย่อย ดำเนินธุรกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการเข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการพัฒนาในชุมชนต่าง ๆ ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ **มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก**

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ มุ่งเผยแพร่องค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประเทศต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจอย่างถูกต้อง และสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ **มีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานหลัก**

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณชนในวงกว้าง เพื่อส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภาคปฏิบัติ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทุกยุทธศาสตร์และของภาคส่วนต่างๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบในวงกว้าง **มีกรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยงานหลัก**

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง มุ่งบูรณาการขับเคลื่อนระหว่างกองทัพกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่แนวบริเวณชายแดนเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น **มีกองทัพไทยเป็นหน่วยงานหลัก**

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ สร้างกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการบูรณาการการปฏิบัติร่วมกัน โดยมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยเป็นศูนย์กลางการประสานติดตาม และส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ให้มีการเชื่อมโยงและสนับสนุนกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และข้อมูลระหว่างกัน **มีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลัก**

เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๘,๕๙๔ หมู่บ้าน หรือประมาณร้อยละ ๒๕ ของหมู่บ้านในประเทศไทย (ข้อมูลจำนวนหมู่บ้านจากระบบฐานข้อมูลกรมการปกครอง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ มีจำนวน ๗๔,๙๕๕ หมู่บ้าน ๗,๒๕๕ ตำบล ๘๗๘ อำเภอ ใน ๗๖ จังหวัด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) โดยแบ่งพื้นที่ดำเนินการเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ :

พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง และพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์สาขา ๒ แห่ง จำนวน ๘๐๔ หมู่บ้าน ได้แก่

๑) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จ.ฉะเชิงเทรา	จำนวน	๑๙	หมู่บ้าน
๒) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จ.จันทบุรี	จำนวน	๒๓	หมู่บ้าน
๓) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จ.นราธิวาส	จำนวน	๑๓	หมู่บ้าน
๔) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จ.สกลนคร	จำนวน	๒๒	หมู่บ้าน
๕) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จ.เชียงใหม่	จำนวน	๑๘	หมู่บ้าน
๖) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จ.เพชรบุรี	จำนวน	๒๙	หมู่บ้าน
๗) ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ (ศูนย์สาขา) จ.ศรีสะเกษ	จำนวน	๘๑	หมู่บ้าน
๘) ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ (ศูนย์สาขา) จ.นครศรีธรรมราช	จำนวน	๕๙๙	หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๒ : พื้นที่หมู่บ้านที่มีพื้นฐานการทำงานที่เข้มแข็งมาบ้างแล้ว มี ๔ พื้นที่ ประกอบด้วย	จำนวน	๑๗,๖๔๐	หมู่บ้าน
๑) พื้นที่หมู่บ้านนำร่องของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ	จำนวน	๘๒	หมู่บ้าน
๒) พื้นที่หมู่บ้านนำร่องในโครงการบูรณาการจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (๑๗ จังหวัด) และโครงการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแบบ ABC (๗๖ จังหวัด)	จำนวน	๑๒,๑๓๑	หมู่บ้าน
๓) พื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน (๗๖ จังหวัด)	จำนวน	๕,๔๒๗	หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๓ : พื้นที่หมู่บ้านที่รับประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใน ๔๖ จังหวัด จำนวน ๑๕๐ หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๔ : พื้นที่หมู่บ้านที่ไม่ได้อยู่ใน ๓ กลุ่มแรก เช่น

๑) หมู่บ้านต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒) หมู่บ้านตามแนวบริเวณชายแดนและพื้นที่ความมั่นคง

๓) หมู่บ้านอื่นๆ ที่มีความพร้อมตามเกณฑ์

วิสัยทัศน์ (Vision)

"บูรณาการการขับเคลื่อนองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างยั่งยืน"

พันธกิจ (Mission)

๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒) ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนในทุกภาคส่วน

๓) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าประสงค์หลัก

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดการบูรณาการการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การวางแผน การอำนวยการ การควบคุม ประสานติดตาม และประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพ

๒) เพื่อบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วน ในทุกด้านให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน ให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์ของการพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ร้อยละของหมู่บ้านเป้าหมายที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ค่าเป้าหมายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๒๕

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการบูรณาการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านทั้งด้านการบริหารจัดการด้านการเกษตรและชนบท ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจการบริการ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม ด้านการต่างประเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งด้านความมั่นคง ที่มีโครงการ/กิจกรรมลงไปในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๘,๕๙๔ หมู่บ้าน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗- ๒๕๖๐ จากกรอบวงเงินงบประมาณจำนวน ๘,๖๕๘.๒๐ ล้านบาท แบ่งออกเป็น ๒ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. สร้างกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนไปสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น ๕ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑นำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานด้านต่างๆ

๑.๔ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมเพื่อเป็นศูนย์กลางในการอำนวยการบูรณาการ ประสาน ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

๑.๕ การสร้างกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒. บูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วนในทุกด้านให้มีการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน แบ่งออกเป็น ๖ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

๒.๒ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

๒.๓ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย

๒.๔ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

๒.๕ การเพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สาธารณชนในวงกว้าง

๒.๖ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลัก

๒. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการฯ

๓. การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วม

๔. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ และกองทัพไทยเป็นหน่วยงานหลัก

บทที่ ๓

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท

หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรและชนบทเป็นรากฐานที่สำคัญและเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ แต่เกษตรกรรมของไทยได้ก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างสูงเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งได้ส่งผลต่อวิถีการผลิต การบริโภคของประชาชน และการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยและชุมชนชนบท นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน แหล่งน้ำ และความเสื่อมโทรมของป่าไม้ ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อวิถีการดำเนินชีวิตและการพัฒนาด้านการเกษตร ดังนั้น การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบทนี้จะสามารถทราบถึงปัญหาและข้อจำกัด ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบทจะเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area - based Approach) โดยให้ความสำคัญกับบริบทและภูมิสังคมของพื้นที่นั้นๆ ด้วยการบูรณาการการทำงานในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรและคนในชุมชน ซึ่งการบูรณาการการทำงานนี้จะเน้นความร่วมมือของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น นักวิชาการ และภาคประชาชนชุมชน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ชุมชนได้รู้จักตนเองผ่านเครื่องมือและข้อมูลต่างๆ เช่น บัญชีครัวเรือน ข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและกายภาพ และข้อมูลทุนชุมชนอื่นๆ เป็นต้น พร้อมทั้งจัดทำแผนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ในการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติให้ความเห็นชอบให้รวบรวมพื้นที่เป้าหมายให้ครอบคลุมขึ้น โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของหมู่บ้านในประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการแล้ว สรุปจำนวนหมู่บ้านเป้าหมายดำเนินการเท่ากับ ๒๔,๐๘๖ หมู่บ้าน (จากหมู่บ้านทั้งหมดในประเทศ จำนวน ๗๔,๙๕๕ หมู่บ้าน ข้อมูลกรมการปกครอง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖) โดยหมู่บ้านเป้าหมายดังกล่าว เป็นหมู่บ้านที่มีพื้นฐานการดำเนินการ หรือมีความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบ้าง จำนวน ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ : พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง และพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์สาขา ๒ แห่ง จำนวน ๓๕๗ หมู่บ้าน ได้แก่

๑) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จ.ฉะเชิงเทรา	จำนวน	๔๓	หมู่บ้าน
๒) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จ.จันทบุรี	จำนวน	๒๓	หมู่บ้าน
๓) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จ.นราธิวาส	จำนวน	๑๓	หมู่บ้าน
๔) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จ.สกลนคร	จำนวน	๒๒	หมู่บ้าน
๕) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จ.เชียงใหม่	จำนวน	๑๘	หมู่บ้าน
๖) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จ.เพชรบุรี	จำนวน	๒๙	หมู่บ้าน
๗) ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ (ศูนย์สาขา) จ.ศรีสะเกษ	จำนวน	๘๖	หมู่บ้าน
๘) ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ (ศูนย์สาขา) จ.นครศรีธรรมราช	จำนวน	๑๒๓	หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๒ : พื้นที่หมู่บ้านที่มีพื้นฐานการทำงานที่เข้มแข็งมาบ้างแล้ว จำนวน ๒๐,๔๓๓ หมู่บ้าน มี ๔ พื้นที่ ประกอบด้วย

๑) พื้นที่หมู่บ้านนำร่องของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ	จำนวน	๘๙	หมู่บ้าน
๒) พื้นที่หมู่บ้านนำร่องในโครงการบูรณาการจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (๑๗ จังหวัด) และโครงการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแบบ ABC (๗๖ จังหวัด)	จำนวน	๘,๘๖๐	หมู่บ้าน
๓) พื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน (๗๖ จังหวัด)	จำนวน	๕,๔๒๗	หมู่บ้าน
๔) หมู่บ้านสภาองค์กรชุมชนตำบล สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ระดับ A และ B*	จำนวน	๖,๐๕๗	หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๓ : พื้นที่หมู่บ้านที่รับประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใน ๔๖ จังหวัด จำนวน ๔๕๑ หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๔ : พื้นที่หมู่บ้านที่ไม่ได้อยู่ใน ๓ กลุ่มแรก และเป็นหมู่บ้านที่มีความพร้อมตามเกณฑ์

๑) หมู่บ้านต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	จำนวน	๗,๔๙๓	หมู่บ้าน
๒) หมู่บ้านตามแนวบริเวณชายแดนและพื้นที่ความมั่นคง	จำนวน	๔๙๗	หมู่บ้าน
๓) พื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (กรมการปกครอง)*	จำนวน	๔๒	หมู่บ้าน

หมายเหตุ : *เป็นพื้นที่เป้าหมายที่เพิ่มเติมจากแผนยุทธศาสตร์ฯ เพื่อให้ครอบคลุมโครงการสำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคการเกษตรและชนบทประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วม การจัดการความรู้ และบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนตามบริบทและภูมิสังคมในแต่ละพื้นที่ให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
	ปีงบประมาณ ๒๕๕๗	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘	ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
๑. ร้อยละของครัวเรือนที่ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน	-	๑๐	๒๐	๒๕
๒. ร้อยละของหมู่บ้านที่ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง	-	๑๕	๒๐	๒๕
๓. ร้อยละของฐานข้อมูลศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละจังหวัด	-	๑๐๐	-	-
๔. ผลการพัฒนาตามโครงการของหน่วยงานต่างๆ ๔.๑) ด้านการเกษตร/เศรษฐกิจ (รายได้ หนี้สิน เงินออม) ๔.๒) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ๔.๓) ด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ	-	-	-	-
๕. จำนวนสถาบันอุดมศึกษาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่โดยใช้ระบบข้อมูล/องค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัด	-	๑๐	๑๐	๑๐

กลยุทธ์

หน่วย : ล้านบาท

กลยุทธ์	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน	งบประมาณ			
			๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑. การสร้างความเข้าใจต่อทัศนคติ แนวคิด หลักการ แนวทางการดำเนินงาน	๑. การจัดเวทีประชุมชี้แจงในภาคต่าง ๆ	- สปน.+มท.+กปร.		๒๐	๒๐	๒๐

กลยุทธ์	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน	งบประมาณ			
			๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๒. การจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระบบติดตามสนับสนุนและการจัดการความรู้	๒. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน - คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติ งาน คู่มือขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล (รวมการจัดพิมพ์แบบเก็บข้อมูล) - ระบบติดตามสนับสนุน - ฐานข้อมูลหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อการวางแผน	-มท.+มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ +สกว. - สปน.+สกว. - กปร.		๓๐ ๕๐ ๒	๓๐ ๕๐ -	- ๕๐ -
๓. การสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในระดับจังหวัด	๓.โครงการขับเคลื่อนในจังหวัดร่วมกันของกระทรวงมหาดไทย (มท.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)	- สปน.+มท. +มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ+สกว. +พอช.+กปร.		๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
๔. การสนับสนุนการปรับวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับฐานทรัพยากรและวัฒนธรรม	๔. โครงการของหน่วยงานต่างๆ - โครงการพัฒนาแหล่งน้ำจากการถวายฎีกาของราษฎร - โครงการตามความต้องการในพื้นที่	- สปน.	๒๕๕.๙๐	๑,๑๙๓.๘๙ ๑,๔๐๔.๗๒	๑,๔๐๔.๗๒	๑,๔๐๔.๗๒
๕. การบูรณาการการสั่งการและการทำงานร่วมกันของส่วนราชการต่างๆ เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหา พัฒนาพื้นที่ตามโจทย์ปัญหา ความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่	๕. โครงการบูรณาการการสั่งการและการทำงานร่วมกันของส่วนราชการ - การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการจัดระบบบูรณาการในพื้นที่ - การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการบูรณาการ	- สปน.+มท +สกว. +กปร.		๑	๑	๑
๖. สนับสนุนบทบาทสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ในการวิจัยและขับเคลื่อนการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่โดยใช้ความรู้	๖. สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา ๑๐ แห่ง ในการสร้างข้อมูลและความรู้ที่เป็นความต้องการพัฒนาพื้นที่	- สกว.		๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

หมายเหตุ อักษรย่อ

มท. กระทรวงมหาดไทย

สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สปน. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กปร. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พอช. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

บทที่ ๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมั่นคง

หลักการและเหตุผล

ความมั่นคงของชาติ เป็นสภาพที่รัฐใดรัฐหนึ่งสามารถดำรงสภาพของรัฐนั้นๆ ได้ในทุกสภาวการณ์ ไม่ว่าสภาวะนั้นจะเป็นเช่นไร ซึ่งความมั่นคงประกอบด้วยคนที่อยู่ภายในรัฐนั้นมีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ และทางสติปัญญา และประกอบด้วยพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง หรือมีความอดทนต่อแรงกดดันต่างๆ ที่มากระทบในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านเอกราช อธิปไตย ด้านบูรภาพแห่งดินแดน รวมทั้งด้านการปกครองของประเทศและวิถีการดำเนินชีวิตของคน อีกทั้งจะต้องมีขีดความสามารถที่จะพร้อมเผชิญต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ก็คือมีความเข้มแข็งทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เมื่อคนมีความเข้มแข็งประกอบเข้ากับพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง ความมั่นคงย่อมเกิดขึ้นในพื้นที่นั้น

ในปัจจุบัน มิติปัญหาด้านความมั่นคง มิได้จำกัดความหมายอยู่เพียงเฉพาะปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศเท่านั้น แต่ครอบคลุมและขยายวงกว้างออกไปในหลายมิติในความหมายที่ว่า ปัญหาใดๆ ก็ตามที่ส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของภาคประชาชนในวงกว้าง ล้วนเป็นปัญหาด้านความมั่นคงทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าว จะส่งผลต่อเสถียรภาพความมั่นคงของประเทศอย่างมิอาจหลีกเลี่ยงได้ การดำเนินการแก้ไขปัญหาความมั่นคงของพื้นที่ชายแดนในอดีต มุ่งเน้นการแก้ปัญหาโดยการใช้กำลังทหารเป็นหลัก ต่อมาได้เริ่มมีแนวคิดในการประสานแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเข้ากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และมีการขยายผลออกไปในหลายพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการยังขาดการบูรณาการในการปฏิบัติของส่วนราชการในพื้นที่ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องหันมาให้ความร่วมมือประสานการปฏิบัติร่วมกันทุกภาคส่วน ในการแก้ไขปัญหาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญให้ทุกหน่วยงานนำไปขยายผลสู่ประชาชนอย่างจริงจัง เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านความพอเพียง บนหลักการพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่ด้วยความรู้และคุณธรรม ที่จะนำไปสู่เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่สมดุลพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง การลดและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดความมั่นคงของประเทศชาติ

พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง คือพื้นที่บริเวณหมู่บ้านตามแนวชายแดน หมู่บ้านที่มีปัญหาด้านความมั่นคง หมู่บ้านในและรอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกองทัพไทยและกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และหมู่บ้านรอบศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของกองทัพไทยและกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

พื้นที่บริเวณหมู่บ้านตามแนวชายแดน หมายถึงพื้นที่หมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองจังหวัดของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งส่วนใหญ่ติดแนวชายแดน หรือเส้นเขตแดนไทยกับประเทศรอบบ้าน

พื้นที่พัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง หมายถึง พื้นที่จังหวัด พื้นที่กลุ่มจังหวัดที่มีปัญหาความมั่นคง หรือมีเงื่อนไขที่ส่งกระทบต่อความมั่นคงของชาติ หรือพื้นที่เฉพาะซึ่งกำหนดขอบเขตอย่างชัดเจน เพื่อการเฝ้าระวังปัญหา ลด หรือควบคุมเงื่อนไขที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งจะมีปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเก่า กับปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ อันได้แก่ การสู้รบตามแนวชายแดน ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การค้าอาวุธสงคราม การกำหนดสถานะบุคคล ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดน สาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน และอาชญากรรมข้ามชาติ สรุปหมู่บ้านที่มีปัญหาด้านความมั่นคง หมายถึง พื้นที่หมู่บ้านที่มีปัญหาความมั่นคง ซึ่งปัญหาเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของภาคประชาชนในวงกว้าง และส่งผลต่อเสถียรภาพความมั่นคงของประเทศในภาพรวม

วิสัยทัศน์

"หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการเผยแพร่ขยายผลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน"

เป้าประสงค์หลัก

คน ชุมชน มีภูมิคุ้มกันและได้รับประโยชน์ของการพัฒนา รวมทั้งพื้นที่มีความพร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การมีแผนรองรับยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง
๒. การขับเคลื่อนโดยการปฏิบัติตามแผน
๓. การขับเคลื่อนโดยการกำหนดตัวชี้วัด
๔. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘	ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
๑) ร้อยละของครัวเรือนที่ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน	๑๐	๒๐	๒๕
๒) ร้อยละของฐานข้อมูลศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละหน่วย	๑๐๐		
๓) ผลการพัฒนาตามโครงการของหน่วย ๓.๑) ด้านการเกษตร/เศรษฐกิจ (รายได้ หนี้สิน เงินออม) ๓.๒) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ๓.๓) ด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ			
๔) จำนวนแผนปฏิบัติการของหน่วยระดับ บก.ทท. เหล่าทัพ และ บช.ตชด. ที่ได้จัดทำ	๕	๕	๕
๕) ร้อยละของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายที่รวมตัวเป็นกลุ่มเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	๕๐	๗๕	๑๐๐
๖) ร้อยละของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายที่รวมกลุ่มต่อต้านยาเสพติด	๕๐	๗๕	๑๐๐
๗) ร้อยละของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายที่รวมกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	๕๐	๗๕	๑๐๐
๘) จำนวนครั้งของการติดตามและประเมินผล	๔	๔	๔

หมายเหตุ รายละเอียดคำอธิบายตัวชี้วัด ดังปรากฏในภาคผนวก ง.

กลยุทธ์

กลยุทธ์	แนวคิดของกลยุทธ์	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
๑. กลยุทธ์การสร้างความเข้าใจและจิตสำนึกด้านความพอเพียงและด้านความมั่นคง	๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่และประชาชนมีความรู้พื้นฐานและจิตสำนึกด้านการพัฒนาและความมั่นคง โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องชี้นำทาง ๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชนและพื้นที่เป้าหมายมีความพร้อมในการผนึกกำลังร่วมใจพัฒนาและรักษาความมั่นคง ๑.๓ สนับสนุนให้ประชาชนให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความยากจนและความมั่นคงให้สอดคล้องกับความต้องการของคนและชุมชนในพื้นที่	- การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมของศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง - การสัมมนาวิทยากรด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การฝึกอบรมวิทยากรโครงการฝึกอบรมราษฎรด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การฝึกอบรมราษฎรและการศึกษาดูงาน - การจัดเวทีประชุมชี้แจงในพื้นที่ต่าง ๆ - การสัมมนาผู้นำชุมชนด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การเสริมศักยภาพความเข้มแข็งให้วิทยากรประจำศูนย์การเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ - การจัดค่ายเยาวชนเพื่อเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ
๒. กลยุทธ์การพัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้	๒.๑ บริหารจัดการความรู้โดยกระทำผ่านกระบวนการสำรวจความรู้ การวางแผนความรู้เพื่อรวบรวมและจัดเก็บ การพัฒนาความรู้ และการถ่ายทอดความรู้หรือการแบ่งปันความรู้ ๒.๒ สนับสนุนการพัฒนาข้อมูลและระบบฐานข้อมูล รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในทุกระดับ โดยการเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดเก็บแยกหมวดหมู่ การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเหล่านี้ ได้แก่ ๒.๒.๑ ข้อมูลประชากร ๒.๒.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนา ๒.๒.๓ ข้อมูลระบบป้องกัน ๒.๒.๔ ข้อมูลปัญหาในพื้นที่ ๒.๒.๕ ข้อมูลความต้องการของชุมชน ๒.๓ นำข้อมูลมาใช้พิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์และความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตอบสนองความต้องการของชุมชน ๒.๔ ใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และประชาชน	- การเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย - การจัดทำฐานข้อมูลหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อการวางแผนและตัดสินใจ - การจัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน คู่มือขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล ระบบติดตามสนับสนุน - การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ - การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และตลาดนัดความรู้ในระดับท้องถิ่น - การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

กลยุทธ์	แนวคิดของกลยุทธ์	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
๓. กลยุทธ์การสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง	โดยการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งหน่วยที่ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา หน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรอื่นที่มาร่วมดำเนินงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- การสนับสนุนหน่วยร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา - การสนับสนุนหน่วยในพื้นที่
๔. กลยุทธ์การสนับสนุนการปรับวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับฐานทรัพยากรวัฒนธรรมและการป้องกัน	๔.๑ สนับสนุนการส่งเสริมอาชีพเพื่อเปิดโอกาสให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ๔.๒ สนับสนุนการขยายผลการพัฒนาไปสู่ราษฎรและชุมชนอื่นๆ ๔.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายให้มีการรวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ๔.๔ สนับสนุนการพัฒนาระบบสหกรณ์ในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ๔.๕ ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชนให้กลุ่มเครือข่ายสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน ๔.๖ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การสร้างอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔.๗ ให้ชุมชนมีต้นแบบการพัฒนาเป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔.๘ จัดระเบียบชุมชนและเสริมสร้างระบบหมู่บ้านเข้มแข็งให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๔.๙ ส่งเสริมระบบป้องกันให้สอดคล้องกับระบบพัฒนาทางเศรษฐกิจ	- การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ - การส่งเสริมขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ครัวเรือนราษฎรในชุมชน - โครงการของหน่วยงานต่างๆ - โครงการตามความต้องการในพื้นที่ - การพัฒนาแหล่งน้ำ - การส่งเสริมอาชีพ - การสร้างเครือข่ายตามโครงการบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) - กิจกรรมกลุ่มอาชีพ - กิจกรรมการสหกรณ์
๕. กลยุทธ์การบูรณาการบริหารจัดการอย่างมีเอกภาพ และประสิทธิภาพ	๕.๑ การบูรณาการการดำเนินงานให้มีทิศทางเดียวกัน ๕.๒ การบริหารจัดการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีเอกภาพ รวมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณ และวัสดุครุภัณฑ์ให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ๕.๓ ส่งเสริมการศึกษาวิจัยให้มีการพัฒนาการบริหารและการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๕.๔ ส่งเสริมกำลังใจให้กับแบบอย่างที่เป็นเลิศโดยการประกวดและประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด	- การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง - การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการบูรณาการ - การติดตามและประเมินผล - การรายงานประจำปี - การศึกษาวิจัยแนวทางการขับเคลื่อน - การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการจัดระบบบูรณาการในพื้นที่ - การพัฒนาการติดตามและประเมินผล - การพัฒนาระบบสนับสนุน - จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่

กลยุทธ์	แนวคิดของกลยุทธ์	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม
	๕.๕ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- การประกวดผลงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กองทัพไทย - การสร้างเกณฑ์ขั้นพื้นฐานและการประเมินครัวเรือน ศูนย์การเรียนรู้ และชุมชนตามเกณฑ์พื้นฐานและการมอบวุฒิบัตร - การพัฒนาและผลิตสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนฯ - การจัดมหกรรมเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ๑) จัดนิทรรศการมีชีวิต ๒) จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนแนวคิดฯ ๓) การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า - ร่วมโครงการเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๐ ปี เศรษฐกิจพอเพียงและเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๙๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี ๒๕๖๐
๖. กลยุทธ์การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน	๖.๑ สนับสนุนการเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๖.๒ สนับสนุนการค้าชายแดนเพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ ๖.๓ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนชายแดนไทยกับชุมชนชายแดนต่างประเทศ	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศเพื่อนบ้าน - การพัฒนาในพื้นที่หมู่บ้านแนวชายแดน และหมู่บ้านด้านตรงข้ามประเทศเพื่อนบ้าน

บทที่ ๕

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท กับยุทธศาสตร์อื่นๆ

ตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ได้กำหนดประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ คือ "บูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วน" โดยมียุทธศาสตร์ที่ต้องบูรณาการการทำงานรวม ๗ ด้าน มีคณะกรรมการอำนวยการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อน ส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับ และติดตามผลการดำเนินงานของทุกยุทธศาสตร์ให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่ในการประสานการขับเคลื่อนการพัฒนาฯ

ในการจัดทำยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักดำเนินการ โดยยุทธศาสตร์ที่ ๑ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีพื้นที่รองรับชัดเจน จึงจำเป็นต้องเริ่มดำเนินการเป็นยุทธศาสตร์แรก เพื่อเป็นพื้นฐานของการดำเนินงานของยุทธศาสตร์อื่นๆ ซึ่งสำนักงาน กปร. เป็นผู้รับผิดชอบจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เป้าหมายเพื่อวางแผนดำเนินการ โดยมีจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ของหมู่บ้านในประเทศไทย หรือประมาณ ๑๙,๐๐๐ หมู่บ้าน ซึ่งฐานข้อมูลพื้นที่เป้าหมายดังกล่าวจะมีความเชื่อมโยงกันระหว่างพื้นที่ดำเนินการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ตลอดจนพื้นที่ตามแนวชายแดนและในเขตความมั่นคง ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินการของยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้วย

สำหรับการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องจะยึดถือประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน โดยแผนยุทธศาสตร์ฯ ได้กำหนดความเชื่อมโยงของทุกภาคส่วนไว้แล้ว คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มุ่งเน้นส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาในภาคการเกษตรและชนบท โดยการสร้างกระบวนการให้เกิดความคิดหรือความต้องการที่แท้จริงในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้และสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพื่อจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังให้เด็กเยาวชนและประชาชน มีการดำรงชีพอยู่อย่างพอเพียง และพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู พัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับปฐมวัย ตลอดจนสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อยอดไปยังยุทธศาสตร์ที่ ๓ - ๕ ในการส่งเสริมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ภาคธุรกิจและต่างประเทศ ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่ออารยประเทศให้ได้รับรู้ ส่วนการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านความมั่นคง

ซึ่งเป็นพื้นที่เฉพาะที่มีปัจจัยด้านความมั่นคงเข้ามาเกี่ยวข้อง ได้ใช้แนวทางการขับเคลื่อนเหมือนพื้นที่ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ โดยจะมีการประสานและร่วมกันดำเนินการกับเจ้าภาพหลักในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ที่รับผิดชอบหมู่บ้านตามแนวชายแดน และในเขตความมั่นคง ดังสรุปเป็นแผนภาพความเชื่อมโยงได้ ดังนี้

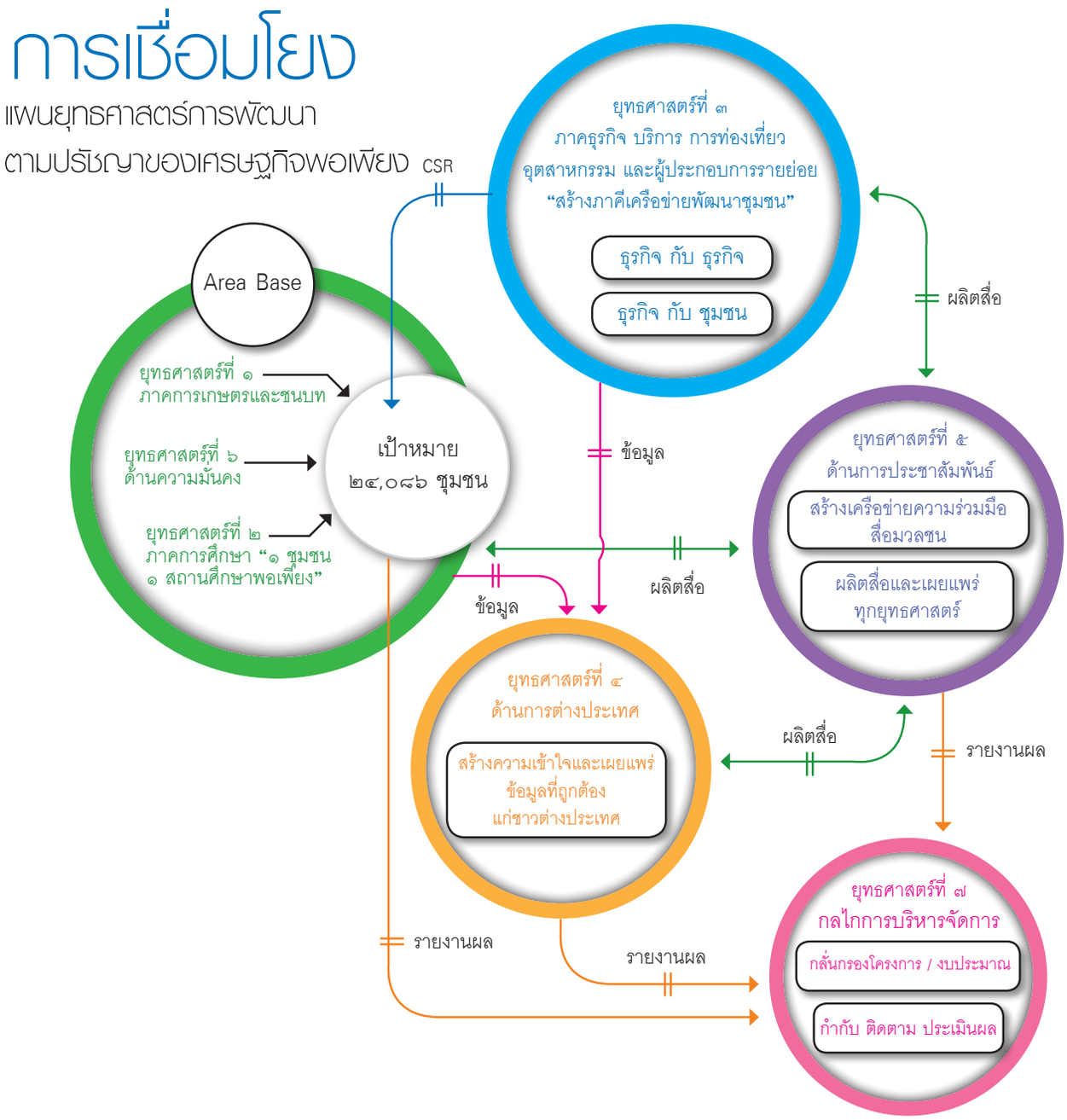

แผนภาพที่ ๕ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท กับยุทธศาสตร์อื่นๆ
อ้างถึงจากแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐)

การดำเนินตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกรอบระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ (Outcome) ในเชิงประจักษ์ อาทิ เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนแบบระเบิดจากข้างใน เกิดฐานข้อมูลชุมชน เกิดกลไกการเรียนรู้และการสร้างความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันระหว่างประชาชนกับภาครัฐ มีระบบการบูรณาการด้านงบประมาณ ชุมชนมีการพัฒนาระดับความเข้มแข็งและมีระบบสนับสนุนให้เกิดการต่อยอดขยายผล มีการอนุรักษ์สั่งสมวัฒนธรรมการใช้ความรู้และข้อมูลในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน) เป็นต้น

บทที่ ๖

โครงสร้างการทำงาน

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท มีโครงสร้างการทำงานที่มุ่งเน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานราชการและภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ ซึ่งได้มีการกำหนดภารกิจความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ให้สอดรับกันเป็นลำดับขั้น ดังนี้

๑. โครงสร้างการทำงานในส่วนกลาง

๑) คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าหน่วยงานหลักในแต่ละยุทธศาสตร์ หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)

๒) คณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติโครงการและงบประมาณตามโครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และพิจารณาอนุมัติการขอปรับ / เปลี่ยนโครงการที่ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว

๓) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผล ติดตามผลการดำเนินโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการฯ และรายงานผลการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการอำนวยการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ประกอบด้วย เลขาธิการ กปร. เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ

ร่วมเป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการ แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงาน กำหนดพื้นที่เป้าหมาย และพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ทั้งนี้ ได้มีการแต่งตั้ง **คณะทำงานส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท** ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ สำนักงาน กปร. เป็นประธาน ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่รวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง จัดทำเกณฑ์การชี้วัดในการจำแนกระดับการพัฒนาของพื้นที่เป้าหมาย ประสานงานกับภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงช่วยสนับสนุนข้อมูลประกอบการพิจารณาโครงการ

๒. โครงสร้างการทำงานในระดับพื้นที่

ในการกำหนดองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ/คณะทำงานในระดับพื้นที่ ให้เป็นกระบวนการปรึกษาหารือในพื้นที่ และจะต้องส่งเสริมให้มีภาคประชาชนเข้าร่วมรับผิดชอบในการขับเคลื่อนด้วย ทั้งนี้ ควรพยายามใช้โครงสร้างการทำงานที่มีอยู่เดิม และข้อมูลที่เป็นทุนการทำงานเดิมของหน่วยงานต่างๆ ในการเลือกหมู่บ้านนำร่องให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด โดยประกอบภาคส่วนให้ครบถ้วนและให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัด

โครงสร้างการทำงานระดับพื้นที่ ประกอบด้วยคณะกรรมการและคณะทำงาน ๔ ระดับ ดังนี้

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด ให้พิจารณาแต่งตั้งหรือปรับปรุงจากคณะกรรมการเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยพิจารณาให้ครอบคลุมองค์ประกอบภาคส่วนให้ครบถ้วน เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง (อาทิ ปลัดจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด พัฒนาการจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานด้านความมั่นคง (ยุทธศาสตร์ที่ ๖ อาทิ ผู้บัญชาการกองกำลังป้องกันชายแดน ผู้บังคับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดน) ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนภาคเอกชน (อาทิ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด หอการค้าจังหวัด ชมรมธนาคาร) ผู้แทนภาคประชาชน (อาทิ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด เครือข่ายแผนชุมชนพึ่งตนเอง สมาชิกสภาพัฒนาการเมือง สภาองค์กรชุมชน เครือข่ายสวัสดิการชุมชน) และผู้แทนของภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (อาทิ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ สมัชชาสุขภาพจังหวัด ผู้นำทางศาสนา ศูนย์ประสานงานประชาคมจังหวัด) ฯลฯ เป็นกรรมการ และมีสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการฯ โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

(๑) ชี้แจงสร้างความเข้าใจในแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) และแนวคิดพื้นฐานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งเน้นไปที่การมีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม โดยจะดำเนินการ “ตามลำดับขั้น” ทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน และจังหวัด

(๒) กำหนดนโยบาย บทบาทหน้าที่ และแนวทางการทำงานตามคู่มือฯ

(๓) ประสานจัดหาแหล่งงบประมาณให้กับแผนพัฒนาหมู่บ้าน / แผนชุมชนจากงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หรือจากกระทรวง กรมในส่วนกลาง

(๔) ทำความเข้าใจ กำกับ ติดตาม ประสานงาน และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการขับเคลื่อนงานระดับอำเภอ

(๕) สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของทีมอำเภอ เช่น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ องค์ความรู้ และงบประมาณ

(๖) พิจารณากลั่นกรองแผนงาน/โครงการจากอำเภอที่สอดคล้องกับแนวทางยุทธศาสตร์ และเสนอต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และบุคคลใด ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เช่น คณะทำงานฝ่ายติดตามและสนับสนุนข้อมูล คณะทำงานกลั่นกรองโครงการ คณะทำงานส่งเสริมการขับเคลื่อน (โดยมอบหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายงานจากส่วนกลางหรือตรงกับภารกิจหลักในการดำเนินการ เป็นฝ่ายเลขานุการฯ) เป็นต้น

(๘) รายงานผลการปฏิบัติงาน ปัญหา/อุปสรรคให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอ เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน/ภาคประชาสังคมในพื้นที่ (เช่น สภาเกษตรกร) ผู้แทนหน่วยงานด้านความมั่นคง (ยุทธศาสตร์ที่ ๖) ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฯลฯ เป็นกรรมการ โดยมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

(๑) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการระดับอำเภอ และจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย

(๒) การสร้างความเข้าใจกับชุมชนให้มาร่วมดำเนินการจัดเก็บข้อมูล เวทีเรียนรู้ เสนอแผนพัฒนาชุมชน

(๓) ประสานงาน และสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการขับเคลื่อนงาน เช่น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ องค์ความรู้ และงบประมาณ

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานระดับตำบล และหมู่บ้านและบุคคลใด ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของอำเภอ

(๕) พิจารณากลั่นกรองแผนงาน/โครงการ จากตำบล และหมู่บ้าน ที่สอดคล้องกับแนวทางยุทธศาสตร์ฯ

(๖) แต่งตั้งคณะทำงาน และบุคคลใด ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะทำงาน ตามแนวทางของจังหวัดนั้น ๆ

(๗) ปฏิบัติและรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค ให้คณะทำงานระดับจังหวัดทราบอย่างต่อเนื่อง

๓) คณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบล ประกอบด้วย กำนัน ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อาทิ ปลัดและนายช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้แทนส่วนราชการระดับตำบล ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน ผู้แทนหน่วยงานด้านความมั่นคง (ยุทธศาสตร์ที่ ๖) ฯลฯ เป็นคณะทำงาน โดยมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

(๑) ประเมินความพร้อมขั้นต้นของชุมชน ได้แก่ กลไกหมู่บ้าน ข้อมูล การเรียนรู้ การขยายผลและภาคีความร่วมมือ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก และคุณธรรมและจริยธรรม

(๒) ส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ ข้อมูล จปฐ. โครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลกายภาพอื่นๆ และบัญชีครัวเรือน

(๓) จัดเวทีเรียนรู้ระดับตำบล และสนับสนุนการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของระดับหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน

(๔) ประสานงาน ติดตามการทำงานในระดับหมู่บ้าน และรายงานผลให้คณะทำงานระดับจังหวัด อำเภอ ทราบ

(๕) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการระดับอำเภอมอบหมาย

๔) คณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำทางธรรมชาติ ผู้แทนภาคราชการ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาชน ผู้แทนหน่วยงานด้านความมั่นคง (ยุทธศาสตร์ที่ ๖) ฯลฯ เป็นคณะทำงาน โดยมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

(๑) สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้การศึกษากับครัวเรือน

(๒) จัดเก็บข้อมูล ประสานให้มีการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล (อาทิ ข้อมูล จปฐ. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลบัญชีครัวเรือน และข้อมูลกายภาพอื่นๆ)

(๓) จัดเวทีเรียนรู้ระดับหมู่บ้าน

(๔) วิเคราะห์ จัดทำแผนชุมชน และตัดสินใจจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ

(๕) เสนอโครงการที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านการทำประชาคมหมู่บ้าน

๓. หน่วยประสานและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ

หน่วยประสานและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ อยู่ภายใต้โครงการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดจุดเชื่อมประสานการทำงานให้มีความต่อเนื่อง และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดให้มีหน่วยงาน/ทีมงานประสานและสนับสนุนจากส่วนกลาง ดังนี้

๑) หน่วยงาน/ทีมบริหารและประสานงานกับส่วนกลาง

ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโครงการสนับสนุนฯ ผู้ประสานภาค/จังหวัด ทำหน้าที่ประสานงานกับคณะทำงานฯ คณะอนุกรรมการฯ และหน่วยงาน/ทีมงานสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ และรายงานผล

๒) หน่วยงาน/ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่

มีผู้ปฏิบัติงานตามโครงการสนับสนุนฯ อยู่ในคณะทำงานระดับจังหวัด/อำเภอ ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายด้านการสร้างกระบวนการเรียนรู้ การจัดเวทีประชาคม ฯลฯ พร้อมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ และรายงานผล

โครงสร้างการทำงานเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ในส่วนกลาง ในระดับพื้นที่ “สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้แผนภาพที่ ๖”

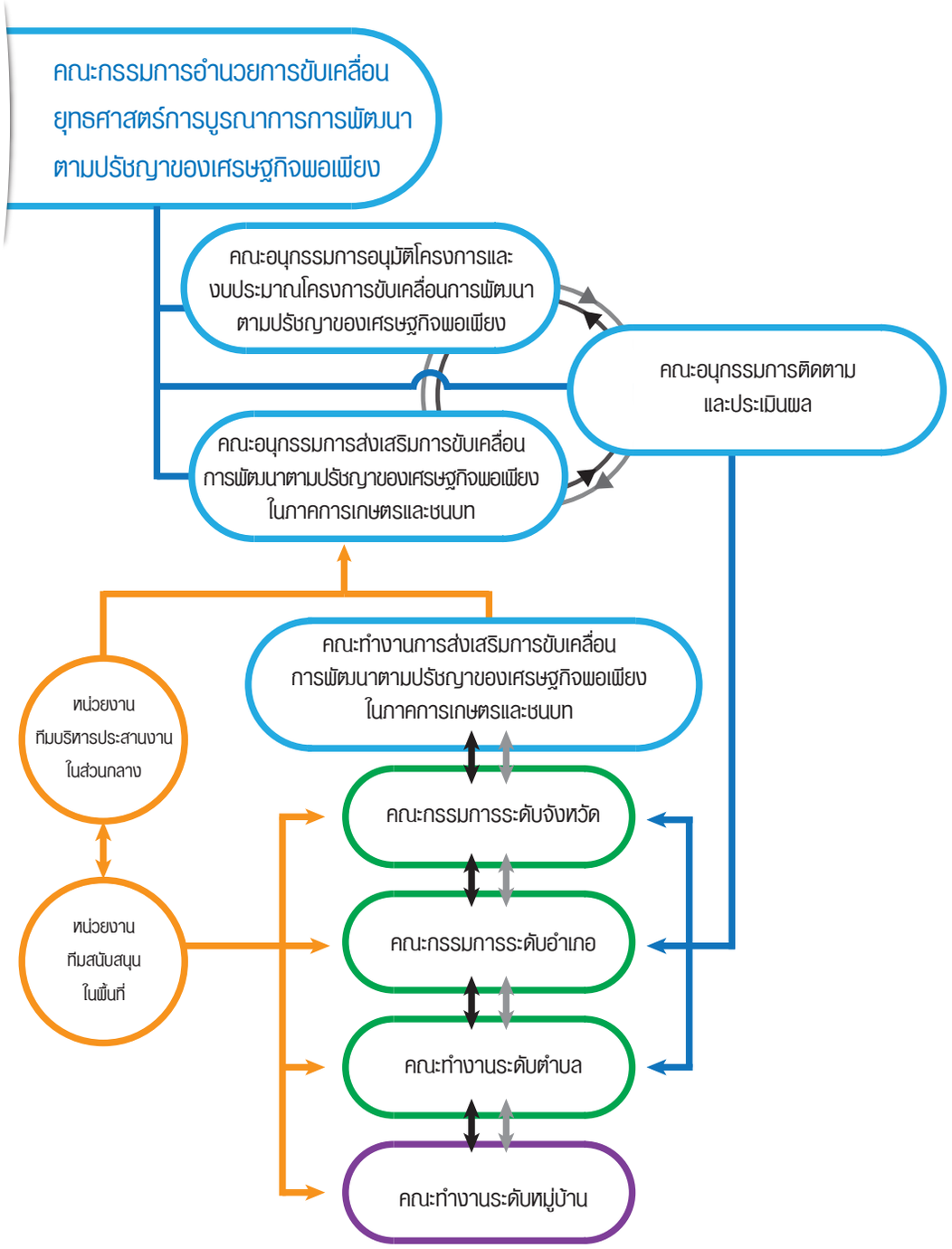

แผนภาพที่ ๖ โครงสร้างการทำงานเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท

หมายเหตุ แผนภาพโครงสร้างการทำงานเพื่อการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมั่นคง ดังปรากฏในภาคผนวก ง.

บทที่ ๗

ขั้นตอน กระบวนการ

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท มีกระบวนการทำงานที่สำคัญ ๔ ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การจัดทำแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการตรวจติดตามและรายงานผล ดังนี้

๑. การเตรียมการ :

๑.๑ การตั้งทีมงานขับเคลื่อนในพื้นที่

๑.๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน โดยมีคำสั่งแต่งตั้งส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัด หรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ ฯลฯ จุดเน้นที่สำคัญคือ การให้มีทีมงานภาคประชาชนในคณะทำงาน โดยพยายามให้ทีมงานภาคประชาชนมีส่วนร่วมคิดขับเคลื่อนงานเองมากกว่าที่หน่วยงานรัฐดำเนินการเองทั้งหมด ทั้งนี้ ในการจัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน ให้เป็นไปตามความพร้อมของบุคลากรและภาคประชาชนในพื้นที่ และให้ภาคประชาชนเลือกตัวแทนที่จะมาทำงานร่วมกับภาครัฐในระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน

๑.๑.๒ จัดโครงสร้างการประสานงานของทีมงานตั้งแต่ระดับจังหวัด/อำเภอ/ ตำบล/หมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของหน่วยงานและหมู่บ้าน/ชุมชนบัญชีครัวเรือน ข้อมูลอื่นๆ ตามประเด็นของพื้นที่ และการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนทำแผนชุมชน

๑.๒ จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของทีมงานในแต่ละระดับ

๑.๓ การวิเคราะห์ความพร้อมขั้นต้นของชุมชน เป็นการประเมินเบื้องต้นเพื่อให้เห็นความพร้อมของกรอบการประเมินทั้ง ๕ ด้าน และเพื่อใช้สำหรับการติดตามประเมินผลในระยะต่อไป กรอบการประเมินกระบวนการ ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านกลไก ๒) ด้านข้อมูล ๓) ด้านการเรียนรู้ ๔) ด้านการขยายผลและภาคีความร่วมมือและ ๕) ด้านการสนับสนุน รายละเอียดตามกรอบการประเมินความพร้อมของพื้นที่เป้าหมายขั้นต้น (ภาคผนวก ฉ) ซึ่งเป็นการประเมินความพร้อมของตนเองในการวางแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการ/คณะทำงานระดับต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่

๑.๔ การนำผลประเมินมาประกอบการวิเคราะห์ภูมิสังคม ความพร้อมของพื้นที่เป้าหมาย เพื่อตั้งเป้าหมาย กำหนดแผนการทำงานและกำหนดเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล

๒. การจัดทำแผน :

๒.๑ การจัดเก็บและใช้ข้อมูลจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของหน่วยงาน และหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น

๑) ข้อมูลบัญชีครัวเรือน (ภาคผนวก ช)

๒) ข้อมูล จปฐ.และ กชช.๒ค.

๓) ข้อมูลด้านกายภาพอื่นๆ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้ การเกษตร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

๔) ข้อมูลทุนชุมชนอื่นๆ เช่น วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การรวมกลุ่ม ฯลฯ

ผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม (กรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ และยังมีความจำเป็นต้องจัดเก็บเพิ่มเติม) คือ คณะทำงานระดับหมู่บ้าน หรือผู้ที่คณะทำงานระดับหมู่บ้านมอบหมาย จากเวทีการให้การศึกษาหรือการถอดบทเรียนการพัฒนา

๒.๒ การจัดเวทีเรียนรู้ข้อมูลระดับหมู่บ้านจากข้อมูลที่จัดเก็บ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหา ไปจนถึงการเรียนรู้เพื่อค้นหาทางเลือกในการแก้ปัญหา ขั้นตอนนี้ถือเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ครัวเรือนเข้าใจสาเหตุของปัญหาและสามารถริเริ่มการแก้ปัญหาได้เองตั้งแต่ระดับครัวเรือนและชุมชน ทำให้เกิดกระบวนการวางแผนจากล่างขึ้นบนที่สะท้อนปัญหาและความต้องการที่แท้จริงได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้หากคณะทำงานระดับหมู่บ้าน เชื่อมโยงกับคณะกรรมการหมู่บ้าน สภาองค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนภาคธุรกิจเอกชนอื่นๆ เข้ามีส่วนร่วมด้วยตั้งแต่ต้นจะเกิดประโยชน์เพิ่มขึ้นในแง่การสร้างความสามัคคี การมีข้อมูลครบถ้วนและการต่อยอดระดับการพัฒนาให้ครบวงจร

การจัดเวทีเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกันตามระดับการพัฒนาของหมู่บ้านที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดแบ่งไว้แล้ว ดังนี้

๒.๒.๑ หมู่บ้านระดับ ๑ เริ่มพัฒนา มี ๓ กิจกรรม คือเวทีสร้างความเข้าใจ การศึกษาดูงาน และการจัดเวทีประชาคมปรับแผนชุมชน

๒.๒.๒ หมู่บ้านระดับ ๒ มีการพัฒนาและมีการรวมกลุ่ม มี ๒ กิจกรรม คือ การทบทวนและพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนในรูปแบบของกลุ่ม

๒.๒.๓ หมู่บ้านระดับ ๓ มีความเข้มแข็งสามารถต่อยอดการพัฒนา มีการจัดเวที ๒ ครั้ง คือ การทบทวนและพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน/ เครือข่ายและส่งเสริมแผนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปผลผลิตให้ครบวงจร หรือทำศูนย์เรียนรู้ชุมชน

๒.๓ การจัดทำหรือทบทวนหรือปรับแผนชุมชนในการแก้ปัญหา (ทำเอง ทำร่วม ขอรับการสนับสนุน) ระบุประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับและกลุ่มชุมชนโดยรวมจะได้รับประโยชน์อะไร ทั้งนี้ ในการดำเนินตามขั้นตอนที่ ๒.๑ – ๒.๓ ทั้งการจัดเก็บข้อมูล การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดทำ/ปรับแผนชุมชน ควรคำนึงถึงแนวคิดพื้นฐานในการขับเคลื่อนฯ ๓ ระดับ ได้แก่ ครัวเรือน ชุมชน พื้นที่ (จังหวัด) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนา ซึ่งการกำหนดแผนงาน/โครงการ อาจจำแนกได้เป็น ๓ กรณีหลัก

๑) กรณีแผนงาน/โครงการที่ทำเอง ไม่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ให้ดำเนินการได้ทันที

๒) กรณีแผนงาน/โครงการที่ทำร่วม รวมทั้งที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ให้ประสานแผนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถให้การสนับสนุนงบประมาณได้ หรือเสนอผ่านอำเภอเพื่อเป็นแผนพัฒนาอำเภอผ่านไปยังแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสนับสนุนในส่วนที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบโดยใช้งบประมาณของกระทรวง/กรม งบประมาณของจังหวัด (งบพัฒนาจังหวัด/งบยุทธศาสตร์จังหวัด) งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนงบของส่วนกลางและงบประมาณความร่วมมือจากภาคธุรกิจเอกชนอื่นๆ

๓) กรณีที่แผนงาน/โครงการ ที่ทำร่วม หรือขอรับสนับสนุนงบประมาณของยุทธศาสตร์ที่ ๑ หรือยุทธศาสตร์ที่ ๖ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในบทที่ ๘ การอนุมัติแผนงาน/โครงการ โดยระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการ การวัดผล

คณะกรรมการระดับจังหวัดและอำเภอ พิจารณากลั่นกรองโครงการจากลำดับความสำคัญของแผนงาน/ โครงการ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ

ที่ความคุ้มทุนเมื่อวัดเป็นตัวเงิน กล่าวคือ เมื่อลงทุนงบประมาณของราชการไปแล้ว จะคุ้มทุนที่ประชาชนหรือไม่และจะได้คืนในปีที่เท่าไร รวมทั้งต้องวัดความคุ้มค่าในอนาคต อันได้แก่ ความดีงาม ความรู้สึก ความพึงพอใจ และผลกระทบในทางบวกที่มีต่อความยั่งยืน ของการพัฒนาของชุมชน

๒.๔ การนำแผนไปสู่การทำประชาคมเพื่อสร้างการยอมรับจากคนในหมู่บ้านแล้วนำไปสู่การบูรณาการแผนงาน/โครงการ ประสานแผนสู่ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการตามภารกิจ (งบ Function) และงบตามนโยบายพิเศษอื่นๆ ตลอดจนงบประมาณความร่วมมือจากภาคธุรกิจเอกชน ต้องให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงผ่านแผนชุมชน

หมายเหตุ ห้วงระยะเวลาที่กำหนดในการจัดทำแผนชุมชนเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับช่วงเวลาในการเสนอขอรับงบประมาณประจำปี ทั้งนี้ สามารถปรับแผนชุมชนได้ตามสถานการณ์ ปัญหาของชุมชน โดยใช้เวทีประชาคม

๓. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

เมื่อแผนชุมชนผ่านความเห็นชอบจากเวทีประชาคมหมู่บ้านแล้ว (ทำเอง ทำร่วม ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ) คณะทำงานระดับหมู่บ้านร่วมกันจัดทำปฏิทินกิจกรรมหรือแผนปฏิบัติการของโครงการ ตามลำดับความสำคัญ โดยระบุกิจกรรม เป้าหมาย คำนวณต้นทุนการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ วิธีการ เครื่องมือ/ทรัพยากรที่จำเป็น ระยะเวลาดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม การติดตามผลการดำเนินงาน เป็นต้น

๑) กรณีทำเอง เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การปฏิบัติตามแผนชีวิตของครัวเรือน ชุมชนสามารถดำเนินการได้ทันทีโดยใช้แรงงานชาวบ้าน ไม่เน้นจ้างเหมา หรือถ้าต้องการสนับสนุนจากองค์กรหมู่บ้านของชุมชน ให้เป็นไปตามระเบียบของกลุ่ม/องค์กรหมู่บ้านนั้นๆ

๒) กรณีทำร่วม/ขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานภายนอกเช่นเดียวกับข้อ ๑) ไม่เน้นการจ้างเหมา เน้นให้ชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจดำเนินการจัดทำกันเอง หรือถ้าต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงาน ให้วางแผนปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานนั้นๆ

๔. การตรวจติดตามและสนับสนุน

การตรวจติดตามและสนับสนุนแบ่งเป็น ๔ ระดับ โดยในขั้นตอนของการตรวจติดตามในพื้นที่ ควรจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควบคู่ไปกับการรายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบเอกสาร เพื่อเป็นการประเมินตนเองของผู้ปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด พร้อมกับการนำเสนอความก้าวหน้า ผลที่เกิดขึ้น ปัญหาอุปสรรค และข้อเรียนรู้ เพื่อให้ทีมงานได้ประโยชน์จากการฟังบทเรียนที่อื่นๆ ในการจัดการกับสถานการณ์แบบเดียวกัน รวมทั้งเป็นการยกระดับการเรียนรู้ของภาคประชาชนและเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการด้วย ดังนี้

๔.๑ ระดับหมู่บ้านและระดับตำบล ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน

๔.๒ ระดับอำเภอ ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อย ๑ ครั้ง/๒ เดือน ทั้งนี้ โดยมีนายอำเภอเป็นผู้กำกับติดตามตั้งแต่ระดับอำเภอลงไป

๔.๓ ระดับจังหวัด ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยทุกๆ ๖ เดือน ทั้งนี้ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

๔.๔ การติดตามสนับสนุนในระดับจังหวัดและระดับภาค โดยหน่วยงาน/ทีมบริหาร ประสานงานสนับสนุนจากส่วนกลาง เพื่อจัดทำข้อมูลข้อเสนอแนะในการสนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรและชนบท หรือด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ จะมีคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง ร่วมในเวทีตรวจติดตามความก้าวหน้าระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

๑. การเตรียมการ	๒. การจัดทำแผน	๓. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	๔. การตรวจติดตามและสนับสนุน
➢ ตั้งทีมงานขับเคลื่อนในพื้นที่ - จัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน - จัดโครงสร้างการประสานงาน ➢ จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจของทีมงานในแต่ละระดับ ➢ วิเคราะห์/ประเมินความพร้อมขั้นต้นของชุมชน ➢ นำผลการประเมินมาตั้งเป้าหมาย กำหนดแผนการทำงาน และกำหนดเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล	➢ จัดเก็บและใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานและหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ จัดเวทีเรียนรู้ข้อมูลระดับหมู่บ้าน/ชุมชน กระตุ้นให้เกิดกระบวนการวางแผนจากล่างขึ้นบน เชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม ทั้งส่วนราชการ ท้องถิ่น ภาคประชาชน/ประชาสังคม ภาคเอกชน เพื่อให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนและการต่อยอดระดับการพัฒนาให้ครบวงจร (โดยมีกรอบการดำเนินงานตามระดับการพัฒนา ๓ ระดับ) ➢ จัดทำ หรือทบทวน หรือปรับแผนชุมชน (ทำเอง ทำร่วม ขอรับการสนับสนุน) ➢ นำแผนไปสู่การทำประชาคมเพื่อสร้างการยอมรับแล้วนำไปสู่การบูรณาการแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณ	➢ คณะทำงานระดับหมู่บ้านร่วมกันจัดทำปฏิทินกิจกรรมหรือแผนปฏิบัติการของโครงการ ตามลำดับความสำคัญ โดยระบุกิจกรรม เป้าหมายต้นทุนการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ วิธีการ เครื่องมือ/ทรัพยากรที่จำเป็น และระยะเวลาดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม การติดตามผลการดำเนินงาน เป็นต้น ➢ ดำเนินการ - ทำเอง - ทำร่วม - ขอรับการสนับสนุน เน้นให้ชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจดำเนินการจัดทำกันเอง ไม่เน้นการจ้างเหมา	➢ ระดับหมู่บ้าน : จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๑ ครั้ง/เดือน ➢ ระดับตำบล : จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๑ ครั้ง/เดือน ➢ ระดับอำเภอ : จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๑ ครั้ง/๒ เดือน ➢ ระดับจังหวัด : จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกๆ ๖ เดือน ➢ การติดตามสนับสนุนในระดับจังหวัด และระดับภาค (โดยคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงาน/ทีมบริหารประสานงาน สนับสนุน ในพื้นที่

แผนภาพที่ ๗ กระบวนการ ๔ ขั้นตอน

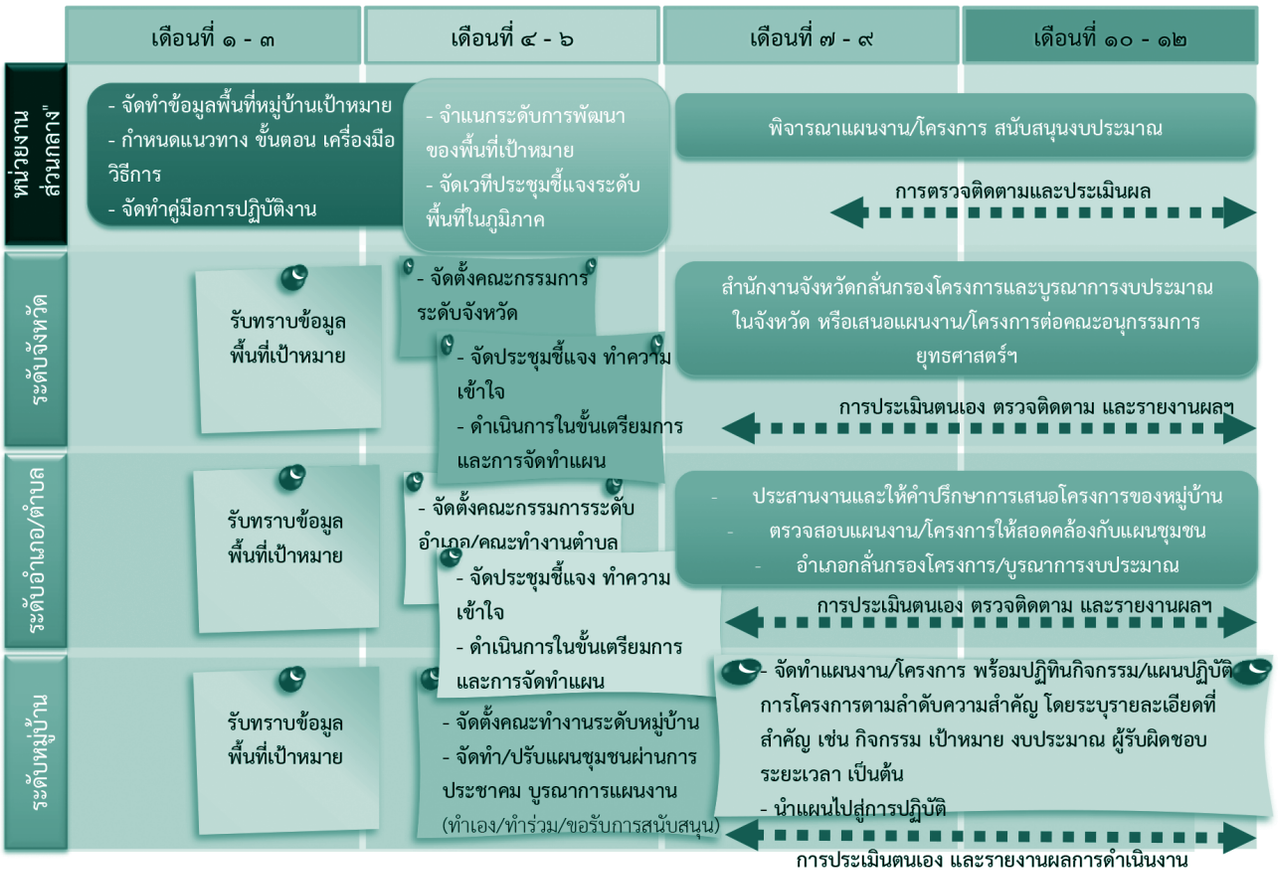

แผนภาพที่ ๘ แผนงานในภาพรวม (Roadmap)

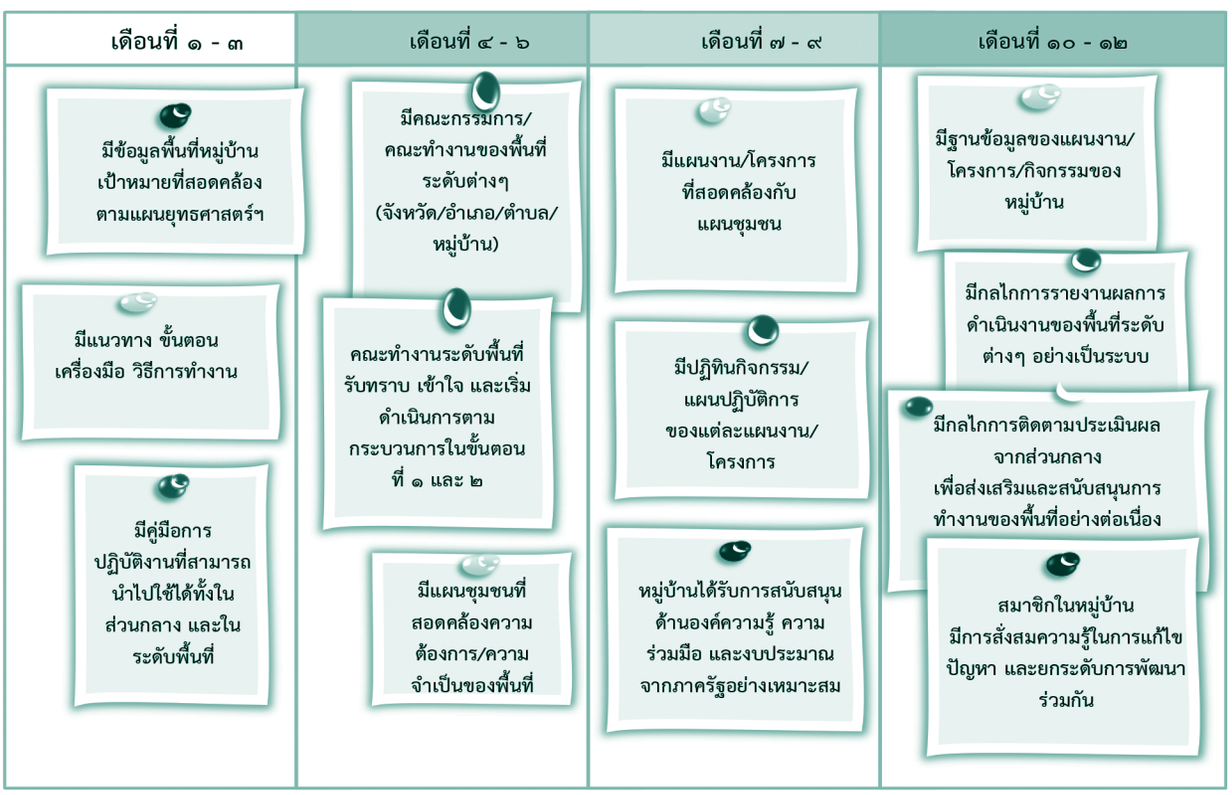

แผนภาพที่ ๙ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Outcome)

ที่	กิจกรรม/การปฏิบัติงาน	๒๕๕๘												๒๕๕๙								
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	**การเตรียมการ**																					
	๑.๑ จัดตั้งทีมงานขับเคลื่อนในพื้นที่ : คณะกรรมการ/คณะทำงานระดับจังหวัด/ อำเภอ/ ตำบล/ หมู่บ้าน				◄	─	─	─	─	►												
	๑.๒ จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					◄	─	─	─	►												
	๑.๓ วิเคราะห์ความพร้อมขั้นต้นของชุมชน					◄	─	─	─	►												
	๑.๔ นำผลประเมินมาวิเคราะห์เพื่อตั้งเป้าหมาย กำหนดแผนการทำงาน และกำหนดเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล					◄	─	─	─	►												
๒	**การจัดทำแผน**																					
	๒.๑ จัดเก็บข้อมูลจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของหน่วยงานและหมู่บ้าน/ชุมชน						◄	─	─	►												
	๒.๒ จัดเวทีเรียนรู้ข้อมูลระดับหมู่บ้าน ให้เกิดกระบวนการวางแผนจากล่างขึ้นบนและเกิดความเชื่อมโยงกันระหว่างประชาชน คณะทำงานฯ ท้องถิ่น ส่วนราชการ						◄	─	─	►												
	๒.๓ จัดทำ หรือทบทวน หรือปรับแผนชุมชนให้สอดคล้องตามแนวคิดของยุทธศาสตร์ที่ ๑						◄	─	─	►												
	๒.๔ นำแผนไปสู่การทำประชาคมเพื่อสร้างการยอมรับ แล้วนำไปสู่การบูรณาการแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณ (งบพัฒนาจังหวัด งบกระทรวง/กรม งบท้องถิ่น งบภาคเอกชน งบยุทธศาสตร์ฯ)						◄	─	─	►	◄	─	─	─	─	─	─	─	─	─	─	►
๓	**การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ**																					
	คณะทำงานระดับหมู่บ้านร่วมกันจัดทำปฏิทินกิจกรรมหรือแผนปฏิบัติการของโครงการ																					
	๓.๑ กรณีทำเอง : ดำเนินการได้ทันที โดยใช้แรงงานชาวบ้าน หรือสนับสนุนจากองค์กรหมู่บ้านของชุมชน						◄	─	─	►	◄	─	─	►	◄	─	─	►	◄	─	─	►
	๓.๒ กรณีทำร่วม/ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ : ให้วางแผนปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง						◄	─	─	►	◄	─	─	►	◄	─	─	►	◄	─	─	►
๔	**การตรวจติดตาม และสนับสนุน**																					
	๔.๑ ระดับหมู่บ้านและตำบล : จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน							┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄	┄
	๔.๒ ระดับอำเภอ : จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อย 1 ครั้ง/ 2 เดือน							┄		┄		┄		┄		┄		┄		┄		┄
	๔.๓ ระดับจังหวัด : จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกๆ 6 เดือน											┄						┄				
	๔.๔ ส่วนกลาง : คณะอนุกรรมการติดตามผลและประเมินผล ผู้ตรวจราชการสำนักนายกฯ และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงาน/ทีมประสาน สนับสนุนจากส่วนกลางร่วมในเวทีตรวจติดตามความก้าวหน้าระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน											┄						┄				

แผนภาพที่ ๑๐ แผนปฏิบัติการการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท <u>ในระดับพื้นที่</u>

ที่	กิจกรรม/การปฏิบัติงาน	๒๕๕๗			๒๕๕๘												๒๕๕๙								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	**การเตรียมการ**																								
	๑.๑ ศึกษา รวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย																								
	๑.๒ ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันศึกษาและกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท																								
	๑.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบความครบถ้วน/ถูกต้องของข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย																								
	๑.๔ ประชุมคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาฯ																								
	๑.๕ ประชุมอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท																								
	๑.๖ ประชุมคณะทำงานส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ คู่มือปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมินระดับพัฒนาของพื้นที่เป้าหมายฯ และพิจารณากลั่นกรองแผนงาน/โครงการจากพื้นที่																								
	๑.๗ จัดทีมผู้ประสานงานจากส่วนกลางเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานในพื้นที่																								
	๑.๘ การบูรณาการสั่งการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่																								
๒	**การดำเนินงานในพื้นที่**																								
	๒.๑ จัดเวทีประชุมชี้แจงในระดับภูมิภาค																								
	๒.๒ จัดกิจกรรมให้การศึกษาชุมชน จัดประชาคมหมู่บ้านทำแผนชุมชน																								
	๒.๓ ทีมผู้ประสานงานจากส่วนกลางปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน และส่งเสริมการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่																								
	๒.๔ สนับสนุนแผนงาน/โครงการ																								
	๒.๔.๑ กรณีชาวบ้านทำเอง/ทำร่วม : สนับสนุนองค์ความรู้ ข้อเสนอแนะ กลไกความร่วมมือจากจังหวัด กระทรวง/กรม ท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง																								
	๒.๔.๒ กรณีขอรับการสนับสนุนงบประมาณ : ตรวจสอบ กลั่นกรองแผนงาน/โครงการเสนอต่อคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์ และดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ภาคผนวก ค.)																								
๓	**การตรวจติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน**																								
	๓.๑ คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล ประมวลผลแผนงาน/โครงการ																								
	๓.๒ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้องร่วมในเวทีตรวจติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน																								
	๓.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการรายงานผล/การใช้จ่ายงบประมาณ ต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ																								
	๓.๔ รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข ต่อคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาฯ																								

แผนภาพที่ ๑๑ แผนปฏิบัติการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท <u>ในส่วนกลาง</u>

บทที่ ๘

การอนุมัติ
แผนงาน/โครงการ

การอนุมัติแผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนดำเนินการซึ่งเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

๑. หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๑.๑ หน่วยงานของรัฐ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

๑.๒ สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์การเกษตร และองค์กรเอกชน ที่เป็นนิติบุคคล

๒. การเสนอแผนงานโครงการ

๒.๑ ให้ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณที่เป็นหน่วยงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์การเกษตร และองค์กรเอกชน ที่เป็นนิติบุคคล จัดทำแผนงานโครงการและคำของบประมาณ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านการประชุมหารือร่วมกันระหว่างประชาชนในพื้นที่ และโครงการที่เสนอบรรจุอยู่ในแผนชุมชน

๒.๒ จัดทำคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามแบบฟอร์มที่กำหนด เสนอผ่านคณะทำงานระดับหมู่บ้านและระดับตำบล แล้วเสนอไปยังคณะทำงานระดับอำเภอและระดับจังหวัดเพื่อพิจารณากลั่นกรอง เมื่อคณะทำงานระดับจังหวัดกลั่นกรองแล้วเห็นว่า โครงการที่เสนอมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ หรือยุทธศาสตร์ที่ ๖ แล้วแต่กรณี จะเสนอไปยังคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี

๓. การตรวจสอบแผนงานโครงการ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี พิจารณาแผนงานโครงการที่หน่วยงานเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยพิจารณาความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ หรือยุทธศาสตร์ที่ ๖ ความพร้อมของโครงการที่สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับการอนุมัติงบประมาณ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ กิจกรรมและขั้นตอน วิธีการดำเนินโครงการ จำนวนเงินงบประมาณ การจำแนกรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย มีความเหมาะสม และเมื่อโครงการดังกล่าวผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ แล้ว ให้เสนอแผนงาน/โครงการไปที่สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๔. การอนุมัติแผนงานโครงการและงบประมาณ

สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสนอแผนงานโครงการที่ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการที่เสนอมีความเหมาะสมควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ให้อนุมัติโครงการและงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าว

๕. การแจ้งผลการพิจารณาแผนงานโครงการและการโอนเงินงบประมาณ

๕.๑ สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แจ้งผลการพิจารณาแผนงาน/โครงการให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง พร้อมทั้งแจ้งไปยังผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ดังนี้

๑) กรณีผู้เสนอโครงการเป็นหน่วยงานของรัฐ แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณทราบเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน

๒) กรณีผู้เสนอโครงการเป็นนิติบุคคล แจ้งให้ทราบถึงการอนุมัติแผนงานโครงการและงบประมาณ และขอให้ดำเนินการเปิดบัญชีเพื่อรับเงินสนับสนุนในลักษณะเงินอุดหนุน รวมทั้งกำหนดวันทำสัญญารับเงินอุดหนุน จากสำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๕.๒ กรณีผู้เสนอโครงการที่เป็นนิติบุคคล เมื่อได้รับแจ้งผลการอนุมัติโครงการและงบประมาณ ให้ดำเนินการดังนี้

๑) จัดทำสัญญารับเงินอุดหนุนจากสำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามแบบฟอร์มที่

กำหนด โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะโอนเงินงบประมาณหลังจากวันทำสัญญา (การทำสัญญาเพื่อรับเงินอุดหนุนจากสำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรณีจังหวัดที่อยู่ห่างไกล เพื่อความสะดวกในการทำสัญญา สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อาจมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการแทน)

๒) เปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์กับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ภายใต้ชื่อ "โครงการ... (ระบุชื่อโครงการที่ได้รับอนุมัติ)" ของหมู่บ้าน...(ระบุชื่อหมู่บ้านที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ) และให้กำหนดเงื่อนไขในการขอเปิดบัญชี คือ ผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเงิน ลงนามร่วมกันสองในสาม (ต้องเป็นประธานหรือผู้บริหารองค์กร ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากกรรมการขององค์กร และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงิน) เมื่อดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ส่งสำเนาหนังสือขอเปิดบัญชีพร้อมสำเนาหน้าบัญชีให้สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ

๓) สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะดำเนินการโอนเงินให้แก่ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเข้าบัญชีตามข้อ ๕.๒ หัวข้อที่ ๒) เพื่อนำไปดำเนินโครงการ ยกเว้นกรณีการแบ่งจ่ายเงินตามงวดงาน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะโอนเงินให้ตามงวดงานที่กำหนด ดังนี้

(๑) งวดที่ ๑ ให้จัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณงวดที่ ๑ เสนอผ่านคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของแนวเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมั่นคง รวบรวมส่งให้สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อโอนเงินเข้าบัญชีดังกล่าว

(๒) สำหรับงวดถัดไป ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในงวดที่ผ่านมาพร้อมทั้งรายละเอียดรายการใช้จ่ายเงิน ภาพถ่าย และหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามงวดงานถัดไป เสนอผ่านคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมั่นคง รวบรวมส่งให้สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการโอนเงินงบประมาณเข้าบัญชีต่อไป

ทั้งนี้ ผู้ขอรับเงินสนับสนุนงบประมาณต้องออกใบเสร็จรับเงินหรือแจ้งการยืนยันการรับเงินจัดส่งให้สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทุกครั้งที่มีการรับเงิน ภายใน ๓ วันทำการ

๖. การดำเนินโครงการ

๖.๑ หน่วยงานที่ได้รับอนุมัติโครงการและงบประมาณ จะต้องดำเนินโครงการตามแผนงานที่ยื่นคำขออนุมัติ และให้รวบรวมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินเก็บไว้เพื่อการตรวจสอบต่อไป

๖.๒ กรณีไม่อาจดำเนินโครงการตามที่ได้รับอนุมัติได้ เนื่องจาก

๑) ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒) แก้ไขเพิ่มเติมกิจกรรมโครงการ

๓) เปลี่ยนแปลงโครงการที่ได้รับอนุมัติจะต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย พร้อมทั้งแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติได้

๗. การลงทะเบียนสินทรัพย์

กรณีผู้รับการสนับสนุนเป็นนิติบุคคล เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จและมีสินทรัพย์เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ให้ขึ้นทะเบียนสินทรัพย์เป็นของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น โดยให้มีการแจ้งอำเภอ หรือเทศบาลทราบ เพื่อออกหนังสือรับรองสิทธิ และต้องจัดให้มีการดูแลบำรุงรักษาให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

๘. การรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงิน

ให้ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมทั้งส่งคืนเงินงบประมาณคงเหลือ (ถ้ามี) ให้สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินงานแล้วเสร็จ

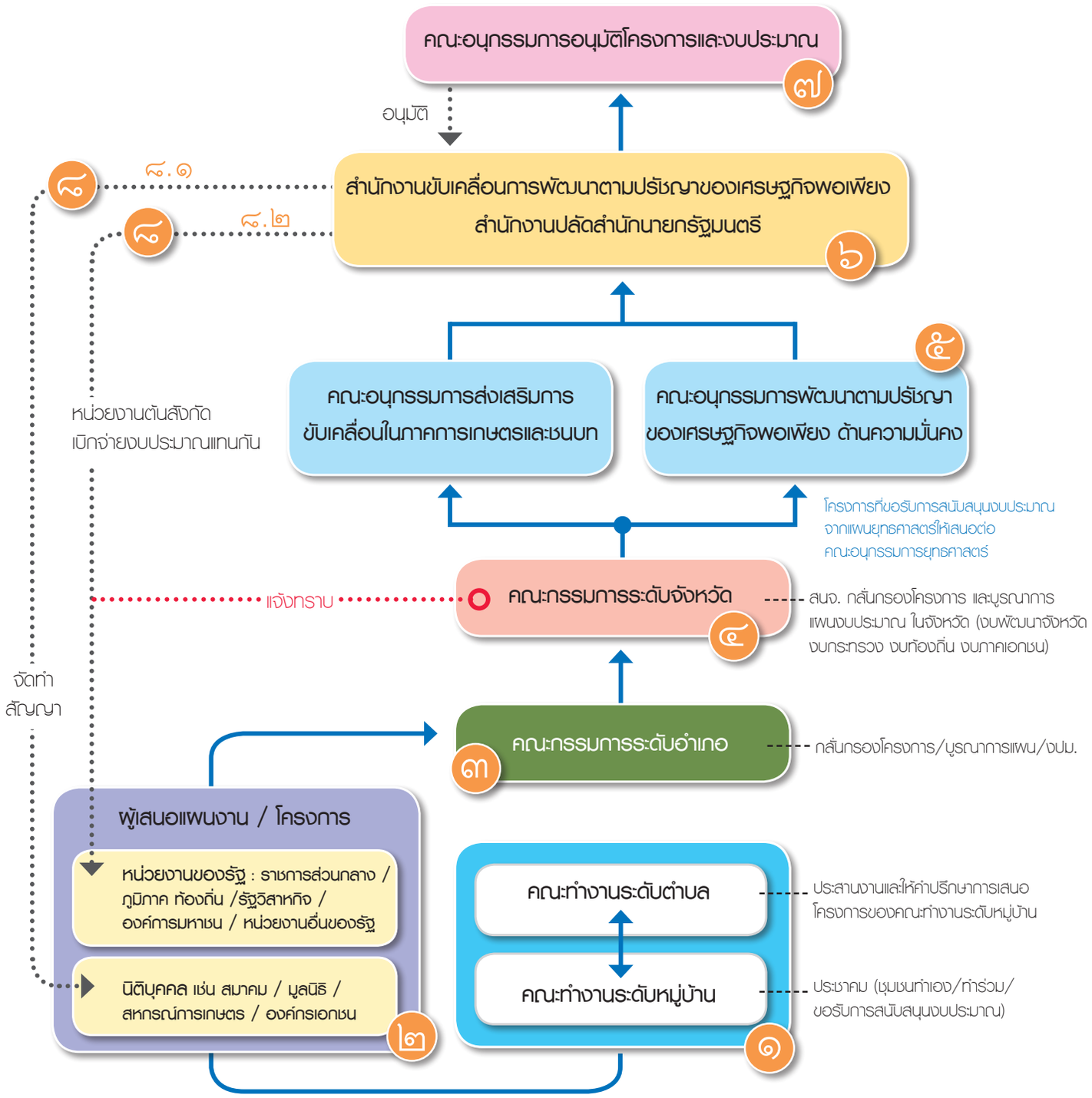

แผนภาพที่ ๑๒ แผนภาพขั้นตอนการเสนอโครงการ และการอนุมัติงบประมาณ

บทที่ ๙

การประเมินตนเอง และรายงานผลการดำเนินงาน

การประเมินตนเองและรายงานผลการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการ/คณะทำงานแต่ละระดับ ประเมินตนเองตามหัวข้อต่างๆ พร้อมกับรายงานตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

๑. ระดับหมู่บ้านและระดับตำบล

ให้คณะทำงานระดับหมู่บ้าน คณะทำงานระดับตำบล ประเมินตนเองและรายงานผลผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. หรือ เทศบาล) ส่งรายงานให้อำเภอทราบทุกเดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) กระบวนการดำเนินงาน เช่น การทำความเข้าใจกับชุมชน การสำรวจข้อมูลร่วมกัน การวิเคราะห์และคืนข้อมูลให้ชุมชน และการเสนอแผนงาน/โครงการ

๒) ผลการดำเนินงานโครงการ เทียบกับเป้าหมายของโครงการ

๓) การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการอนุมัติ

๔) การบริหารจัดการโดยชุมชน เช่น การรวมกลุ่ม/กองทุน (การแปรรูป การตลาด ฯลฯ)

๕) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผน

๒. ระดับอำเภอ

ให้คณะกรรมการระดับอำเภอประเมินตนเอง และส่งรายงานให้จังหวัดทราบทุกเดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอ ที่มีองค์ประกอบครบทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา ภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น

๒) การประชุมคณะกรรมการทุกเดือน มีการแก้ไขปัญหาการส่งเสริมหมู่บ้าน/ชุมชน หรือข้อเสนอแนะ มีการพิจารณาเรื่องที่เป็นปัญหา และสั่งการแก้ไขหรือไม่

๓) การสนับสนุนระดับหมู่บ้าน เช่น คณะกรรมการระดับอำเภอลงพื้นที่ร่วมกับชุมชน และมีส่วนช่วยกลุ่มชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านแก้ไขข้อจำกัด อุปสรรคทางการบริหาร และด้านเทคนิคความรู้เรื่องอะไร อย่างไร ได้ผลดีหรือไม่ เพียงใด

๔) การรายงานต่อคณะกรรมการระดับจังหวัดทุกเดือน (มีหนังสือส่งรายงาน)

๕) การขยายผลไปหมู่บ้านชุมชนอื่น

๓. ระดับจังหวัด

ให้คณะกรรมการระดับจังหวัด ประเมินตนเองและส่งรายงานไปที่คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล และคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท หรือคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมั่นคง แล้วแต่กรณี ทุกเดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) มีคณะกรรมการระดับจังหวัด ที่มีองค์ประกอบครบทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา ภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น

๒) มีการประชุมคณะกรรมการทุกเดือน โดยมีวาระพิจารณาเรื่องที่เป็นปัญหาและสั่งการแก้ไข การส่งเสริมการทำงานของคณะกรรมการระดับอำเภอ มีการกลั่นกรองแผนงานโครงการและติดตามการปฏิบัติงาน พร้อมมีข้อเสนอแนะ (มีเอกสารรายงานการประชุมแนบ)

๓) ความก้าวหน้าของทุกโครงการในจังหวัด ที่ได้รับการอนุมัติได้ดำเนินงาน

๔. ระดับส่วนกลาง : การติดตามประเมินผลของคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล

คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล ประมวลผลแผนงาน/โครงการ ที่มีการอนุมัติให้ดำเนินโครงการและงบประมาณ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้กลไกการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจติดตามผลในพื้นที่ เพื่อรายงานประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหรือคณะกรรมการอำนวยการฯ แล้วแต่กรณี

อนึ่ง นอกจากการรายงานผลการดำเนินงานใน ๓ ระดับดังกล่าวแล้ว หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินโครงการหรือหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ จะต้องรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของงบประมาณ สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการแล้วเสร็จตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ชื่อหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๒) ที่ตั้งหน่วยงาน
๓) สถานที่ตั้งโครงการ
๔) ข้อมูลผลการดำเนินงานตามโครงการ (ชื่อโครงการ ผลการดำเนินงาน)
๕) ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (งบประมาณที่ได้รับ ผลการใช้จ่าย โดยระบุรายละเอียดแต่ละกิจกรรม กรณีมีเงินเหลือจ่ายให้ระบุจำนวนเงินและส่งคืนหน่วยงานเจ้าของงบประมาณ)
๖) ปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้อง ในการดำเนินงาน (ถ้ามี)
๗) แนวทางการแก้ไข (ถ้ามี)
๘) รายงานผลการดำเนินงานขอให้แนบภาพถ่ายขั้นตอนในการดำเนินโครงการ (พร้อมคำอธิบายภาพประกอบการรายงาน)
๙) แผนงานกิจกรรมต่อเนื่องหรือขยายผลเพื่อให้โครงการเกิดสัมฤทธิผลอย่างครบวงจรและยั่งยืน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ ๑ /๒๕๕๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในภาคการเกษตรและชนบท

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อกำหนดกรอบ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควบคุม กำกับ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในข้อ ๒.๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ และมติคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. **องค์ประกอบ**

๑.๑	นายโฆษิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์	ที่ปรึกษา
๑.๒	นายอำนวย ปะติเส	ที่ปรึกษา
๑.๓	เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๔	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๕	นายจาตุร อภิชาตบุตร ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑.๖	นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑.๗	นายเอ็นนู ชื่อสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑.๘	นางสีลาภรณ์ บัวสาย ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ

๑.๙	นายแก้ว สังข์ชู ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑.๑๐	อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑.๑๑	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๑๓	อธิบดีกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๑๕	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๑๖	อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๑.๑๗	เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารบก	อนุกรรมการ
๑.๑๘	นายสมพาศ นิลพันธ์ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม ปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๒๑	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
๑.๒๒	พลโท สมบูรณ์ แก้วอยู่ รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริและความมั่นคง ศูนย์บัญชาการทางทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๓	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๒๔	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๕	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและ เกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๒๗	ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๒๘	ผู้อำนวยการสำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนา ตามแนวพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑.๒๙	เจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๐	เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๓๑	เจ้าหน้าที่สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม ปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๒	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. **อำนาจหน้าที่**

๒.๑ กำหนดพื้นที่/หมู่บ้านที่จะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ รวมทั้งศูนย์เรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ในระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และฝึกอบรม

๒.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการ แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๒.๓ พิจารณากลั่นกรองโครงการที่มีผู้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

๒.๔ เสนอโครงการที่ผ่านการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๕ ประสานงานกับหน่วยงานหลักของแต่ละยุทธศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

๒.๖ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการฯ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒.๗ รายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ ทราบทุก ๖ เดือน

๒.๘ ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ และคณะกรรมการอำนวยการฯ มอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุม ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ ๙ /๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในภาคการเกษตรและชนบท เพิ่มเติม

ตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท เพื่อกำหนดพื้นที่/หมู่บ้านที่จะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ รวมทั้งศูนย์เรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ในระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ฝึกอบรม จัดทำแผนปฏิบัติการ แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงาน พิจารณากลั่นกรองโครงการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในข้อ ๒.๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ และมติคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จึงแต่งตั้ง นายประสาท พาศิริ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นอนุกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคผนวก ข.

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ๖/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ ๖ /๒๕๕๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อกำหนดกรอบ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควบคุม กำกับ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในข้อ ๒.๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ และมติคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. **องค์ประกอบ**

๑.๑	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหาร	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	นายจิระชัย มูลทองโร่ย หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกองทัพบก	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกองทัพเรือ	อนุกรรมการ

๑.๙	ผู้แทนกองทัพอากาศ	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนกรมกิจการชายแดนทหาร	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ผู้อำนวยการกองแผนงานและโครงการ ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๒๑	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการ แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๒.๒ พิจารณากลั่นกรองโครงการที่มีผู้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมั่นคง

๒.๓ เสนอโครงการที่ผ่านการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๔ ประสานงานกับหน่วยงานหลักของแต่ละยุทธศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมั่นคง

๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการฯ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒.๖ รายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ ทราบทุก ๖ เดือน

๒.๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ และคณะกรรมการอำนวยการฯ มอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุม ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ
การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ทุกภาคส่วนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยได้มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ นโยบายชาติ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้พึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งขยายผลการดำเนินโครงการให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง สร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๒.๔ และมติคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"ยุทธศาสตร์" หมายความว่า ยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

"โครงการ" หมายความว่า โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง คือ ด้านการเกษตรและชนบท ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย ด้านการต่างประเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านความมั่นคง มีการกำหนดกรอบแผนงาน วัตถุประสงค์ วงเงินงบประมาณ และอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นใดของรัฐ

"งบประมาณ" หมายความว่า เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เบิกจ่ายในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับการจัดสรร

"ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ" หมายความว่า สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์การเกษตร และองค์กรเอกชน ที่เป็นนิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐ

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สปพ.)

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑
วัตถุประสงค์

ข้อ ๕ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้บนวิถีชีวิตพอเพียง โดยนำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริไปปรับใช้

(๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการดำเนินการด้านการเกษตร ให้สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และภูมิสังคม

(๓) เพื่อสร้างงานและอาชีพให้กับประชาชน ควบคู่กับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางแก้ปัญหาเชื่อมโยงในทุกมิติอย่างครบวงจร

(๔) เพื่อเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการตามแนวทางพระราชดำริ และเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับจังหวัด ภาค และประเทศต่อไป

หมวด ๒
การสนับสนุนโครงการ

ข้อ ๖ โครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณต้องมีลักษณะ และขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ

(๒) สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับจากวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หากระยะเวลาเกินว่า ๑ ปี ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ

(๓) เป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินเพื่อดำเนินการจากทางราชการหรือแหล่งเงินอื่นใด หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(๔) เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และความสามัคคีของชุมชน หรือระหว่างชุมชน ซึ่งผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโดยความร่วมมือของชุมชน

(๕) โครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจะต้องเป็นโครงการที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด หรือพื้นที่ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ ๗ โครงการที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติ จะต้องเป็นโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มีการบูรณาการ และนำแนวพระราชดำริ หรือนโยบายรัฐบาลมาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ ภูมิสังคม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง ดังนี้

(๑) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

(๒) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

(๓) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย

(๔) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

(๕) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณชนในวงกว้าง

(๖) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

(๗) ส่งเสริมสร้างกลไกการบริหารจัดการ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(๘) โครงการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๘ โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อโครงการ

(๒) สถานที่ดำเนินงาน

(๓) ชื่อหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ

(๔) วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๕) เป้าหมาย

(๖) งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน

(๗) วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรมของแผนงาน/โครงการ

(๘) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๙) ตัวชี้วัด

ข้อ ๙ ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ผู้เสนอโครงการต้องเสนอโครงการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง โดยเสนอผ่านหน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน ดังนี้

(๑) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

(๓) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย

(๔) กระทรวงการต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

(๕) กรมประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์เพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณชนในวงกว้าง

(๖) กองทัพไทย ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

(๗) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์สร้างกลไกการบริการจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หมวด ๓
คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงาน

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

(๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

(๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย

(๔) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

(๕) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

(๖) คณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๗) คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์

(๘) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล

(๙) คณะอนุกรรมการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

หมวด ๔
การพิจารณาสนับสนุนโครงการและงบประมาณ

ข้อ ๑๑ ให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์บูรณาการการปฏิบัติงาน ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านร่วมกัน รวมทั้งการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีโครงการ/แผนงานการพัฒนาในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งเสนอโครงการต่อคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้ความเห็น จัดลำดับความสำคัญ เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๑๒ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้วให้สำนักงานดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการ ตามกฎหมาย ระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นสมาคม มูลนิธิ สหกรณ์การเกษตร และองค์กรเอกชน ให้สนับสนุนงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุน หากผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้สนับสนุนงบประมาณในลักษณะเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน

หมวด ๕
การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการติดตาม

ข้อ ๑๓ ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และการติดตาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามโครงการที่ได้เสนอไว้ในการยื่นคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และจะนำเงินงบประมาณที่ได้รับไปจ่ายนอกเหนือจากกิจกรรมโครงการที่ได้รับอนุมัตินั้นมิได้

ข้อ ๑๕ เมื่อได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และมีเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเหลืออยู่ให้คืนงบประมาณนั้นแก่สำนักงานภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

หมวด ๖
การรายงานผลการดำเนินโครงการ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ รายงานผลการดำเนินโครงการและรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ
การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความสอดคล้อง

ความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง กับยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ผนึกกำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ในการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้สอดคล้องกับความต้องการของคนและชุมชนในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สร้างอาชีพและรายได้บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ในการสนับสนุนการพัฒนาการค้าชายแดนและความเป็นมิตรของประชาชนชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควบคู่กับการเสริมสร้างระบบการศึกษาของประชากรให้มีความรู้พื้นฐานในด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการสนับสนุนการนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีในระดับชุมชนและท้องถิ่น หรือกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขกับประเทศรอบบ้านหรือกิจกรรมที่ช่วยคลี่คลายความขัดแย้งในพื้นที่

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ.๒๕๕๘ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพิทักษ์ รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาบทบาทนำในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ซึ่งศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง เป็นหน่วยงานหลักของกองทัพไทยในการเผยแพร่ขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ตลอดจนการขยายผลแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ที่ ๖ กับยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอื่นๆ

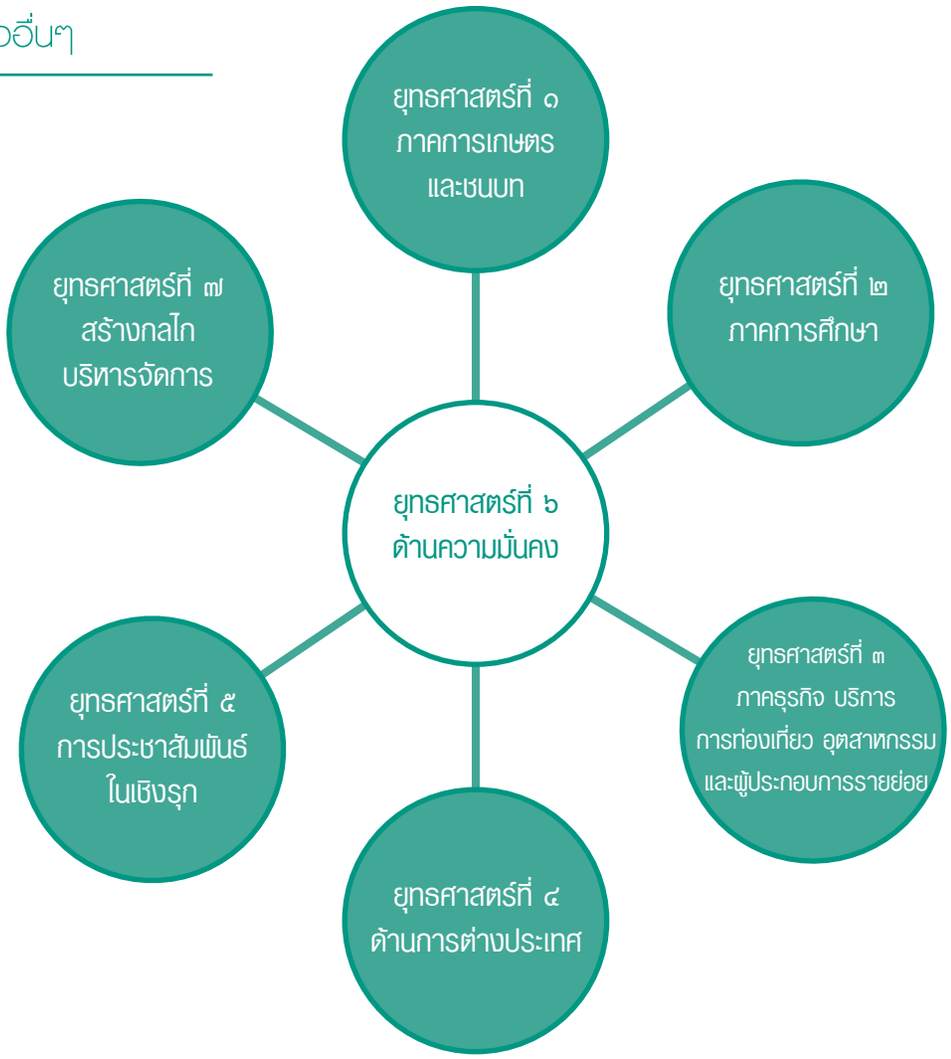

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ที่ ๖ กับยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอื่นๆ นั้น จะเชื่อมโยงการดำเนินงานกับทุกยุทธศาสตร์ในลักษณะต่างๆ กล่าวคือ การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ (ภาคการเกษตรและชนบท) จะเชื่อมโยงกันในทางวิชาการและแนวความคิดในการปฏิบัติ การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๒ (ภาคการศึกษา) โดยเฉพาะพื้นที่ตามแนวบริเวณชายแดนและพื้นที่ความมั่นคง จะมีการร่วมมือกัน การประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและการให้คำปรึกษาหารือต่อกัน ทั้งในเรื่องการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ การจัดการศึกษาให้เด็กเยาวชนและประชาชนการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย และการพัฒนาหลักสูตรในวิชาชีพครู การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ (ภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย) จะมีการประสานการขอรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้เชิงเทคนิคของภาคธุรกิจ การร่วมมือด้านการตลาดและแหล่งเงินทุนในขั้นการสร้างเครือข่ายของชุมชน การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ (ด้านการต่างประเทศ) จะมีการพัฒนาพื้นที่ตามแนวชายแดนร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านและพื้นที่ที่มีปัญหาเฉพาะตามการร้องขอ การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๕ (การประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก) การ

ประสานงานกันในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทุกขั้นตอน การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๗ (สร้างกลไกการบริหารจัดการ) จะมีการรายงานผลการดำเนินงานและการขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมเมื่อมีความจำเป็น ซึ่งการเชื่อมโยงการดำเนินงานดังกล่าวนี้จะทำให้การดำเนินงานสามารถส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมทั้งลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานอีกด้วย

คำอธิบายและวิธีการดำเนินงานตามตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

๑. ครัวเรือนที่ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน เป็นจำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายของหน่วยในแต่ละห้วงปีงบประมาณนั้นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่ในหมู่บ้านทั้งหมด

๒. ฐานข้อมูลศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละหน่วย เป็นฐานข้อมูลที่หน่วยได้จัดเก็บข้อมูลจากการทำกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของหน่วยงานและหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น ข้อมูลบัญชีครัวเรือน ข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและกายภาพอื่นๆ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้การเกษตร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ และข้อมูลทุนชุมชนอื่นๆ เช่น วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การรวมกลุ่ม ฯลฯ เพื่อใช้ข้อมูลในการจัดเวทีเรียนรู้ข้อมูลระดับหมู่บ้าน การจัดทำหรือทบทวนหรือปรับแผนชุมชนในการแก้ปัญหา และการนำแผนไปสู่การทำประชาคมเพื่อบูรณาการแผนงาน/โครงการตามปัญหาและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย

๓. ผลการพัฒนาตามโครงการของหน่วย

๓.๑ ด้านการเกษตร/เศรษฐกิจ (รายได้ หนี้สิน เงินออม)

๓.๒ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๓.๓ ด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ

การจัดทำแผนงาน/โครงการเมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว ให้หน่วยแยกประเภทแผนงาน/โครงการเป็น ๓ ประเภท คือ แผนงาน/โครงการด้านการเกษตร/เศรษฐกิจ (รายได้ หนี้สิน เงินออม) ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อหน่วยดำเนินงานแผนงาน/โครงการเรียบร้อยแล้ว หรือสิ้นปีงบประมาณ แต่ละหน่วยรายงานผลการดำเนินงานว่าได้ดำเนินงานได้เป็นร้อยละเท่าใดของแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ แล้วรายงานให้คณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคงทราบ โดยแยกตามประเภทแผนงาน/โครงการดังกล่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลต่อไป

๔. จำนวนแผนปฏิบัติการของหน่วยระดับ บก.ทท. เหล่าทัพ และ บช.ตชด.ที่ได้จัดทำในแต่ละปีงบประมาณ หน่วยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีนั้นให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ฯ ด้านความมั่นคง ทั้งแผนปฏิบัติการของคณะอนุกรรมการฯ นทพ. ทบ. ทร.และ บช.ตชด.

๕. ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายที่รวมตัวเป็นกลุ่มเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีแนวทางดำเนินงานดังนี้

๕.๑ ให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อให้เห็นพระวิริยะในการประกอบพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ และพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

๕.๒ เชิญชวนประชาชนให้รวมกลุ่ม เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๕.๓ การกำหนดกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม

๕.๔ การจัดตั้งคณะทำงานและการจัดทำแผนปฏิบัติการ

๖. ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายที่รวมกลุ่มต่อต้านยาเสพติด มีแนวทางดำเนินงานดังนี้

๖.๑ ให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายให้เห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติด

๖.๒ เชิญชวนประชาชนให้รวมกลุ่มต่อต้านยาเสพติด

๖.๓ การกำหนดมาตรการ แนวทาง หรือสัญญาประชาคมตามความต้องการของประชาชน

๖.๔ การจัดตั้งคณะทำงานและการจัดทำแผนปฏิบัติการ

๗. ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายที่รวมกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีแนวทางดำเนินงานดังนี้

๗.๑ ให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗.๒ เชิญชวนประชาชนให้รวมกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๗.๓ การกำหนดมาตรการป้องกันและกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

๗.๔ การจัดตั้งคณะทำงานและการจัดทำแผนปฏิบัติการ

๘. การติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามและประเมินผลโดยคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้แทนคณะอนุกรรมการฯ ด้านความมั่นคง ร่วมในเวทีตรวจติดตามความก้าวหน้าระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

กรอบแนวคิดทางยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

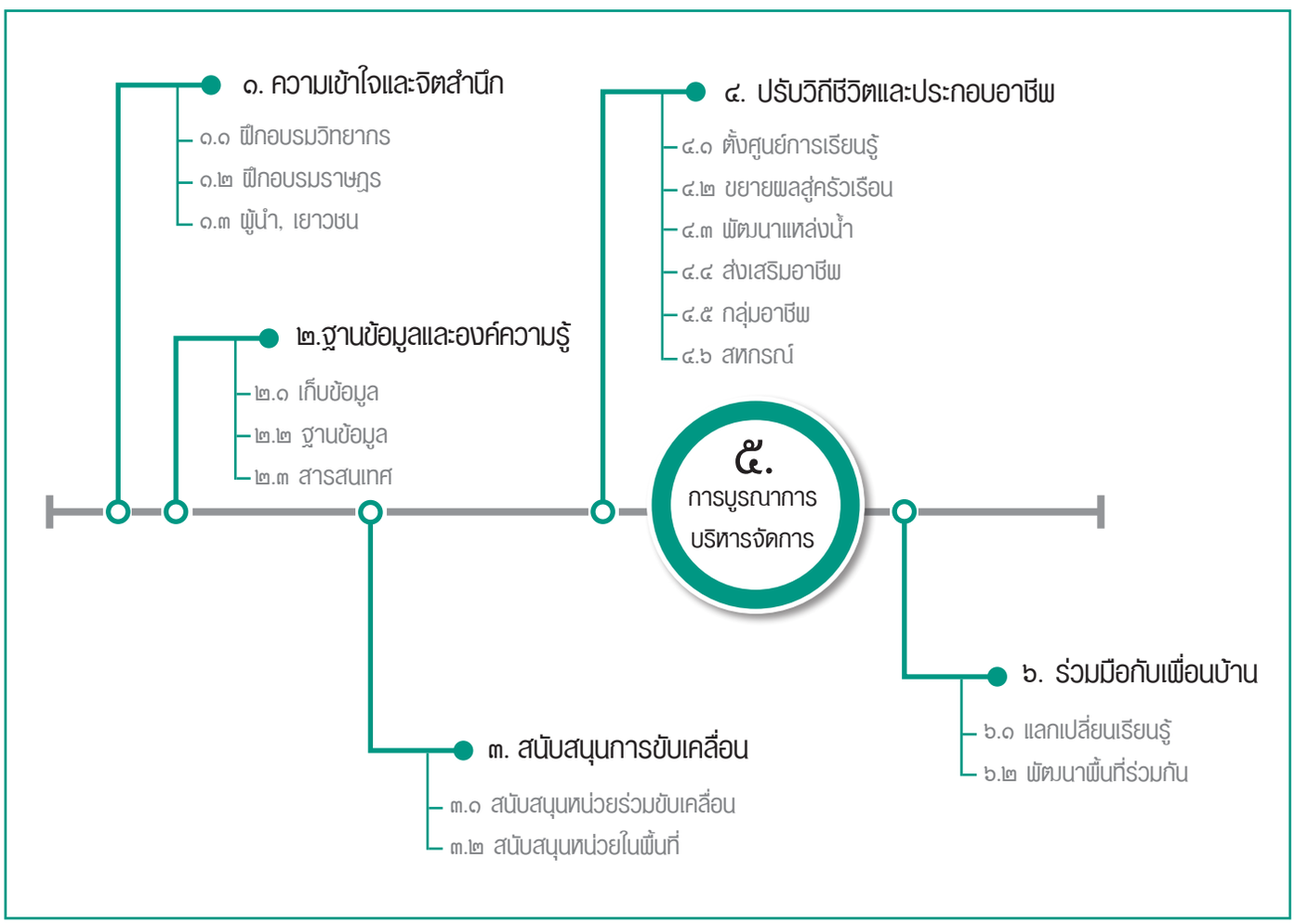

แนวทางการขับเคลื่อนพัฒนา

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ปรับเป็นแผนการปฏิบัติงานนั้น กองทัพไทยโดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ดำเนินการประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำรายละเอียดของโครงการ/แผนงานหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ตลอดจนดำเนินการในการติดตามประเมินผลเป็นระยะ เพื่อทราบความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขสำหรับเป็นข้อมูลการดำเนินงาน โดยมีกรอบการดำเนินงานโดยสรุปดังนี้

๑. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

๒. มีการพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคคล ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขยายผลและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. กำหนดแนวทางการบูรณาการให้ครอบคลุมและขยายไปในทุกพื้นที่ในทุกมิติที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านความมั่นคง โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณตามแนวชายแดน

๔. บูรณาการงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกองทัพไทยและส่วนราชการอื่นๆ ให้การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันสูงสุดในด้านความมั่นคงของประเทศ

๕. มีระบบการติดตามและการประเมินผล

ขั้นตอนการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมาย

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับเหล่าทัพและกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเข็มทิศชี้นำทาง รวมทั้งเป็นศูนย์รวมและถ่ายทอดองค์ความรู้ การกำหนดแนวทาง การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผล และการสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งหน่วยทุกระดับจะบูรณาการการสนับสนุนจากหน่วยราชการและภาคส่วนอื่นให้มีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมลงมือปฏิบัติ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร รวมทั้งสถาบันการเงิน/แหล่งทุน

๑. การเตรียมเจ้าหน้าที่ หน่วยปฏิบัติจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงาน ทั้งพื้นฐานความรู้ และพื้นฐานด้านจิตใจให้พร้อมช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่เป้าหมายของตนเอง ด้วยการฝึกอบรมสัมมนา รับแนวคิดในการดำเนินงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน

๒. การทำความเข้าใจพื้นที่ การดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย หน่วยปฏิบัติจะพิจารณาความสอดคล้องทั้งระบบประชากร ระบบพัฒนา และระบบป้องกันในพื้นที่หมู่บ้าน โดยในระบบป้องกันจะต้องพิจารณาความสมดุลกับการสนับสนุนการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการค้าชายแดน ไม่ให้มีความขัดแย้งกัน การพัฒนาจะพัฒนาโดยการทำตามลำดับขั้นด้วยการเริ่มจากครัวเรือนไปสู่ชุมชนและประเทศชาติ มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงแหล่งน้ำ ดิน ปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการในลักษณะกลุ่มกองทุน และมีการจัดสรรผลประโยชน์ให้ทั่วถึงเป็นธรรม โดยเริ่มจากความพอเพียง รวมทั้งใช้การพัฒนาเชิงพื้นที่ มีการทำกระบวนการในพื้นที่เป้าหมาย ให้ “ระเบิดจากข้างใน” ให้ราษฎรร่วมกันเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสาเหตุแห่งปัญหา และหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน

การดำเนินงานเริ่มจากการสำรวจจัดเก็บข้อมูล การพบปะผู้นำชุมชน การประชาคมในพื้นที่ การทำคู่มือหรือวิธีการทำงาน การทำเกณฑ์ชี้วัดในลักษณะที่แตกต่างกันตามพื้นที่หรือภูมิภาค ทั้งนี้การเก็บข้อมูลในหมู่บ้านมีความสำคัญ เพราะจะทำให้ทราบว่าราษฎรมีปัญหาอะไร ต้องการอะไร หน่วยปฏิบัติจะได้ดำเนินการให้ตรงกับความต้องการของราษฎร จะเป็นความยั่งยืนของโครงการ การเก็บข้อมูลเริ่มจาก การจดบันทึกข้อมูลพื้นที่และบัญชีครัวเรือน การบันทึกข้อมูลเข้าระบบ กระบวนการเรียนรู้วิธีการใช้ข้อมูล การทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบล การเก็บข้อมูลจะมีการเก็บข้อมูลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินการ โดยเป้าหมายการเก็บข้อมูลมีทั้งประชากรและพื้นที่

๓. การฝึกอบรม หลังจากนั้นจะดำเนินการฝึกอบรมและศึกษาดูงานให้กับราษฎรในพื้นที่ตามที่ราษฎรต้องการจากการทำกระบวนการในพื้นที่ เพื่อให้ราษฎรเข้าใจวิธีการแก้ปัญหา

๔. การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ เมื่อราษฎรได้รับองค์ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว จะดำเนินการสรรหาครัวเรือนราษฎรหรือส่วนราชการที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างสมบูรณ์ในการพัฒนาเพื่อเสริมต่อให้พร้อมเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างการเรียนรู้ให้กับผู้อื่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ในพื้นที่แต่ละชุมชน

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ (ศกร.) ควรพิจารณาจัดตั้งให้กระจายในชุมชนต่างๆ ให้มากที่สุด ซึ่งศูนย์การเรียนรู้ฯ จะมีศูนย์การเรียนรู้ฯ ด้านต่างๆ ตามความเหมาะสมของสภาพในพื้นที่ เช่น ด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ช่าง ฯลฯ ก่อนออกแบบเพื่อหาแนวทางการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้สร้างกรอบแนวคิดของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ฯ โดยต้องคิดประเด็นหลัก (จุดเด่น) ประเด็นรองก่อนว่า พื้นที่นั้นๆ เหมาะสมที่จะให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ฯ ประเด็นเรื่องอะไรบ้าง เช่น เป็นศูนย์การเรียนรู้ในการปลูกผักเพื่อลดรายจ่าย ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่างปลูกเสริมในป่าธรรมชาติได้ การปลูกพืชสมุนไพรลดรายจ่ายค่ายารักษาโรค การทำปุ๋ยหมักเพื่อการค้า การเลี้ยงปลาในบ่อขนาดเล็กเชิงการค้า เป็นต้น เมื่อจัดตั้งเสร็จแล้วต้องสามารถสื่อได้ง่าย หากเจ้าของบ้านไม่อยู่ผู้เข้ามาดูงานควรที่จะสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เช่น มีกระดานบรรยายสั้นๆ อ่านง่าย เป็นต้น มีการประเมินผู้ดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้นั้นๆ อย่างเข้มข้น โดยเฉพาะบัญชี

ครัวเรือน เพื่อทราบความก้าวหน้าว่า ภายหลังดำเนินงานได้ระยะเวลาหนึ่ง รายได้เพิ่มขึ้น และรายจ่ายลดลงอย่างไร รวมทั้งสรุปผลที่ได้รับทางอ้อมอื่นๆ เช่น สุขภาพกายสุขภาพจิตดีขึ้น ครอบครัวสุขสันต์ พร้อมตัวอย่างผลที่ได้รับที่เป็นรูปธรรม เป็นต้น เพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นในชุมชนเห็นผลดีที่ได้รับอย่างเป็นรูปธรรม

๕. การขยายผลสู่ครัวเรือนราษฎร เมื่อมีศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ชุมชนแต่ละแห่งแล้ว จะดำเนินการขยายผลสู่ครัวเรือนของราษฎรรายอื่นในชุมชนนั้นอีกต่อไป โดยการให้องค์ความรู้และการดูแบบอย่างการดำเนินงานในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในพื้นที่นั้น การสรุปผู้มาเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ฯ ตามระยะเวลา ทำให้เราสามารถประเมินการดำเนินงานขั้นต่อไปได้ว่า เราควรจะเข้าไปขยายผล ในการเปิดการฝึกอบรมในชุมชนนั้นต่อไปได้แล้วหรือยัง

เมื่อราษฎรในแต่ละชุมชนมีแบบอย่างการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีความสนใจมากขึ้นแล้ว หากความรู้พื้นฐานยังไม่ดีเพียงพอ ศูนย์การเรียนรู้จะเปิดการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อขยายผลต่อเนื่องกันไป โดยให้ดำเนินการทำกระบวนการในพื้นที่แบบย่อยก่อน เพื่อทราบปัญหาอื่นและความต้องการเรื่องที่จะศึกษาอบรม ภายหลังการฝึกอบรมในขั้นนี้ จะมีการส่งเสริมอาชีพเพิ่มเติมให้ โดยต้องมั่นใจว่าราษฎรตระหนักรู้คำว่า “พอเพียง” ให้ดีก่อน การส่งเสริมอาชีพจึงจะได้ผลการดำเนินงานที่ดี และในการพัฒนาระดับครัวเรือนนี้ จะเน้นให้ราษฎรมีอาหารกินตลอดปี ให้สามารถลดรายจ่าย การไม่กู้หนี้ยืมสิน รวมทั้งการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

๖. การสร้างเครือข่ายชุมชน ในระดับชุมชนจะเน้นการรวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยหากเห็นว่าในชุมชนมีกลุ่มที่ดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับหนึ่ง จะสนับสนุนการสร้างเครือข่ายชุมชนเป็นกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่จะสนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รวมทั้งทำให้สามารถลดรายจ่ายหรือต้นทุนในการผลิตได้ เช่น กลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยหมักและยาไล่แมลง กลุ่มผลิตหัวอาหารสัตว์จุลินทรีย์ กลุ่มผลิตพลังงานชีวมวล กลุ่มผู้ปลูกผัก กลุ่มอาชีพเสริมอื่นๆ กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น โดยในห้วงเริ่มต้นของการรวมกลุ่มสร้างเครือข่าย จะมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้ในการบริหารจัดการโดยส่วนราชการหรือภาคเอกชนที่มีความพร้อม

๗. การส่งเสริมการตลาดและความร่วมมือกับแหล่งทุน ในระดับพื้นที่และภูมิภาค จะเน้นการจัดตั้งศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน ให้มีแผนการผลิต การแปรรูปและการตลาด รวมทั้งระบบขนส่งผลผลิต โดยหากกลุ่มมีความเข้มแข็งขึ้น จะส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์ ทั้งสหกรณ์การผลิต สหกรณ์การตลาด รวมถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ต่อไป มีการดำเนินการส่งเสริมการตลาดและส่งเสริมความร่วมมือกับแหล่งทุนเพื่อทำให้กลุ่มเครือข่ายสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน โดยการร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชนโดยใกล้ชิดในลักษณะแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์การตลาดและการกู้ยืมเงินทุน รวมทั้งจะมีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเป็นเครือข่ายร่วมกันในระดับหมู่บ้านหรือระหว่างหมู่บ้าน หากมีผลผลิตมากจะส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้อีกด้วย เมื่อการตลาดในพื้นที่เริ่มอิ่มตัว จะร่วมมือกับภาคเอกชนในการขยายตลาดออกสู่พื้นที่อื่นของประเทศ โดยจะร่วมมือด้านการคมนาคมขนส่งให้สอดคล้องกับระบบขนส่งเดิมของภาคเอกชน เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งลง

เมื่อเห็นว่ากลุ่มมีความเข้มแข็งในระดับหนึ่ง หน่วยปฏิบัติจะดำเนินการขยายผลสร้างกลุ่มที่ดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนอื่นๆ รวมทั้งให้กลุ่มที่เข้มแข็งแล้วเป็นพี่เลี้ยงหรือเป็นแบบอย่างให้กับศูนย์การเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ที่เป็นเครือข่ายแห่งใหม่ต่อไป ทั้งนี้หน่วยปฏิบัติจะต้องตระหนักว่าในหมู่บ้านแต่ละพื้นที่อาจจะมีบริบทที่แตกต่างกันไปตามลักษณะและความเป็นมาของพื้นที่ ฉะนั้นจึงอาจจะมีรายละเอียดของวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไปด้วย เมื่อหลายครัวเรือน/ชุมชนมีราษฎรที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นจำนวนมากกระจายไปหลายๆ พื้นที่ของไทย เราจะได้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของไทยที่สามารถสร้างความมั่นคงในภาพรวมของไทยได้ในที่สุด

กรอบเวลา

แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง มีจุดเน้น ในการดำเนินงานตามกรอบเวลาในห้วงปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ และในระยะปานกลาง ดังนี้

๑. ปี ๒๕๕๘ "เข้าใจ" มีจุดเน้นคือการสัมมนาหรือฝึกอบรมวิทยากรหลักของ บก.ทท. เหล่าทัพ และ บช.ตชด. โดยศูนย์การฝึกอบรม ศปร. และการฝึกอบรมวิทยากรของหน่วยหรือผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่โดยวิทยากรหลักของ บก.ทท. เหล่าทัพ และ บช.ตชด. ที่ได้รับการถ่ายทอดมาแล้ว เพื่อรับแนวคิดในการดำเนินงานให้มีแนวทางเดียวกัน โครงการ/กิจกรรมรองลงมาคือ การพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมหรือมีพื้นฐานที่ดีอยู่แล้ว รวมทั้งเริ่มเก็บข้อมูลพื้นที่ทั้งระบบประชากรและระบบพัฒนาบัญชีการใช้จ่ายของครัวเรือน นำมาจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป การจัดเก็บข้อมูลจะต้องทำแบบคู่ขนานตลอดห้วงการทำงาน รวมทั้งทุกหน่วยจะต้องสร้างระบบจัดเก็บข้อมูล การติดตามและประเมินผลทุกระดับ

๒. ปี ๒๕๕๙ "เข้าถึง" มีจุดเน้นคือการสร้างความเข้าใจกับผู้นำชุมชน การสำรวจความต้องการของราษฎร การฝึกอบรมและศึกษาดูงานของราษฎร โครงการ/กิจกรรมรองคือ การขยายแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้เดิมไปสู่ครัวเรือนใกล้เคียงอื่นๆ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ในชุมชนแห่งใหม่ การขยายผลการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ได้ดำเนินไว้เดิมหรือที่มีอยู่แล้วสู่พื้นที่ทำกินของราษฎร และการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่อื่นต่อไป

๓. ปี ๒๕๖๐ "พัฒนาและเฉลิมฉลอง" มีจุดเน้นคือการขยายผลโดยการรวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้โดยเพิ่มผลผลิต โครงสร้างพื้นฐานการผลิตระดับชุมชน เช่น โรงสีข้าว ลานตากข้าว ระบบประปาชุมชน เป็นต้น รวมทั้งการจัดหรือร่วมโครงการครบรอบ ๒๐ ปี เศรษฐกิจพอเพียง และโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา โครงการ/กิจกรรมรองเช่นเดียวกับการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙

๔. การเตรียมดำเนินงานในระยะปานกลาง คือปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ วางแนวทางให้มีจุดเน้นในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่และภูมิภาค มีการจัดตั้งศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน การมีแผนการผลิตระดับตำบล การแปรรูปและการตลาด ระบบการขนส่ง เพื่อสนับสนุนระบบการผลิตระดับครัวเรือนและชุมชน (Supply Chain)

โครงสร้างการทำงาน

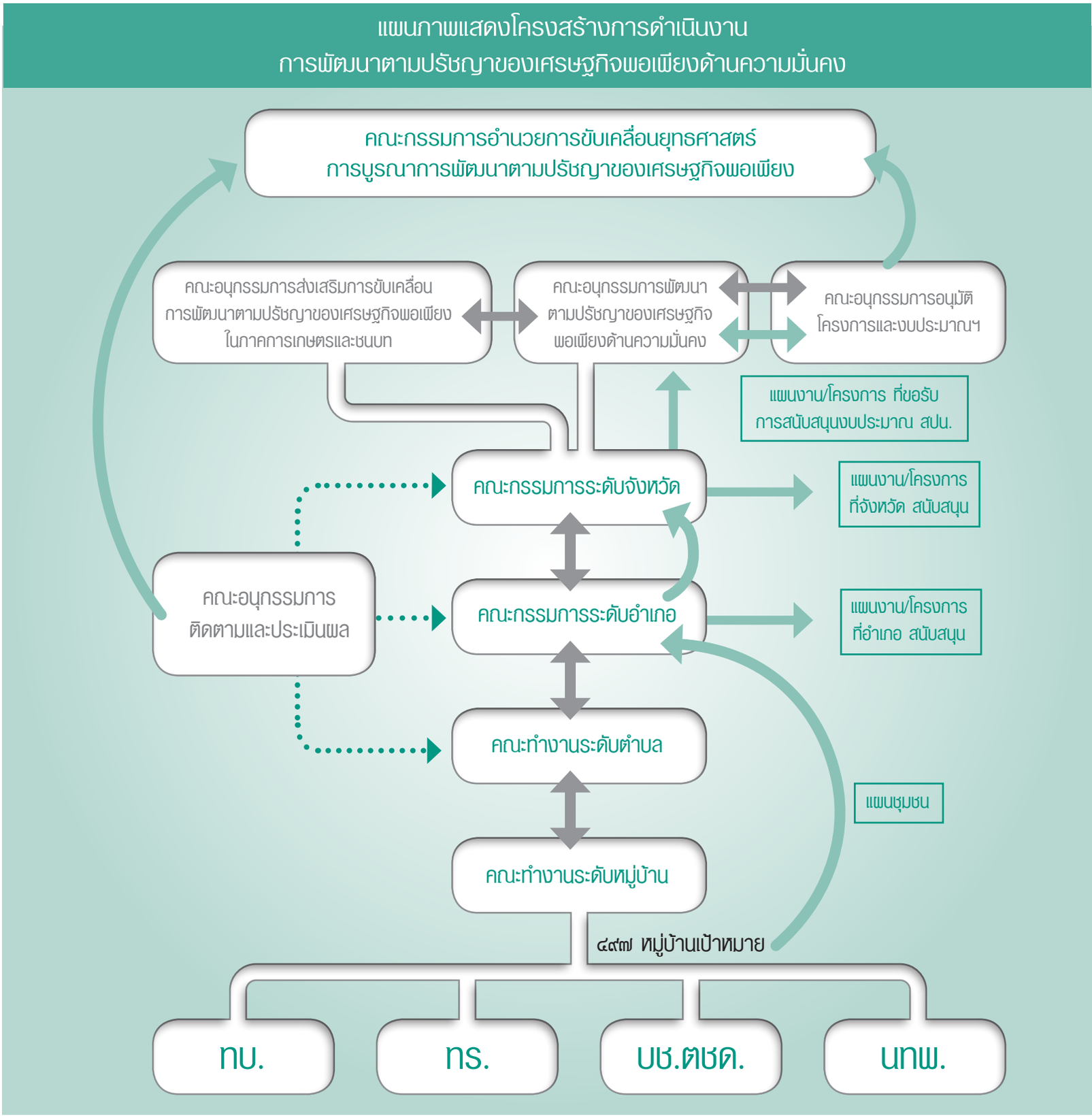

การบริหารแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

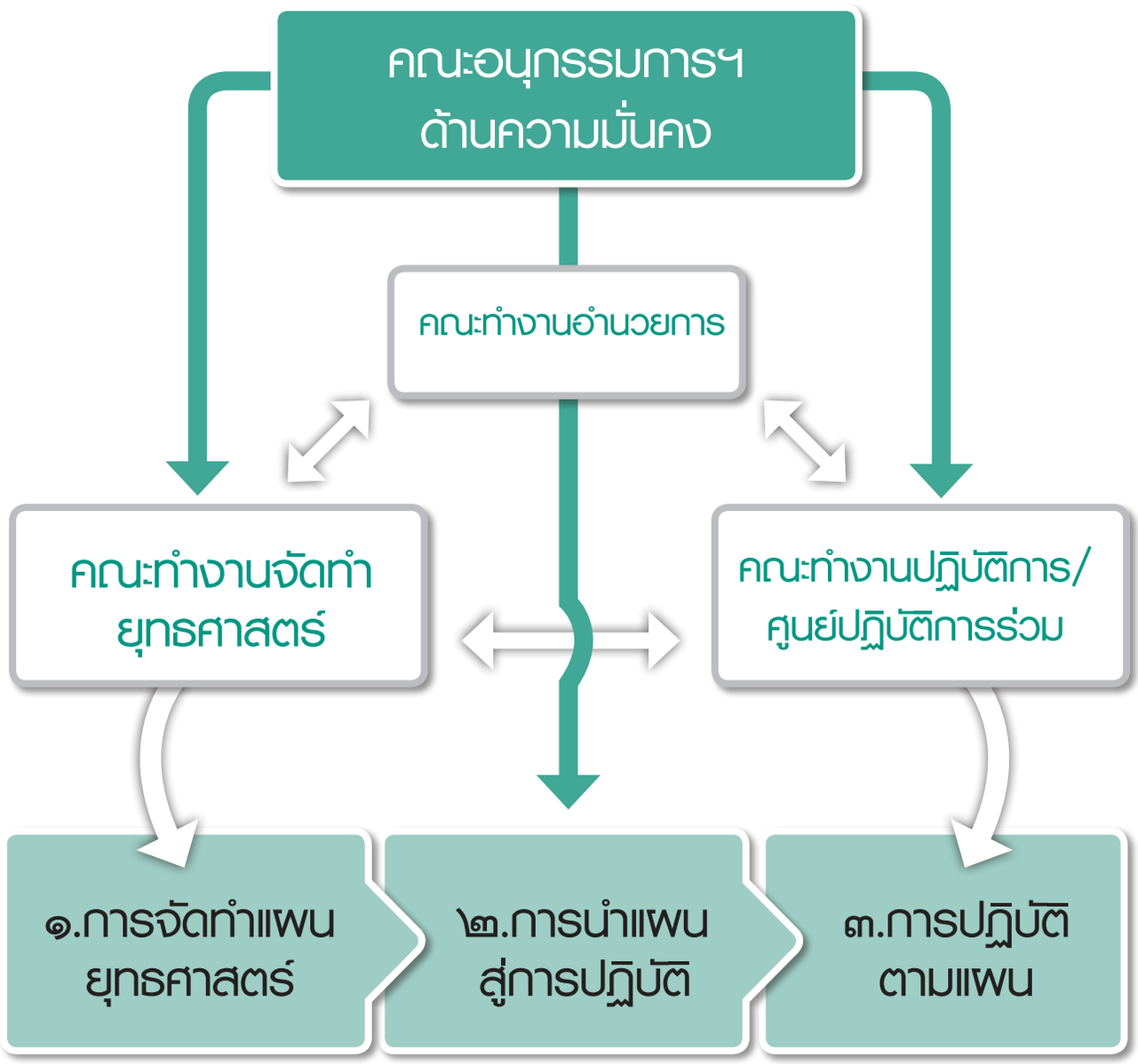

การบริหารแผนยุทธศาสตร์ของคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง มีกระบวนการบริหารแผนยุทธศาสตร์ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาฯ ด้านความมั่นคง เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) รวมทั้งประสานการดำเนินการกับเหล่าทัพ, ตชด. และ หน.ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การนำแผนสู่การปฏิบัติ เป็นการนำแผนยุทธศาสตร์มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ โดยแต่งตั้งคณะทำงานอำนวยการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วย บก.ทท., เหล่าทัพ, บช.ตชด. และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมความคิดเห็น ทำข้อเสนอให้คณะอนุกรรมการฯ ตกลงใจ รวบรวมและตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง/ความซ้ำซ้อนของพื้นที่/หมู่บ้านเป้าหมาย พิจารณาการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานในพื้นที่ การจัดทำตัวชี้วัดและการประเมินผล การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการ ตลอดจนระเบียบและหลักเกณฑ์ที่จำเป็น การให้ข้อคิดเห็นแนวทางในการดำเนินงานของคณะทำงานอื่น โดยประชุมร่วมกันเพื่อระดมความคิดเห็นดังกล่าวนั้น รวมทั้งช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. การปฏิบัติตามแผน เป็นการนำแผนปฏิบัติการมาอำนวยการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่ โดยแต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการ/ศูนย์ปฏิบัติการร่วม เพื่ออำนวยการประสานงาน และกำกับดูแลทางฝ่ายอำนวยการ ให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย การประสานรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการปฏิบัติงาน เพื่อสรุปรายงานให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถขยายผลการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง โดยนำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคประชาชน ในพื้นที่หมู่บ้านตามบริเวณแนวชายแดน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

๒. สามารถบูรณาการงานด้านความมั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากทุกภาคส่วนมาดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. ราษฎรในพื้นที่เป้าหมายมีความเป็นอยู่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔. หมู่บ้าน ชุมชน ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชน มีศักยภาพและภูมิคุ้มกันปัญหาและสามารถพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมาย และสามารถลดเงื่อนไขของปัญหาและมีความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์ปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคง

๕. ชุมชนท้องถิ่นของไทยกับประเทศรอบบ้านมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และได้รับการส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ในระดับที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านความมั่นคงของประเทศให้มีเสถียรภาพ นำมาซึ่งความสงบสุขและความเป็นอยู่ของภาคประชาชนที่ดีขึ้นในภาพรวมของประเทศชาติ

ภาคผนวก จ.

ตัวอย่างการดำเนินการ : โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อ ตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบทของจังหวัดน่าน

โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ ของจังหวัดน่าน เป็นการขับเคลื่อนโดยนำแนวคิดพื้นฐานการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินงาน คือการมีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และความสมดุลในชีวิต ครอบครัว ชุมชน และประเทศ ทั้งนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งเน้นบริหารจัดการที่ลงไปทำในพื้นที่เป้าหมาย สร้างกระบวนการเรียนรู้ของทุกหน่วยงานและชุมชนให้ “ระเบิดจากข้างใน” และสร้างความเข้าใจในสาเหตุของปัญหา หาทางแก้ไขด้วยตนเองก่อน

การพัฒนาชนบทที่เริ่มจากการปรับปรุงแหล่งน้ำและดิน เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เพื่อให้ชาวบ้านมีอาหารพอกินตลอดปี ลดรายจ่าย สร้างรายได้ในภาคการเกษตร ซึ่งจะสร้างให้เกิดความอยู่รอดในระดับครัวเรือน หลังจากนั้นจึงพัฒนาสู่การรวมกลุ่มในระดับชุมชน การแบ่งปันทรัพยากรร่วมกันในรูปแบบของกลุ่มและกองทุน เพื่อลดต้นทุนการผลิต การสร้างรายได้โดยการเพิ่มผลผลิต การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานการผลิตระดับชุมชน เช่น โรงสีข้าว ลานตากข้าว เป็นต้น เมื่อเกิดความพอเพียงในระดับชุมชนแล้ว จึงพัฒนาไปสู่การสร้างความยั่งยืนในระดับพื้นที่และภูมิภาค โดยสร้างเครือข่ายการผลิตและศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน การแปรรูป การตลาดและระบบการขนส่ง เพื่อสนับสนุนระบบการผลิตในระดับครัวเรือนและระดับชุมชน

การขับเคลื่อนกระบวนการดังกล่าว จึงดำเนินงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ทำตามลำดับขั้น และเป็นพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดทำความเข้าใจกับหัวหน้าส่วนราชการและมอบนโยบาย

๑.๑ จังหวัดจัดประชุมส่วนราชการ องค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง อำเภอ ท้องที่/ท้องถิ่น เพื่อซักซ้อม ชี้แจง สร้างความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามโครงการฯ

๑.๒ นำส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อำเภอ ท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) /ท้องถิ่น (ผู้บริหาร พนักงาน ช่างอปท.) ศึกษาดูงานพื้นที่ซ่อมแซมฝายฯ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนฝายบ้านพ่อ อำเภอท่าวังผา

ขั้นตอนที่ ๒ การสำรวจสภาพความชำรุดเสียหายของฝาย อ่างเก็บน้ำ ระบบส่งน้ำ

๒.๑ อำเภอแต่งตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ปลัดอำเภอ พัฒนากรประจำ เกษตรตำบล สาธารณสุขประจำตำบล ฯลฯ) ทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชน แก่เหมือง แก่ฝาย ก่อนลงพื้นที่สำรวจ

๒.๒ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ร่วมกับ ช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ท้องที่ ท้องถิ่น ครูภูมิปัญญา (แก่เหมือง แก่ฝาย) ลงพื้นที่สำรวจสภาพความเสียหาย/จุดที่ชำรุดของแหล่งน้ำที่ประสงค์จะดำเนินการซ่อมแซม ตามแบบสำรวจที่จังหวัดส่งให้ โดยมีเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน หน่วยป้องกันรักษาป่า (กรมป่าไม้) เจ้าหน้าที่อุทยานฯ หน่วยจัดการต้นน้ำ และหน่วยทหารในพื้นที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๓ การเขียนแบบ ถอดแบบ และเซ็นรับรองแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๑ ช่าง อปท. ลงพื้นที่สำรวจสภาพความชำรุดเสียหายของฝาย อ่างเก็บน้ำ ระบบส่งน้ำ ร่วมกับผู้นำชุมชน แก่เหมือง แก่ฝาย และสเกตซ์ภาพร่างของการซ่อมแซมในเบื้องต้น

๓.๒ ช่าง อปท. เขียนแบบแปลน และประมาณการเฉพาะค่าวัสดุอุปกรณ์ตามราคากลาง ไม่มีค่าจ้างแรงงาน และใช้เครื่องจักรเฉพาะงานที่เกินศักยภาพของแรงคน มีรายละเอียดของผู้เขียนแบบ/ออกแบบ ผู้อนุมัติแบบ งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินงาน

๓.๓ สามารถปรับรูปแบบตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นจริงเพื่อให้เกิดความมั่นคงแข็งแรง ตามความต้องการของชุมชนที่สอดคล้องกับหลักวิชาการ

ขั้นตอนที่ ๔ คำนวณผลประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับ ก่อน-หลังซ่อมแซมปรับปรุงฝาย อ่างเก็บน้ำ ฯ

นายอำเภอมอบหมายปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบ ร่วมกับ เกษตรอำเภอ แก่เหมือง แก่ฝาย คำนวณผลประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับ ก่อน-หลัง ซ่อมแซมปรับปรุงแหล่งน้ำเปรียบเทียบกัน

ก่อน ซ่อมแซมระบบน้ำ					
ชนิดพืช	พื้นที่ / (ไร่)	ผลผลิต กก. / (ไร่)	ราคา (บาท / กก.)	ต้นทุน (บาท / ไร่)	รายได้รวม บาท
ข้าว					
พืชหลังนา - ข้าวโพด - -					

หลัง ซ่อมแซมระบบน้ำ					
ชนิดพืช	พื้นที่ / (ไร่)	ผลผลิต กก. / (ไร่)	ราคา (บาท / กก.)	ต้นทุน (บาท / ไร่)	รายได้รวม บาท
ข้าว					
พืชหลังนา - ข้าวโพด - -					

ขั้นตอนที่ ๕ การคืนข้อมูลและประเมินความพร้อมชุมชน

๕.๑ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ร่วมกับ ช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ท้องที่ ท้องถิ่น ครูภูมิปัญญา แก่เหมือง แก่ฝาย จัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน นำเสนอผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ ได้แก่ ความเสียหายของฝาย อ่างเก็บน้ำ ระบบส่งน้ำ รูปแบบการซ่อมแซม และประโยชน์ที่จะได้รับ ให้ที่ประชุมพิจารณาแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๕.๒ มติที่ประชุมประชาคม ต้องให้ความเห็นชอบให้ดำเนินงานตามโครงการ ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ ของผู้รับประโยชน์ และมีบันทึกข้อตกลงประชาชนในหมู่บ้านสละแรงงานหมุนเวียนมาร่วมซ่อมแซม ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการฯ จนกว่าจะแล้วเสร็จตามกำหนด

๕.๓ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล จัดส่งเอกสาร/ข้อมูลการสำรวจพื้นที่ดำเนินตามโครงการฯ ที่ผ่านมติประชาคมหมู่บ้านเสนออำเภอเพื่อรวมรวมโครงการฯ ส่งจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๖ การกลั่นกรองโครงการ

๖.๑ จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคประชาสังคม มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองโครงการฯ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการฯ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดโดยมีเกณฑ์การพิจารณาโครงการฯ ดังนี้

๑) เป็นโครงการปรับปรุง ซ่อมแซม ไม่สร้างใหม่ และนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร

๒) ระบุความชำรุดเสียหาย โดยลงพื้นที่ร่วมกัน ผญบ. ช่าง อปท. แก่เหมือง-ฝาย

๓) การเขียนแบบ ถอดแบบ ประมาณการวัสดุ และค่าใช่จ่าย (ปรับแบบตามภูมิประเทศ)

๕) หลักฐานการประชาคมประเมินพร้อมชาวบ้าน และการเสียสละแรงงานมาร่วมทำงาน

๖) คิดคำนวณประโยชน์ที่ชาวบ้านได้รับก่อนและหลังการซ่อมแซมปรับปรุง

๖.๒ จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบการออกแบบตามโครงการฯ ประกอบด้วย ผู้แทนช่างของส่วนราชการ ผู้แทนช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนมูลนิธิปราชญ์ชาวบ้าน และฝ่ายเลขาคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาโครงสร้างในกรณีที่โครงการฯ ใดต้องพิจารณาความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างเป็นพิเศษอีกครั้งหนึ่งก่อนเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

ขั้นตอนที่ ๗ การอนุมัติโครงการฯ

๗.๑ คณะกรรมการกลั่นกรองฯ จัดทำรายละเอียดโครงการฯ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการฯ

๗.๒ จังหวัดแจ้งการอนุมัติโครงการฯ ให้อำเภอดำเนินการตามโครงการซ่อมแซมฯ โดยคืนข้อมูลและชี้แจงประชาชนได้รับทราบถึงโครงการฯ ที่ได้รับอนุมัติ พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ให้ประชาชนในหมู่บ้านสละแรงงานหมุนเวียนมาร่วมซ่อมแซม

๗.๓ แจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน เพื่อประสานการใช้พื้นที่ ในการดำเนินงานโครงการฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวง

ขั้นตอนที่ ๘ เริ่มกิจกรรมปรับปรุงซ่อมแซมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อ

จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เช่น กล่องเกเบี้ยน ท่อพีวีซี เหล็กเส้น ปูน หิน ทราย ฯลฯ ที่ใช้ในการซ่อมแซม ส่งเข้าพื้นที่ก่อนเริ่มดำเนินการ ๗ วัน

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน และสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพ

๑. การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

จังหวัดน่านมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจติดตามการดำเนินการตามโครงการฯ เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการฯ เป็นไปตามแนวทางและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยแบ่งคณะตรวจติดตามเป็น ๒ ชุด ได้แก่ ชุดที่ ๑ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะทำงาน และชุดที่ ๒ ปลัดจังหวัดเป็นประธานคณะทำงาน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมลงตรวจติดตามในพื้นที่

๒. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ

๒.๑) ภายหลังการดำเนินงาน โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ – พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีโครงการแล้วเสร็จรวม ๖๐๐ โครงการ ๒๔๔ หมู่บ้าน ในพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐๔,๔๐๐ ไร่ ซึ่งเกษตรกรจะมีน้ำทำการเกษตรทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประชุมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ประกอบด้วย ๑) การจัดทำข้อมูลด้านการเกษตรและวิเคราะห์หมู่บ้านเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน การแปรรูป และการตลาด ๒) การจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตร ๕ ปี ๓) โครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรและหน่วยงานภาครัฐที่กำหนดให้มีผู้จัดการพื้นที่เป้าหมาย

๒.๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำรูปแบบ MRCF มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเกษตรกรในระบบรายย่อยโดยจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริงและครบถ้วนรายแปลงที่ได้รับประโยชน์จากการซ่อมแซมฝาย นำไปประมวลผลวิเคราะห์เข้าสู่ระบบ mapping มีข้อมูลชื่อสกุล ขนาดพื้นที่ ชนิดพืชที่ปลูก ต้นทุนการผลิต รายได้ การตลาด รอบการเพาะปลูกข้าว และพืชหลังนาใน ๑ ปี จุดรับซื้อผลผลิต เส้นทางการขนส่ง เป็นต้น

๒.๓) การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) ด้วยการใช้ข้อมูลแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมมาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และชี้เป้าให้หน่วยงานไปดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาเฉพาะเรื่อง เช่น การวิเคราะห์ตัวอย่างดินตรวจหาโครงสร้างดินและธาตุอาหาร การปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับชนิดของพืช การไถกลบตอซังข้าวเพื่อลดต้นทุน การใช้พืชตะกูลถั่วและจุลินทรีย์ในการปรับปรุงดิน

๒.๔) แผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานราชการต้องตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชน (Demand Side) ด้วยการทำประชาคม ให้เกษตรกรตัดสินใจเลือกชนิดพืช พันธุ์สัตว์ ฯลฯ การบูรณาการงานด้านเทคนิค เช่น เกษตร ปศุสัตว์ ประมง, งานด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีฟาร์ม การรวมกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และด้านฐานข้อมูลรายแปลงของพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงระบบน้ำของเกษตรกร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เพิ่มผลผลิต ลดรายจ่าย เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และการตลาด

๒.๕) เสนอเมนูพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีตลาดรองรับในประเทศ สามารถทำการแปรรูปส่งออกไปยังต่างประเทศ รวม ๒๙ ชนิด เช่น ปริมาณการรับซื้อและช่วงเวลาที่เหมาะสม คุณภาพผลผลิต และการประกันราคาผลผลิตขั้นต่ำ ฯลฯ

๒.๖) การปลูกพืชแบบดั้งเดิมและการปลูกพืชตามเมนูที่เกษตรกรเลือก ที่สร้างรายได้เพิ่มและยั่งยืน โดยใช้แนวทางของเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริ โดยบริษัท ให้ความรู้การปรับปรุงดิน การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ การดูแลรักษา การป้องกันโรค การคัดแยกคุณภาพผลผลิต รวมทั้งมีแปลงสาธิตประยุกต์ใช้แนวทางของเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริ ทุกตำบลในจังหวัดน่าน

๒.๗) เมนูการเกษตรที่บริษัทเอกชนนำเสนอทุกหน่วยงานบูรณาการให้มีความเข้าใจตรงกัน เกษตรกรโดยชาวบ้านที่พร้อมและสมัครใจลงทุนเอง เมื่อจัดทำแล้วเสร็จจะเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อนัดผู้ประกอบการเอกชนประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและเกษตรกร ให้เข้าใจถึงระบบการซื้อตามความต้องการของตลาด เช่น ชนิดพันธุ์ของเมล็ดพันธุ์ เทคนิคการปลูก ช่วงเวลาปลูกที่จะได้ราคาดี การเก็บเกี่ยวคัดคุณภาพผลผลิต ระบบการขนส่ง จุดรับซื้อ การชำระเงิน ฯลฯ

- ตัวอย่างการปลูกข้าวโพดในพื้นที่ราบและที่ราบเชิงเขา เพื่อลดการบุกรุกป่าปลูกพืชเชิงเดี่ยวบนพื้นที่สูง ซึ่งเป็นสาเหตุการตัดไม้ทำลายป่า โดยให้เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เทคนิคการใช้ปุ๋ย เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตการปลูกข้าวโพดแบบเดิม ๘๐๐ กก./ไร่ เพิ่มเป็น ๑,๐๐๐ -๑,๓๐๐ กก./ไร่
- ตัวอย่างการปลูกพืชเกษตรปลอดภัย เพื่อลดการใช้สารเคมี และยาฆ่าแมลง มีราคาประกันรับซื้อตลอดทั้งปี เช่น การปลูกข้าวก่ำ (พันธุ์ลืมผัว) ข้าวหอมมะลิทับทิม ข้าวหอมมะลิธรรมศาสตร์ ๑ เพื่อคัดเมล็ดพันธุ์ การปลูกพริกซุปเปอร์ฮอท เพื่อส่งออก พริกเม็ดใหญ่ เพื่อส่งเข้าโรงงานผลิตซอส การปลูกกล้วยไข่เพื่อส่งออก มะเขือเทศราชินี อบแห้งเพื่อส่งออก เป็นต้น

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพ ในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบทของจังหวัดน่าน

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน (นายอุกริช พึ่งโสภา) เป็นประธานการสัมมนาจัดทำแผนการพัฒนาอาชีพในพื้นที่โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำฯ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘

หารือกับหน่วยงานในสังกัดหน่วยงานของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาคประชาคม บริษัทเอกชน ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายจรินทร์ จักกะพาก), รองอธิบดีกรมการปกครอง (นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม), ผู้ช่วยรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายสฤษดิ์ วิฑูรย์), ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายโอภาส ทองยงค์), ผู้ตรวจราชการกรมการพัฒนาชุม (นายสมเดช ไพจิตรกุญชร) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน และหน่วยงานในสังกัดรวม ๒๑๙ คน ที่ประชุมมีมติให้วางแผนต่อยอดโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำฯ ที่แล้วเสร็จ โดยวางแผนการเกษตรเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ การลดต้นทุนต่อหน่วย การเพิ่มมูลค่าการผลิต และการหาตลาดรองรับผลผลิต แล้วจัดทำเป็นรายการพืชเศรษฐกิจให้เกษตรกรเลือกตามความต้องการของแต่ละพื้นที่

๒. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุรจิตต์ อินทรชิต)

มอบแนวทางที่ได้รับข้อสั่งจากปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อต่อยอดการพัฒนาด้านอาชีพการเกษตรหลังจากมีระบบน้ำเต็มศักยภาพแล้ว เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยให้เตรียมแผนงานและเตรียมคน ดังนี้

๒.๑ การจัดทำแผนการเกษตร ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนการเกษตรในพื้นที่รับประโยชน์จากโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์ตามที่ประมาณการไว้ โดยประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่และจัดทำแผนการเกษตรให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ โดยจัดทำแผนเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๑) แผนระยะสั้น ปี ๒๕๕๘ โดยปรับแผนพัฒนาปี ๒๕๕๘ ให้มีงบประมาณมาดำเนินการในโครงการฯ ที่แล้วเสร็จ ได้แก่ งบประมาณของกระทรวง งบประมาณผู้ว่าราชการจังหวัด งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อแผนผ่านความเห็นของประชาชนแล้วจึงนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตร ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้รวมคณะกรรมการชุดต่างๆ ในพื้นที่ให้เป็นชุดเดียวกันโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน เพื่อให้แผนการเกษตรได้รับความเห็นชอบร่วมกัน สามารถดำเนินการได้ทันฤดูการผลิต

๒) แผนระยะยาว ๔ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒ ให้ทุกส่วนราชการนำความต้องการของประชาชนเสนอขึ้นมาตามลำดับขั้น คือ แผนชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยเร่งดำเนินการให้ทันวงรอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ทั้งระดับจังหวัด กรม กระทรวง และสำนักงบประมาณ เพื่อเกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ ได้รับประโยชน์ตามที่คาดการณ์ไว้

๒.๒ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การวางแผนการเกษตรเพื่อให้ได้รับประโยชน์ตามที่คาดการณ์ไว้ ให้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา ๔ ด้าน คือ ๑) การเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ ๒) การลดต้นทุนต่อหน่วย ๓) การเพิ่มมูลค่าการผลิต เช่น ผลิตน้อยแต่รายได้สูง หรือพัฒนามาตรฐานคุณภาพผลผลิต ๔) มีตลาดรองรับผลผลิต

๒.๓ การเตรียมคนและองค์ความรู้ ให้เกษตรตำบลทำหน้าที่เป็นผู้จัดการโครงการแผนการเกษตร รับผิดชอบรายตำบล โดยนำเจ้าหน้าที่เกษตรเข้ารับการอบรมด้านการบริหารจัดการแผนงานโครงการแบบ area-based

๒.๔ การเตรียมข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาเกษตรแบบ area-based หน่วยงานพัฒนาที่ดินจะจัดเตรียมแผนที่มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ ในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ แต่มีปัญหาเรื่องพื้นที่รับประโยชน์ยังไม่ตรงกัน มอบให้สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ดำเนินการจัดทำและปรับข้อมูลแผนที่ ให้สามารถสนับสนุนงานต่อยอดการเกษตรในพื้นที่โครงการฯ ได้

๓. มติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน (นายชัยรัตน์ ธาราสันติสุข) เป็นประธาน พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ เป็นกิจกรรมในยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติ ซึ่งเริ่มจากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จึงมอบหมายให้เกษตรจังหวัดน่านพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อต่อยอดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยเชื่อมโยงกับงานด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ปัจจัยการผลิต การประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการในลักษณะกลุ่ม/กองทุน โดยจัดสรร

ผลประโยชน์ให้เกษตรกรทั่วถึง เริ่มจาก

๑) ระดับครัวเรือน ให้ชาวบ้านมีอาหารกินตลอดปี ลดรายจ่าย สร้างรายได้ภาคเกษตร ได้แก่ พืชหลังนา ประมง ปศุสัตว์ และนอกภาคเกษตร ได้แก่ หัตถกรรม

๒) ระดับชุมชน รวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้โดยการเพิ่มผลผลิต โครงสร้างพื้นฐานการผลิตระดับชุมชน เช่น โรงสีข้าว ลานตากข้าว

๓) ระดับพื้นที่และภูมิภาค ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน เห็นแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด ระบบการขนส่งเพื่อสนับสนุนการผลิตระดับครัวเรือนและชุมชน

๔. สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และผู้ประกอบการภาคเอกชน ได้จัดสัมมนาร่วมกัน วันที่ ๒๔ ก.พ.๕๘ เพื่อจัดทำเมนูพืชทางเลือกที่มีตลาดรองรับ

๔.๑ เสนอเมนูพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีตลาดรองรับ สามารถทำการแปรรูปส่งออกไปยังต่างประเทศได้ เช่น บริษัทศุภดิถี กรุงเทพฯ

๔.๒ การปลูกพืชแบบดั้งเดิมสู่การปลูกพืชที่สร้างรายได้เพิ่มและยั่งยืนโดยใช้แนวทางของเกษตรแบบผสมผสาน เช่น บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน)

๔.๓ การปลูกข้าวโพดในพื้นที่ราบ เพื่อลดการบุกรุกการปลูกพืชเชิงเดี่ยวบนพื้นที่สูง และให้เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

๔.๔ การปลูกพืชที่ลดการใช้สารเคมี และมีราคาประกันรับซื้อตลอดทั้งปี เช่น บริษัท เกาลี่ จำกัด

๔.๕ การปลูกพืชผักออร์แกนิกเมืองหนาว มีปริมาณรับซื้อวันละ ๒.๕ ตัน เช่น บริษัท ลีฟวิ่งฟาร์ม จำกัด

ตัวอย่างการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาอาชีพในระดับพื้นที่

๑) เกษตรจังหวัดน่าน เสนอพื้นที่รับประโยชน์ของอ่างเก็บน้ำน้ำเลียบ บ้านดอนแทน อ.เชียงกลาง เป็นพื้นที่นำร่องในการทำแผนพัฒนาอาชีพ ซึ่งหน่วยงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ได้จัดประชุมประชาคมชาวบ้านดอนแท่นที่รับประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำน้ำเลียบ เพื่อวางแผนการเกษตร เสนอเมนูพืช ๑๑ ชนิดที่มีตลาดรองรับ วางแผนปรับปรุงดินในพื้นที่ที่ไม่ได้ทำการเกษตรมา ๓๐ ปี โดยทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำข้อมูลรายแปลงของผู้รับประโยชน์ การเพาะเห็ดฟาง และส่งเสริมการขุดสระเก็บน้ำในไร่นา

๒) บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) ดำเนินการที่บ้านดอนแทน อ.เชียงกลาง โดยวางแผนส่งเสริมอาชีพหลักที่ชาวบ้านทำอยู่เดิม และส่งเสริมองค์ความรู้ตลอดห่วงโซ่การผลิตให้ได้ตรงตามความต้องการของตลาด ตั้งแต่ด้านปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต การพัฒนาพ่อค้าคนกลางที่มีคุณธรรม และการบริหารรับซื้อ

๓) บริษัทผู้รับซื้อและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ จัดทีมรับผิดชอบแต่ละอำเภอ ส่งเสริมองค์ความรู้การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การตรวจดิน ระยะการปลูก การหยอดเมล็ด การให้น้ำ ช่วงเวลาการใส่ปุ๋ย (ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์/เคมีในแต่ละช่วง) การเก็บเกี่ยว การลดต้นทุน ฯลฯ ทั้งในแปลงสาธิตและแปลงพื้นที่ราษฎรสมัครใจปลูกข้าวโพด

ภาคผนวก ฉ.

กรอบการประเมินความพร้อมของพื้นที่เป้าหมายขั้นต้น

ตัวชี้วัดกระบวนการ ๕ ด้าน :

สะท้อนความสามัคคี การใช้เหตุผลความรู้ ความร่วมมือและการขยายผล

ผู้ประเมินคือ

คณะกรรมการหรือคณะทำงานของพื้นที่ในแต่ละระดับ

การให้คะแนน

ตัวชี้วัด ๕ ด้าน ด้านละ ๕ คะแนน คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน

- ระดับ A : ๒๐ - ๒๕ คะแนน
- ระดับ B : ๑๕ - ๑๙ คะแนน
- ระดับ C : ๑๐ - ๑๔ คะแนน
- ระดับ D : ๕ - ๙ คะแนน
- ระดับ F : ต่ำกว่า ๕ คะแนน

ระดับพื้นที่	๑. กลไก	๒. ข้อมูล	๓. การเรียนรู้	๔. การขยายผลและภาคีความร่วมมือ	๕. งบสนับสนุน
หมู่บ้าน	กลไก แกนนำระดับหมู่บ้านดี ทีมงานเข้มแข็ง	การจัดทำข้อมูลดี	การจัดเวทีเรียนรู้ระดับหมู่บ้าน และใช้ข้อมูลดี สม่ำเสมอ เกิดการเรียนรู้ของชาวบ้านที่เข้าร่วม	ความร่วมมือกับภาคีในพื้นที่ดีเหนียวแน่น	มีแหล่งเงินในหมู่บ้านร่วมสนับสนุนโครงการตามแผนชุมชน อาทิ จากกลุ่มสหกรณ์ กองทุนหมู่บ้าน
ตำบล	กลไก แกนนำระดับตำบลดี ทีมงานเข้มแข็ง	การจัดทำข้อมูลดี	การจัดเวทีเรียนรู้และใช้ข้อมูลระดับตำบลดี สม่ำเสมอ เกิดการเรียนรู้ของชาวบ้านที่เข้าร่วม	ความร่วมมือกับภาคีในพื้นที่ดีเหนียวแน่น	อปท. ร่วมสนับสนุนและนำแผนชุมชนที่เกิดขึ้นจากข้อมูลไปสู่การทำข้อบัญญัติงบประมาณ

ระดับพื้นที่	๑. กลไก	๒. ข้อมูล	๓. การเรียนรู้	๔. การขยายผลและภาคีความร่วมมือ	๕. งบสนับสนุน
อำเภอ	กลไก แกนนำระดับอำเภอดี ทีมงานเข้มแข็ง	การจัดทำข้อมูลดี	การจัดเวทีเรียนรู้และใช้ข้อมูลระดับอำเภอดี สม่ำเสมอ เกิดการคิดแผนงานโครงการต่อยอดได้	เกิดการขยายผลออกสู่พื้นที่ตำบลอื่นในอำเภอ	อปท. ร่วมสนับสนุนและนำแผนชุมชนที่เกิดขึ้นจากข้อมูลไปสู่การทำข้อบัญญัติงบประมาณ
จังหวัด	กลไก แกนนำระดับจังหวัดดี ทีมงานเข้มแข็ง	การจัดทำข้อมูลดี	การจัดเวทีเรียนรู้และใช้ข้อมูลระดับอำเภอดี สม่ำเสมอ เกิดการคิดแผนงานโครงการต่อยอดได้	เกิดการขยายผลออกสู่พื้นที่ตำบลอื่นในอำเภอ	ส่วนราชการร่วมสนับสนุนแผนงานโครงการ และงบประมาณเพื่อหนุนข้อเสนอจากล่างขึ้นบน

คำอธิบายการจดบันทึกรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน

๑. สมุดบันทึกครัวเรือนนี้ใช้จดบันทึกรายรับ - รายจ่าย เงินออมหลักประกัน หนี้สิน ที่เป็นเงินสดของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

๒. แบบบันทึกนี้มีทั้งหมด ๖ ชุด ชุดละ ๑ เดือน ชุดหนึ่งใช้ในการลงบันทึกรายรับ รายจ่าย เงินออม และหลักประกัน หนี้สิน แบบบันทึกทั้งเล่มนี้ใช้ในการบันทึกเป็นเวลา ๖ เดือน จัดพิมพ์ในกระดาษลายปรุ สามารถฉีกแบบบันทึกแต่ละเดือนหรือแต่ละชุดออกจากเล่มได้

๓. แบบบันทึก ๑ ชุด ประกอบด้วยกระดาษจำนวน ๕ หน้า จะมีหมายเลขกำกับ ตั้งแต่ ๑ - ๕

หน้าที่ ๑ สรุปรายรับ รายจ่าย เงินออมและหลักประกัน หนี้สิน

ใช้บันทึกยอดเงินรวมที่ได้รับและจ่ายออกของแต่ละเดือน รวมถึงคำถาม ความเห็น ข้อสังเกตของครัวเรือนต่อข้อมูลที่จดบันทึก

หน้าที่ ๒ เป็นรายรับ

ใช้บันทึก “จำนวนเงินสด” ที่ได้รับเข้ามาในเดือนนั้นๆ ให้ตรงกับรายละเอียดช่องรายการที่จัดไว้ ซึ่งมี ๘ รายการ

หน้าที่ ๓ เป็นรายจ่าย

ใช้บันทึก “จำนวนเงินสด” ที่ได้รับเข้ามาในเดือนนั้นๆ ให้ตรงกับรายละเอียดช่องหมวดและรายจ่ายที่จัดไว้ ซึ่งแบ่งจ่าย

ออกเป็น ๗ หมวด ดังนี้

หมวดที่ ๑ ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ
หมวดที่ ๒ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในครัวเรือน
หมวดที่ ๓ ค่าใช้จ่ายค่ายา และเครื่องนุ่งห่ม
หมวดที่ ๔ ค่าใช้จ่ายเรื่องที่อยู่อาศัย
หมวดที่ ๕ ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม
หมวดที่ ๖ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา
หมวดที่ ๗ ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

หน้าที่ ๔ เป็นเงินออมหลักประกัน

ใช้บันทึก “จำนวนเงินสด” ที่จ่ายออกในเดือนนั้นๆ ให้ตรงกับรายละเอียดช่องหมวดและรายจ่ายที่จัดไว้ ซึ่งมี ๕ รายการ

หน้าที่ ๕ เป็นหนี้สิน

ใช้บันทึก “จำนวนเงินสด” ที่เป็นเงินกู้ที่รับมาในเดือนนั้นๆ และเงินสดที่จ่ายออกในเดือนนั้นๆ เพื่อผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ย ให้ตรงกับรายละเอียดช่องหมวดที่จัดไว้ซึ่งมี ๔ รายการ

สรุปรายรับ - รายจ่ายครัวเรือน

☐ มกราคม ☐ กุมภาพันธ์ ☐ มีนาคม ☐ เมษายน ☐ พฤษภาคม ☐ มิถุนายน

☐ กรกฎาคม ☐ สิงหาคม ☐ กันยายน ☐ ตุลาคม ☐ พฤศจิกายน ☐ ธันวาคม

๑. รวมรายรับ	
๒. รวมรายจ่าย	
หมวดที่ ๑ หมวดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ	
หมวดที่ ๒ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในครัวเรือน	
หมวดที่ ๓ ยา และเครื่องนุ่งห่ม	
หมวดที่ ๔ ที่อยู่อาศัย	
หมวดที่ ๕ ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน งานสังคม	
หมวดที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	
หมวดที่ ๗ ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	
สรุปเงินคงเหลือหรือติดลบ (รวมรายรับ - รายจ่าย)	
๓. รวมเงินออมและหลักประกัน	
๔. รวมหนี้สิน	

แบบบันทึกรายรับครัวเรือน

รหัสครัวเรือน _ _ /_ _ /_ _ /_ _ /_ _ _

จังหวัด/ อำเภอ/ ตำบล/ หมู่บ้าน/ หมายเลขครัวเรือน

เริ่มวันจันทร์ที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

รายรับ		สัปดาห์ที่บันทึกรายการ (วันจันทร์ - วันอาทิตย์)				รวม
		๑	๒	๓	๔	
	๑. ขายผลผลิตจากการทำนา ทำไร่ ทำสวน เช่น ข้าว พืช ผัก ผลไม้ ต้นไม้ ฯลฯ รวมทั้งการขายพืชหรือสัตว์ที่หาได้จากแหล่งน้ำ					
	๒. ขายสัตว์เลี้ยง เช่น หมู วัว เป็ด ไก่ แพะ แกะ ปลา กุ้ง หอย ปู สุนัข และผลผลิตจากสัตว์เลี้ยง เช่น ไข่ มูลสัตว์ ซากสัตว์ ฯลฯ					
	๓. การค้าขายสินค้าที่ซื้อมา การขายอาหาร ขายผลิตภัณฑ์					
	๔. ค่าจ้างการทำงานหรือให้บริการ					
	๕. เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง ค่าคอมมิชชั่น					
	๖. รายได้จากการเสี่ยงโชค					
	๗. เงินที่ลูก หลาน ญาติพี่น้อง ที่อาศัยอยู่นอกครัวเรือน หรืออยู่ที่อื่นส่งมาให้					
	๘. รายได้จากแหล่งอื่นๆ เช่น เงินที่ผู้อื่นช่วยงานต่างๆ ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินสงเคราะห์เงิน หรือลาภลอย ฯลฯ					

แบบบันทึกรายจ่ายครัวเรือน

รหัสครัวเรือน _ _ /_ _ /_ _ /_ _ /_ _ _

จังหวัด/ อำเภอ/ ตำบล/ หมู่บ้าน/ หมายเลขครัวเรือน

เริ่มวันจันทร์ที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

รายรับ		สัปดาห์ที่บันทึกรายการ (วันจันทร์ - วันอาทิตย์)				รวม
		๑	๒	๓	๔	
หมวดที่ ๑ : ค่าใช้จ่ายเพื่อการประกอบอาชีพ		**รวมหมวดที่ ๑**				
	๑.๑ ค่าจ้างแรงงาน					
	๑.๒ ค่าเช่า/ซื้อวัสดุอุปกรณ์ หรือลงทุน เครื่องมือในการประกอบอาชีพ เช่น เช่า หรือซื้อรถไถ เครื่องปั่นไฟ รถเกี่ยวข้าว สร้างโรงเรือนเพาะปลูกหรือสัตว์เลี้ยง ขุดบ่อเลี้ยงปลา ซื้อถ้วย ชาม ผ้า ค่าเมล็ดพันธุ์พืช ค่าอาหารสัตว์ ฯลฯ					
	๑.๓ ค่าพลังงานและน้ำมันในการประกอบอาชีพ					
	๑.๔ ค่าปุ๋ยชีวภาพ หรือปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยจุลินทรีย์ ฯลฯ รวมทั้งยาขับไล่แมลงชีวภาพ					
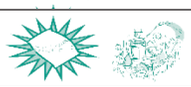	๑.๕ ค่าปุ๋ยเคมี เช่น ปุ๋ยยูเรีย ปุ๋ยเคมีสูตรต่างๆ ฮอร์โมน ฯลฯ					
	๑.๖ ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช					
	๑.๗ ซื้อสัตว์เพื่อประกอบอาชีพ เช่น วัว นก ปลา หมู ไก่ ฯลฯ					
	๑.๘ ซื้อสินค้าเพื่อมาจำหน่าย					
	๑.๙ ค่าใช้จ่ายอื่นนอกจากที่ระบุ					
หมวดที่ ๒ : ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในครัวเรือน		**รวมหมวดที่ ๒**				
	๒.๑ ข้าวสารทุกชนิด					
	๒.๒ เนื้อสัตว์ที่ใช้เป็นอาหาร					
	๒.๓ ผักสด เครื่องเทศ ผลไม้					
	๒.๔ ไข่ทุกชนิด					
	๒.๕ อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง อาหารหมักดองทุกชนิด อาหารสำเร็จรูป และเครื่องปรุงอาหาร เช่น กะปิ น้ำปลา ฯลฯ					
	๒.๖ อาหารสำเร็จที่ซื้อจากร้าน เช่น ข้าวผัด ก๋วยเตี๋ยว กับข้าวถุง ขนมหวาน ไอศครีม					
	๒.๗ น้ำดื่มสะอาด เช่น น้ำแร่ น้ำโพลารัส ฯลฯ					
	๒.๘ น้ำอัดลม ชา กาแฟ เครื่องดื่มเกลือแร่ เช่น สปอนเซอร์ ฯลฯ นมทุกชนิด โอวัลติน ไมโล โกโก้ น้ำผลไม้					
	๒.๙ ค่าเชื้อเพลิงในการหุงต้ม เช่น แก๊ส ถ่าน ฟืน ฯลฯ					

หมวดที่ ๓ : ค่าใช้จ่ายค่ายา และเครื่องนุ่งห่ม		รวมหมวดที่ ๓				
	๓.๑ ค่ายาและค่ารักษาพยาบาล					
	๓.๒ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเครื่องนอนของสมาชิกในครัวเรือน					
	๓.๓ ค่าใช้จ่ายในการเสริมสวย เช่น ตัดผม ดัดผม ย้อมผม เครื่องสำอาง ครีมบำรุงผิว ฯลฯ					
	๓.๔ ของใช้ประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ยาสระผม ผงซักฟอก จาน ชาม ช้อน ผ้าอนามัย ของเด็กเล่น ฯลฯ					
หมวดที่ ๔ : ค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัย		**รวมหมวดที่ ๔**				
	๔.๑ ซ่อมแซม ต่อเติม หรือปลูกบ้าน หรือปรับปรุงบริเวณบ้าน					
	๔.๒ ค่าซ่อมหรือซื้อเครื่องใช้ในบ้าน เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น พัดลม วิทยุ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เฟอร์นิเจอร์					
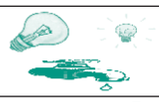	๔.๓ ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา					
	๔.๔ ค่าโทรศัพท์ทั้งครัวเรือน ที่จ่ายเป็นรายเดือน และค่าบัตรโทรศัพท์เติมเงิน					
	๔.๕ ค่าภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ที่ดิน ป้าย ร้านค้า ภาษีโรงเรือน ค่าเก็บขยะ ฯลฯ					
หมวดที่ ๕ : ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนและงานสังคม		**รวมหมวดที่ ๕**				
	๕.๑ จ่ายดอกเบี้ย และผ่อนใช้หนี้เงินกู้ เงินยืม เล่นแชร์					
	๕.๒ เงินทำบุญ หรือเงินช่วยงาน เช่น งานแต่งงาน งานศพ บวชนาค ฯลฯ					
	๕.๓ เงินเดือนหรือเงินที่ส่งไปช่วยเหลือญาติในครอบครัวที่อยู่ที่อื่น					
	๕.๔ จ่ายเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ค่าตั๋ว ดูหนัง ดนตรี ลิเก และการแสดงอื่น ๆ รวมถึงค่าหนังสือพิมพ์ หนังสือ นิตยสาร ซื้อสัตว์เลี้ยง หรือไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ					
หมวดที่ ๖ : ค่าใช้จ่ายในการศึกษา		**รวมหมวดที่ ๖**				
	๖.๑ ค่าเทอม ค่าเรียนพิเศษ ค่ากิจกรรมพิเศษ					
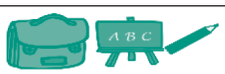	๖.๒ ค่าอุปกรณ์การเรียน และชุดนักเรียน ชุดพละ ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด					
	๖.๓ ค่าขนมที่ให้เด็กไปโรงเรียนรายวัน หรือรายเดือน					
	๖.๔ ค่ารถรับส่งเด็กไปโรงเรียนแบบประจำและรายเดือน					

หมวดที่ ๗ : ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น		รวมหมวดที่ ๗				
	๗.๑ ขนมขบเคี้ยว ขนมกรุบกรอบ ลูกอม					
	๗.๒ เครื่องดื่มชูกำลัง เช่น ลิโพ กระทิงแดง เอ็ม ๑๐๐ เอ็ม ๑๕๐ ฯลฯ					
	๗.๓ เหล้า เบียร์ ยาดอง ไวน์ กระแช่ สาโท					
	๗.๔ ยาสูบ บุหรี่ หมาก ยานัตถุ์ ฯลฯ					
	๗.๕ เงินที่เสียไปโดยไม่เต็มใจ เช่น ทำเงินหาย ถูกลักขโมย ถูกปรับ					
	๗.๖ เงินที่จ่ายเพื่อการเสี่ยงโชค และเงินเสี่ยงดวงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ซื้อหวย ล็อตเตอรี่ หรือสลากกินแบ่ง					

แบบบันทึกเงินออมและหลักประกัน

รหัสครัวเรือน _ _ /_ _ /_ _ /_ _ /_ _ _

จังหวัด/ อำเภอ/ ตำบล/ หมู่บ้าน/ หมายเลขครัวเรือน

เริ่มวันจันทร์ที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

จำนวนที่ดิน (ที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน) รวม.....ไร่.....ตารางวา

เป็นเจ้าของ.....ไร่.....ตารางวา

เช่า .....ไร่.....ตารางวา

เงินออมและหลักประกัน		สัปดาห์ที่บันทึกรายการ (วันจันทร์ - วันอาทิตย์)				รวม
		๑	๒	๓	๔	
	๑. จ่ายเบี้ยประกันชีวิต เบี้ยประกันสุขภาพ และเบี้ยประกันภัย					
	๒. ฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตร ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ ออกเงินกู้					
	๓.ซื้อทอง เงิน นาก เพชร พลอย และเครื่องประดับที่มีค่าอื่นๆ					
	๔. เงินสด เงินดาวน์ หรือเงินผ่อน เพื่อซื้อหรือเช่าที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ					
	๕. เงินสด เงินดาวน์ หรือเงินผ่อน เพื่อซื้อยานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถกระบะ จักรยาน มอเตอร์ไซค์ เรือ					

แบบบันทึกหนี้สิน

รหัสครัวเรือน _ _ /_ _ /_ _ /_ _ /_ _ _

จังหวัด/ อำเภอ/ ตำบล/ หมู่บ้าน/ หมายเลขครัวเรือน

เริ่มวันจันทร์ที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

หนี้สิน		สัปดาห์ที่บันทึกรายการ (วันจันทร์ - วันอาทิตย์)				รวม
		๑	๒	๓	๔	
๑. ยอดเงินกู้ในระบบ						
	๑.๑ เพื่อการลงทุนและการประกอบอาชีพ อัตราดอกเบี้ย.....%					
	๑.๒ เพื่อการศึกษาบุตรหลาน อัตราดอกเบี้ย.....%					
	๑.๓ เพื่อการใช้จ่ายอื่นๆ อัตราดอกเบี้ย.....%					
๒. ยอดเงินกู้นอกระบบ						
	๒.๑ เพื่อการลงทุนและการประกอบอาชีพ อัตราดอกเบี้ย.....%					
	๒.๒ เพื่อการศึกษาบุตรหลาน อัตราดอกเบี้ย.....%					
	๒.๓ เพื่อการใช้จ่ายอื่นๆ อัตราดอกเบี้ย.....%					
รวมหนี้สินทั้งหมด						
๓. การผ่อนใช้หนี้เงินกู้ในระบบ						
	เงินต้น					
	ดอกเบี้ย					
๔. การผ่อนใช้หนี้เงินกู้นอกระบบ						
	เงินต้น					
	ดอกเบี้ย					
รวมการผ่อนใช้หนี้						

แบบเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(หน่วยงานของรัฐ)

๑. ผู้ขอรับการสนับสนุน

ชื่อ หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และสังกัด.....

.....

๒. ข้อมูลโครงการ

๒.๑ ชื่อโครงการ.....

๒.๒ หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

๒.๓ สถานภาพของโครงการ ☐ โครงการใหม่ ☐ โครงการต่อเนื่อง

๒.๔ วัตถุประสงค์ของโครงการ

.....

.....

.....

๒.๕ เป้าหมาย ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ พร้อมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒.๕.๑ เป้าหมายแผนงาน/โครงการ

.....

.....

.....

๒.๕.๒ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน/ครัวเรือน จำนวนคน และพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์

.....

.....

.....

๒.๕.๓ ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์

.....

.....

.....

๒.๕.๔ ประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับ

.....

.....

.....

๒.๕.๕ ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ

.....

.....

.....

๒.๕.๖ ประโยชน์ที่สังคมโดยรวมจะได้รับ

.....

.....

.....

๒.๕.๗ ความคุ้มทุนของการลงทุน (คำนึงถึงต้นทุนของการดำเนินงาน และผลตอบแทนที่ได้รับเป็นตัวเงิน)

.....

.....

.....

๒.๕.๘ ความคุ้มค่าของการลงทุน (ผลที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพคน ชุมชน สังคม จิตใจ)

.....

.....

.....

๒.๖ ความสอดคล้องของโครงการ (สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ใดยุทธศาสตร์หนึ่งดังต่อไปนี้)

☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมและผู้ประกอบการรายย่อย

☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

☐ การประชาสัมพันธ์

☐ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

☐ การบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

☐ อื่น ๆ .....

๒.๗ ชื่อผู้ประสานงาน

ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง .....

สถานที่ติดต่อ.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... E-mail.....

๒.๘ สถานที่ดำเนินงาน.....

เลขที่.....หมู่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

๒.๙ ระยะเวลาดำเนินการ (ระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุด หากมีระยะเวลาการดำเนินงานเกินกว่า ๑ ปี ให้ระบุเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา)

.....

.....

๒.๑๐ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

ระบุรายละเอียดวิธีดำเนินงาน กิจกรรม ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการภายใต้แผนงาน/โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

วิธีการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา

๒.๑๑ ความพร้อมของโครงการ

☐ ดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ

๒.๑๒ วงเงินงบประมาณ

งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน จำนวน.....บาท

(ตัวหนังสือ) .....

แสดงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (โดยจำแนกราคา/หน่วย)

รายการ	ปริมาณงาน	งบประมาณ
ค่าตอบแทน กิจกรรม.....		
ค่าใช้สอย กิจกรรม.....		
ค่าวัสดุ กิจกรรม.....		
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ กิจกรรม.....		
รวม		

๒.๑๓ การจ่ายเงินโครงการ สำนักงานจะโอนเงินงบประมาณให้กับหน่วยงานในลักษณะของการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน (กรณีการดำเนินโครงการที่ไม่แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และมีการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ)

ที่	งวดที่ ๑	แผนงาน/กิจกรรม	จำนวนเงิน	ระยะเวลาที่ขอเบิก	หมายเหตุ
๑	งวดที่ ๑	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือน ที่จะขอเบิกเงิน	
๒	งวดที่ ๒	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือน ที่จะขอเบิกเงิน	
๓	งวดที่ ๓	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือน ที่จะขอเบิกเงิน	

๒.๑๔ การเบิกเงินงบประมาณแทนกัน

ชื่อส่วนราชการผู้เบิกแทน .....

รหัสหน่วยงาน.....

รหัสหน่วยเบิกจ่าย .....

๒.๑๕ ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

.....

.....

.....

.....

. .....

ขอรับรองว่าโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินเพื่อดำเนินการจากทางราชการหรือแหล่งเงินอื่นใด หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

๒.๑๖ (ลงชื่อ)..... ผู้เสนอโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

๒.๑๗ (ลงชื่อ)..... ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

คำอธิบายแบบเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (หน่วยงานของรัฐ)

๑. ผู้ขอรับการสนับสนุน

ระบุชื่อหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ พร้อมสังกัดของหน่วยงาน

๒. ข้อมูลโครงการ

๒.๑ ให้ระบุชื่อโครงการที่จะดำเนินการ

๒.๒ หลักการและเหตุผล ระบุสภาพปัญหาความเดือดร้อนของกลุ่มเป้าหมาย ประชาชน หรือความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และเหตุผลการจัดทำโครงการ

๒.๓ สภานภาพของโครงการ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ข้อ

๒.๔ วัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึงการกำหนดจุดหมายซึ่งต้องการจะบรรลุผลของโครงการ ข้อความควรจะสั้น กระชับ เข้าใจง่าย

๒.๕ เป้าหมาย ระบุเป้าหมายของโครงการ จำนวนหมู่บ้าน ชุมชน ครัวเรือน ประชากร และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ ความคุ้มค่าจากการลงทุนว่าจะได้คืนในปีที่เท่าไร

๒.๖ ความสอดคล้องของโครงการ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ข้อ

๒.๗ ชื่อผู้ประสานงาน ระบุ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สถานที่ติดต่อ โทรศัพท์ โทรสาร E-mail ที่สามารถติดต่อประสานงานได้

๒.๘ สถานที่ดำเนินงาน ระบุสถานที่ดำเนินงานโดยระเอียด

๒.๙ ระยะเวลาดำเนินการ ให้ระบุระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินงาน

๒.๑๐ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานระบุรายละเอียดวิธีดำเนินงาน กิจกรรม ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการตามตารางที่กำหนด

๒.๑๑ ความพร้อมของโครงการ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ข้อ

๒.๑๒ วงเงินงบประมาณ ระบุวงเงินงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่าย/หน่วยโดยละเอียด

๒.๑๓ การจ่ายเงินโครงการ กรณีการดำเนินโครงการที่ไม่แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และมีการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ สำนักงานจะโอนเงินให้เป็นงวด ๆ ตามงวดงานที่จะดำเนินงาน

๒.๑๔ การเบิกเงินงบประมาณแทนกัน ให้ระบุชื่อหน่วยงานผู้เบิกงบประมาณแทนรหัสหน่วยงาน และรหัสหน่วยเบิกจ่าย

๒๑๕ โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณอยู่ในพื้นที่จังหวัดใดขอให้เสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นด้วย

๒.๑๖ ลงชื่อ ให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่ง ของผู้เสนอโครงการ

๒.๑๗ ลงชื่อ ให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่ง ของหัวหน้าหน่วยงานที่เสนอโครงการและเป็นผู้อนุมัติให้เสนอโครงการ

แบบเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (หน่วยงานที่เป็นนิติบุคคล)

๑. ข้อมูลผู้ขอรับการสนับสนุน

๑.๑ ชื่อ หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ.....

๑.๒ ประเภท

☐ สมาคม ☐ มูลนิธิ

☐ สหกรณ์การเกษตร ☐ องค์กรเอกชน

☐ อื่นๆ ระบุ.....

๑.๓ ที่ตั้งหน่วยงาน

เลขที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

๑.๔ ภารกิจ/วัตถุประสงค์ขององค์กรโดยย่อ

.....

.....

.....

.....

๑.๕ เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

☐ หนังสือแสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ☐ ผลงานสำคัญที่ผ่านมา

☐ ประวัติองค์กร ☐ อื่นๆ ระบุ.....

☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษี.....

๒. ข้อมูลโครงการ

๒.๑ ชื่อโครงการ .....

๒.๒ หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

๒.๓ สถานภาพของโครงการ ☐ โครงการใหม่ ☐ โครงการต่อเนื่อง

๒.๔ วัตถุประสงค์ของโครงการ

.....

.....

.....

.....

๒.๕ เป้าหมาย ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒.๕.๑ เป้าหมายแผนงาน/โครงการ

.....

.....

๒.๕.๒ จำนวนหมู่บ้าน/ครัวเรือน/จำนวนคน และพื้นที่ที่จะได้รับประโยชน์

.....

.....

๒.๕.๓ ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์

.....

.....

๒.๕.๔ ประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับ

.....

.....

๒.๕.๕ ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ

.....

.....

๒.๕.๖ ประโยชน์ที่สังคมโดยรวมจะได้รับ

.....

.....

๒.๕.๗ ความคุ้มทุนของการลงทุน (คำนึงถึงต้นทุนของการดำเนินงาน และผลตอบแทนที่ได้รับเป็นตัวเงิน)

.....

.....

๒.๕.๘ ความคุ้มค่าของการลงทุน (ผลที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพคน ชุมชน สังคม จิตใจ)

.....

.....

๒.๖ ความสอดคล้องของโครงการ (สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ใดยุทธศาสตร์หนึ่งดังต่อไปนี้)

- ☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท
- ☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา
- ☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมและผู้ประกอบการรายย่อย
- ☐ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ
- ☐ การประชาสัมพันธ์
- ☐ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง
- ☐ การบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ อื่น ๆ .....

๒.๗ ชื่อผู้ประสานงาน (มีได้มากกว่า ๑ คน)

ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง .....

สถานที่ติดต่อ.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

๒.๘ สถานที่ดำเนินงาน

เลขที่.....หมู่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

๒.๙ ระยะเวลาดำเนินการ (ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ หากมีระยะเวลาดำเนินงานเกินกว่า ๑ ปี ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา)

วิธีดำเนินการ

วิธีการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา

๒.๑๐ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ ระบุรายละเอียดวิธีดำเนินงาน กิจกรรม ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการภายใต้แผนงาน/โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๒.๑๑ ความพร้อมของโครงการ

☐ ดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ

☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๒.๑๒ วงเงินงบประมาณการดำเนินโครงการ

งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน จำนวน .....บาท ตัวหนังสือ .....

รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณงาน	งบประมาณ
รายละเอียดค่าใช้จ่าย กิจกรรม.....		
กิจกรรม.....		
กิจกรรม.....		
กิจกรรม.....		
รวม		

๒.๑๓ การจ่ายเงินโครงการ กรณี สมาคม / มูลนิธิ / สหกรณ์การเกษตร/องค์กรเอกชน ที่เป็นนิติบุคคลจะจัดสรรเงินโดยมีการทำสัญญารับเงินอุดหนุนตามจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติ หรือจ่ายให้เป็นงวด ๆ ตามลักษณะการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดการขอเบิกเงิน ดังนี้

ที่	งวดที่ ๑	แผนงาน/กิจกรรม	จำนวนเงิน	ระยะเวลาที่ขอเบิก	หมายเหตุ
๑	งวดที่ ๑	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือน ที่จะขอเบิกเงิน	
๒	งวดที่ ๒	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือน ที่จะขอเบิกเงิน	
๓	งวดที่ ๓	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือน ที่จะขอเบิกเงิน	

๒.๑๔ ผู้เสนอโครงการ (ตัวแทนขององค์กร/หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย)

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง .....

สถานที่ติดต่อ.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

ขอรับรองว่าโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินเพื่อดำเนินการจากทางราชการหรือแหล่งเงินอื่นใด หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(ลงชื่อ)..... ผู้เสนอโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

๒.๑๕ (ลงชื่อ)..... ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

คำอธิบายแบบเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(หน่วยงานที่เป็นนิติบุคคล)

๑. ข้อมูลผู้ขอรับการสนับสนุน

๑.๑ ชื่อหน่วยงาน ระบุชื่อหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๑.๒ ประเภท ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ช่อง

๑.๓ ที่ตั้ง ระบุที่ตั้งขององค์กรที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๑.๔ ระบุภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยย่อ

๑.๕ เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดได้มากกว่า ๑ ช่อง

๒. ข้อมูลโครงการ

๒.๑ ให้ระบุชื่อโครงการที่จะดำเนินการ

๒.๒ หลักการและเหตุผล ระบุสภาพปัญหาความเดือดร้อนของกลุ่มเป้าหมาย ประชาชน หรือความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และเหตุผลการจัดทำโครงการ

๒.๓ สถานภาพของโครงการ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ช่อง

๒.๔ วัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดจุดหมายซึ่งต้องการจะบรรลุผลของโครงการ ข้อความควรจะสั้น กระชับ เข้าใจง่าย

๒.๕ เป้าหมาย ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับระบุเป้าหมายของโครงการ จำนวนหมู่บ้าน ประชากร และพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับ ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ ความคุ้มค่าจากการลงทุนว่าจะได้คืนในปีที่เท่าไร

๒.๖ ความสอดคล้องของโครงการ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ช่อง

๒.๗ ชื่อผู้ประสานงาน ระบุชื่อผู้ประสานงาน ตำแหน่ง สถานที่ติดต่อ โทรศัพท์ โทรสาร E-mail ที่สามารถติดต่อประสานงาน

๒.๘ สถานที่ดำเนินงาน ระบุสถานที่ดำเนินโครงการ

๒.๙ ระยะเวลาดำเนินการ ระบุระยะเวลาเริ่มต้น และระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ กรณีระยะเวลาดำเนินการเกินกว่า ๑ ปี ให้ระบุเหตุผลความจำเป็น

๒.๑๐ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ ระบุรายละเอียด วิธีดำเนินการ กิจกรรม ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการ

๒.๑๑ ความพร้อมของโครงการ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่กำหนดเพียง ๑ ช่อง

๒.๑๒ วงเงินงบประมาณ ระบุจำนวนเงินงบประมาณ จำแนกรายการตามกิจกรรม และการใช้เงินในแต่ละกิจกรรม

๒.๑๓ การจ่ายเงินโครงการ สำนักงานจะจัดให้มีการทำสัญญาก่อนการจ่ายเงินให้กับหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน และเบิกจ่ายเงินตามลักษณะงวดงานที่จะดำเนินการ

๒.๑๔ ผู้เสนอโครงการ (ตัวแทนขององค์กร หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย) เป็นบุคคลที่ได้รับฉันทามติ จากองค์กร/หน่วยงาน ให้เป็นผู้ลงนามเสนอโครงการ

๒.๑๕ ผู้อนุมัติโครงการ (หัวหน้าหน่วยงาน/หรือองค์กร ที่ขอรับการสนับสนุน หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจอนุมัติให้เสนอโครงการ)

ภาคผนวก ฌ.

แบบรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ .....

ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้อมูลผู้รายงาน

๑.๑ ชื่อ หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ.....

๑.๒ ประเภท

☐ หน่วยงานของรัฐ ☐ สมาคม

☐ มูลนิธิ ☐ สหกรณ์การเกษตร

☐ องค์กรเอกชน ☐ อื่นๆ ระบุ.....

๑.๓ ที่ตั้งหน่วยงาน

เลขที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

๑.๔ ชื่อผู้ประสานงาน/บริหารโครงการ

ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง .....

เลขประจำตัวประชาชน.....

สถานที่ติดต่อ.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

๑.๕ สถานที่ตั้งโครงการ

เลขที่.....หมู่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

๒. ข้อมูลผลการดำเนินงานตามโครงการ

๒.๑ ชื่อโครงการ .....

๒.๒ สถานภาพของโครงการ ☐ โครงการใหม่ ☐ โครงการต่อเนื่อง

๒.๓ ผลการดำเนินงาน

๒.๓.๑ ผลการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน.....บาท คิดเป็นร้อยละ.....ของงบประมาณที่ได้รับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

.....

.....

๒.๓.๒ ผลการดำเนินงาน

.....

.....

๒.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้อง (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๕ แนวทางการแก้ไข (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๖ แนบภาพถ่ายขั้นตอนในการดำเนินโครงการมาด้วย (พร้อมคำอธิบายประกอบการรายงาน)

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ญ.

แบบส่งคืนเงินอุดหนุนโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ชื่อโครงการ .....

๒. ชื่อผู้ขอเสนอโครงการ .....

๓. สถานที่ตั้งของโครงการ.....

เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

๔. วงเงินที่ได้รับการสนับสนุน จำนวน.....บาท

๕. วันที่ได้รับการอนุมัติโครงการ.....

รายละเอียดการใช้เงิน

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงินที่ใช้ (บาท)	หมายเหตุ
รวม			

๖. คงเหลือเงินอุดหนุนที่ส่งคืน จำนวน.....บาท

ซึ่งได้นำฝากเข้าบัญชีธนาคาร.....สาขา.....เลขที่.....

สั่งจ่ายในนาม โครงการ.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ขอรับรองว่าได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้รับอนุมัติ จริง

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงิน

โทร. .....

วันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. .....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงิน

โทร. .....

วันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. .....

หมายเหตุ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงิน ลงนามร่วมกัน ๒ ใน ๓

คณะผู้จัดทำ

๑. นายประสาท พาศิริ	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.
๒. พลโท สมบูรณ์ แก้วอยู่	รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง กองบัญชาการกองทัพไทย
๓. นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย	ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
๔. นายประสิทธิ์ โอสถานนท์	ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
๕. นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
๖. นายชลธี ยังตรง	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. นางกมลินี สุขศรีวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ สำนักงาน กปร.
๘. นายสมหวัง ภมรคล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ แผนงาน และโครงการ สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นายจำเริญ แหวนเพ็ชร	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
๑๐. นายกฤษดา สมประสงค์	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๑. ว่าที่ ร้อยตรี ศุภมงคล บูชาถ่ายเทศ	หัวหน้ากลุ่มงานประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน กรมการปกครอง
๑๒. คุณกานตพันธุ์ พิศาลสุขสกุล	ผู้อำนวยการส่วนประสานและกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๓. นางสาวอโนทัย ไชยแสนชมพู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๔. นายศรายุทธ ธรเสนา	ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาลูกค้าและชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
๑๕. นายธีรพล สุวรรณรุ่งเรือง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
๑๖. นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวณิช	ผู้ประสานงานอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
๑๗. นางสาวหทัยรัตน์ พ่วงเชย	ผู้จัดการแผนกจัดการความรู้ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
๑๘. นางสาวสุดารัตน์ คุสินธุ์	ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.

คณะบรรณาธิการ

๑. นายสุรชัย ตันชัชวาล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒. นางสาวสุชนา โรจน์เลิศจรรยา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงาน กปร.
๓. นางสาวจุฎาพร แซ่หลี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงาน กปร.
๔. นางสาววาสนา ทองตัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงาน กปร.

บันทึก